

Kilpailun yleensä, niin myöskin tämän toimintakilpailun täytyy jonkun voittaa. Niin kuin jo kuulimme voiton tässä kamppailussa on vienyt Turun piiri. Samalla kun luovutamme liittomme kunnialipun teille, Turun piirin toverit, lausumme vilpittömät onnittelumme teille niistä mainioista toiminnallisista saavutuksista, joiden perusteella te saatte liittomme kunnialipun halutuunne seuraavaksi toimintakaudeksi. Kunnialippu luovutettiin (suosionosoituksia).

Turun piirin puheenjohtaja Markus Kaisla:

Arvoisa edustajakokous.

Meidän mieliimme tulee tällä hetkellä, tällä suurella hetkellä, monenlaatuista ajatuksia vastaisesta toiminnasta ja siitä arvokkaasta asemasta, jonka meidän piirijärjestömme on saanut. Meidän mieleemme tulee eräs tapaus toiminnan päiviltä, piirimme eräällä vaikealla alueella, Kustavin saaristopitäjästä. Kun tässä pitäjässä, sen eräässä karussa saarella kalastajien keskuudessa järjestettiin juhlatilaisuus ja kun katseltiin sitä suurta kenttää, myrskyävää merta, josta nuo ihmiset olivat tulossa tähän juhlaan, niin siellä täällä aaltojen ja karioiden keskellä näkyi silloin tällöin missä vene, joka vähän ajan päästä ei enää näkynyt, nousi toinen korkealle aallon harjalle, joka taas vuorostansa näkyi jonkun aikaa, mutta poistui näköpiiristä. Tällä tavoin saariston karuilla elämänehdolla elävä väki saapui juhlaansa. Kun me eilen tässä suuressa salissa, arvokkaassa kansanjuhlatilaisuudessa kuuntelimme Merikannon "Merellä" sen suomalaisen säveltäjän jykäviä säveliä ja kun sen jälkeen meidän arvossapidetty kunnioitettava toveri Eino Kilpi puhui ja viittasi kauas historian hämärään, ehkä ihmisten mielistä poistuvista ajatuksista ja palautti niitä meidän keskuuteen, niin me samalla tällöin ikäänkuin vertauskuvallisesti palautimme tuon Kustavin juhlatilaisuuden ja niiden vieraiden tulon juhlaansa. Toveri Eino Kilpi on varmasti nähnyt, hän näki sielunsa silmillä tämän juhlapuhujapöytästä samanlaatuista tapahtumia työväenliikkeen taistelusalasta. Hän ilmeisesti on nähnyt monenlaisia kuntia, venekuntia tulevan milloin missäkin pidettäviin tilaisuuksiin tai tapahtumiin. On nähnyt ehkä myöskin joidenkin pursien rikkoutuvan ja niiden matkustajien häviävän meidän keskuudestamme.

Kun me kuulimme tätä puhetta, niin me totesimme, että ihmiselämä järjestöelämänä ja työväenliikkeen taistelut ovat ikäänkuin verrattavissa työväenliikkeen merenkäyntiin.

Minkälaisen arvion me itse Turun piirissä tästä saavutuksesta, joka on meille täällä ilmoitettu, tullaan suorittamaan, se ei ole näkyvässä tänä päivänä, se on vasta tulevien päivien asia, kun tätä ratkaisua ja tulosta katsellaan kyllin kaukaa. Mutta minä sanoisin, että me olemme omalla pienellä, ehkä vaatimattomallakin osalla tahtoneet viedä eteenpäin SKDL:n voittoa ja Suomen kansan voittoa. Se yhdistettynä varmasti antaa oman merkityksensä meidän alueellamme ja koko maassa. Meillä on ollut täällä eräs toinenkin ~~ex~~ juhlatilaisuus: me olemme saaneet elää ~~sk~~ sellaisessa onnellisessa olotilassa, että SKDL:n keskuuteen ja SKDL:n presidenttiehdokkaina on ollut juuri meidän piirissämme kasvaneita ja kehittyneitä henkilöitä. Me tiedämme, että Eino Kilpi on syntynyt ja kasvanut miehuutensa mitaan Uudessa kaupungissa ja Turussa ja että nyt tämä toinen, toveri Paavo Aitio jonka tämä arvovaltainen kokous on asettanut presidenttiehdokkaaksi, on niinikään kasvanut Turussa ja saanut siellä kokemuksia järjestötyössä. Se on erikoisen arvokas, me emme tunne siitä ylpeyttä siinä mielessä kuin se saatettaisiin ymmärtää, me tunnemme vain mielihyvää ja iloa siitä, että meidän piirissämme on nämä suuret kansalaiset ja ihmiset voitu asettaa näin vaativille paikoille. Me toivomme ja uskomme että

SKDL sen koko järjestöväki, johto, ottavat meidän osuutemme ja käyttäisivät niitä taistelussa Suomen kansan elinehtojen parantamisen puolesta. Me olemme tällä tavalla tuoneet sille valtatielle sen panoksemme, jota pitkin SKDL etenee. Ottaessamme vastaan tämän liiton kunnialipun, me vakuutamme, että me ~~hake~~ herkeämättä ja valppaasti, vaivoja säästämättä pyrimme kehittämään ja viemään liittomme yleviä periaatteita eteenpäin. Ottaessamme vastaan tämän liiton kunnialipun, me lupaamme kohottaa piirimme valitsijamieslukumäärää ainakin yhdellä edustajalla.

Ottaessamme vastaan tämän kunnialipun, me haluamme khhottaa x SKDL:n ryhmän suurimmaksi presidentinvaaleissa.

Kokousyleisö kohotti 3-kertaisen eläköön huudon voittajapiirille.

- - - - -

28 §. Kokouksen päättäminen.

Puheenjohtaja Toivo Aaltonen:

Toverit.

Meidän nelipäiväinen kokouksemme lähestyy päätöstään. Täällä ovat meidän liikkeemme perusvoiman - perusjärjestöjen - jäsenistön edustajat osoittaneet sen, mitä meidän liikkeemme, mitä meidän liittomme on, muodostaneet käsityksensä asioista, tehneet päätöksiä. Ennenkuin hieman koskettelen kokouksen sisältöä, haluaisin hieman valottaa näitä puutteita, joissa olemme toimineet, en tätä taloa, se on teille tuttu, itse kokouksen koneistoa, sen järjestelyä. Se, että meillä on mennyt suurin piirtein kitkattomasti tämä kaikki, ei suinkaan johdu siitä, että me, kokouksen osanottajat, olisimme siitä huolehtineet, mutta meistäkin huolimatta ei suurempia kohluja ole sattunut. Kiitos siitä nimenomaan kokouksen ja liiton toimistohenkilökunnalle, toimitsijoille ja nimenomaan haluaisin osoittaa kiitoksen sanat nuorille pioneeriapulaisillemme, jotka tosiaankin väsymättä ovat meitä täällä auttaneet ja antaneet myöskin väriä vihreillä puseroillaan, punaisilla kaulaliinoillaan meidän kokouksellemme.

Lehdistön osuus on ollut erinomaisten hyvä, me olemme joutuneet kuulemaan ulkolaisten toveriemme ihmettelyä siitä, kuinka voimakkaasti Kansan Uutiset ja muut lehdet on ottanut kokouksen omaksi asiakseen. Me voimme tosiaankin kiittää lehdistöämme, lehtimiehiämme siitä, millä tavalla he ovat tehneet tunnetuksi meidän kokouksemme. Teille, ulkolaiset ystävämme, ja toverimme, teidän tervehdyksenne, teidän selostuksenne on sisältänyt niin paljon sellaista, joka osoittaa sen, että me olemme yhtä, yli rajojen, meillä on sama ajatus, sama asia, vaikka elämme erilaisissa olosuhteissa, erilaisissa elämäntilanteissa tois- toisiksi. Kun Te viette kotimaihinne terveisiä, toivoisimme, että ne voisivat lähteä siitä, että Te olette vakuuttuneita meidän pyrkimykses- tämme voimistaa demokraattista liikettä niin, että se todellakin voisi olla ei vain suurimpana poliittisena ryhmittymänä, vaan määräävänä poliittisena voimana meidän maassamme, joka samalla myöskin takaisi meidän sisäisissä oloissamme kansallemme uuden elämän, uudet toiveet, uudet olosuhteet ja myöskin sen, että meidän veljeytemme muiden maiden kansain kanssa olisi rikkoutumaton. Me voisimme silloin olla varmoja siitä, että mikään meidän rauhanrintamamme ei voisi rikkoa.

Me olemme kokouksessa käsitelleet hyvin laajasti järjestöllisiä ja myöskin ohjelmallisia kysymyksiä, jopa niin paljon, että on ihme, että neljässä päivässä on päästy väkivaltaa tekemättä kokouksen osanottajille niin pitkälle kuin me olemme päässeet. Päätökset ovat päätöksiä, ne on nyt toteutettava ja toteuttaminen on meidän kaikkien tehtävänä.

Jos me tämänkin liittokokouksen päätökset, jotka nojautuvat meidän vanhaan, koettuun ohjelmaamme ja toimintaamme, voimme toteuttaa, niin olemme astuneet pitkän askeleen eteenpäin meidän kansamme hyvinvoinnin tiellä ja myöskin rauhan ja ystävyysden tiellä, kun on kysymyksessä suhteet muihin kansoihin. Meidän tämänkertaisessa kokouksessamme oli suuri kohokohta: me asetimme Suomen kansalle työkansan oman presidenttiehdokkaan. Me asetimme sen yksimielisesti ja meillä on nyt jo tieto siitä, että suomalainen työkansa maaseudulla ja kaupungeissa ottaa meidän asettamamme ehdokkaan omana ehdokkaanaan vastaan.

Jo nyt suoritetaan luonnollisesti vihollisleireissä kannunvalantaa, lasketaan kuinka monta valitsijamiestä toveri Aitton nimissä hankitaan jollekin muulle ehdokkaalle. Se on kiilanlyöntiyritystä meidän joukkoomme, meidän vastauksemme on se, että me hankimme toveri Aitton taakse niin suuren valitsijamiesjoukon, ettei sitä ole ennen nähty, joka kerta kaikkiaan kumoaa kaikki tuollaiset keinottelu- ja hajoittamisyritykset. Valitsijamiehet tulevat varmasti osoittamaan entistä suurempaa ryhmänä Suomen kansalle sen, mitä tosiaankin tässä maassa pitää tehdä, millä tavalla tämän maan politiikkaa on hoidettava, Suomen kansan hyväksi, rauhan ja ystävyysden menestykseksi koko maailmassa.

Uskon, että meidän päätöksemme, meidän tuleva toimintamme, on vievä eteenpäin meidän liittomme asiaa.

Julistan Suomen Kansan Demokraattisen Liiton kuudennen liittokokouksen päättyneeksi.

Lopuksi laulettiin yhteisesti "Kansainvälinen"

Kokous päättyi klo 16.35.

Vakuudeksi
kokouksen sihteeristön puolesta

Heikki Hölttä

Pöytäkirja tarkistettu

Helsingissä, kesä kuun 14 pnä 1965

Juoni Tomi

Matti Järvinen

Liite n:o 1.

jaan

SKDLn VI LIITTOKOKOUS

HELSINGIN KULTTUURITALOSSA

31. 3 — 3. 4. 1961

KANSANJUHLA

KULTTUURITALON KONSERTTISALISSA

2. 4. 1961 klo 18

a

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTINEN LIITTO ry.

Tervetuloa Helsingin Kulttuuritaloon

Talon on suunnitellut akateemikko Alvar Aalto ja rakennuttanut Helsingin Kulttuuritalo Oy. Kokonaistilavuus 47.420 m³.

Konserttitalon akustiset ominaisuudet ovat saaneet koti- ja ulko- maisten taiteilijoiden, asiantuntijoiden ja musiikkiyleisön jakamatoman kiitoksen. Salissa on 1.508 istumapaikkaa ja tuolien käsinojissa on kongresseja varten tulkkauslaitteet, joiden avulla puheet voidaan tulkata yhtäaikaaisesti kahdeksalle kielelle.

Talon suojissa on järjestö- ja kerhotoiminta vilkasta ja monipuolista. Nuoris- ja varhaisnuorisjärjestöjen kerhojen lisäksi toimii yhdeksän järjestömme alaista erikoiskerhoa:

Kuvataidepiiri, kirjallisuus-, teatteri-, elokuva-, shakki-, venäjäkielen-, kaitaelokuva-, naisten liikunta- ja tanssikerho sekä mainoskerho.

Uusia jäseniä kerhoihin otetaan.

Talossa toimii elokuvateatteri Bio Alppi ja I luokan ruokailubaari.

TANSSIA lauantaisin, sunnuntaisin ja keskiviikkoisin.

KULTTUURITYÖ RY.

Sisällysluettelo:

SKDLn VI liittokokouksen työjärjestys	siv. 3—4
Kokouksen päiväjärjestys	" 4—6
Kokoussäännöt	" 7
Kokouksen toimihenkilöt	" 7
Kansanjuhlan ohjelma	" 8—9
Ohjeita kokouksen osanottajille	" 16

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

VI SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN LIITTOKOKOUS

HELSINGIN KULTTUURITALON KONSERTTISALISSA

31. 3.—3. 4. 1961, alkaen 31 p:nä kello 12.00

TYÖJÄRJESTYS

KOKOUKSEN AVAUS

1. Musiikkiesityksiä, HTY:n orkesteri, johtaja Niilo Laiho
2. Avaussanat K. L. Kulo
3. Tervehdyksiä
4. Helsingin nuorison ja varhaisnuorison joukko-tervehdys

K. L. Kulo,
SKDLn puheenjohtaja

KOKOUSASIAT

1. Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen
2. Valitaan kokouksen virkailijat:
 - a. puheenjohtajat
 - b. sihteerit
 - c. pöytäkirjan tarkastajat

Ele Alenius,
SKDLn liittotoimik. jäsen

Yrjö Enne,
SKDLn pää-
sihteeri

Mauno Tamminen,
SKDLn toimin-
nanjohtaja

3. Hyväksytään kokouksen työjärjestys, päiväjärjestys ja kokoussäännöt
4. Valitaan kokouksen valiokunnat:
 - a. vaalivaliokunta
 - b. ohjelmavalioikunta
 - c. päätöslauselmavalioikunta
 - d. talousasiain valiokunta
 - e. järjestävä valiokunta
5. Päätetään edustajien päivärahon suuruudesta
6. Yleispoliittinen tilanneselostus, E. Alenius
7. SKDLn asema, luonne ja tehtävät, Y. Enne
8. Liiton toimintakertomus, M. Tamminen
9. SKDLn maatalousohjelma, A. Hulkkonen
10. Liittokokoukselle tehty esitykset
11. Liiton talousarvio ja liittoveron suuruudesta päättäminen, M. Kanerva
12. Liiton tilikertomus ja vastuuvapauden myöntäminen
13. Liiton johtoehtien valinta:
 - a. valitaan liiton puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat
 - b. valitaan liiton pääsihteeri ja toiminnanjohtaja
 - c. valitaan liittotoimikunnan jäsenet ja varajäsenet
 - d. valitaan liittoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä varsinaiset ja varajäsenet
 - e. valitaan tilintarkastajat ja heidän varamiehet
14. Valiokuntien esitykset ja päätösten teko
15. Toimintakilpailun tuloksen julistaminen ja kunnialipun luovutus
16. Kokouksen lopettaminen

LIITTOKOKOUKSEN PÄIVÄJÄRJESTYS

ENSIMMAINEN KOKOUSPAIVA 31. 3.:

Klo 9.00	Valtakirjojen tarkistus ja edustajien sekä kokousaineiston jako Kuntaliiton juhlasalin aulassa
12.00	Kokouksen avajaistilaisuus

13.30—14.00 Kahvitauko

14.00—14.30	Kokouksen järjestäytyminen
14.30	Yleispoliittinen tilannekatsaus, E. Alenius
	Keskustelua
17.30	Kokous keskeytetään

TOINEN KOKOUSPAIVA 1. 4.:

Klo 9.00	SKDLn asema, luonne ja tehtävät, Y. Enne
11.00—11.30	Kahvitauko
11.30	Liiton toimintakertomus, M. Tamminen
13.00—14.30	Ruokailu
14.30	Keskustelua
16.00—16.30	Kahvitauko
16.30	Keskustelua
18.00—19.00	Ruokailu
22.00	Kokous keskeytetään

ILMAS KOKOUSPAIVA 2. 4.:

9.00	SKDLn maatalousohjelma, A. Hulkkonen
	Keskustelua
11.00—11.30	Kahvitauko
11.30	Keskustelua
13.00—14.30	Ruokailu
14.30	Keskustelua
16.00	Kokous keskeytetään
18.00	Liittokokousjuhla

Aarne Hulkkonen,
SKDLn talon-
poikaissihteeri

Eino Kilpi,
SKDLn varapu-
heenjohtaja

Hertta Kuusinen,
SKDLn vara-
puheenjohtaja

NELJAS KOKOUSPAIVA 3. 4.:

Klo 9.00	Kokous jatkuu — keskustelua
10.00	Liittokokoukselle tehdyt aloitteet
10.30—11.00	Kahvitauko
11.00	Liiton talousarvio ja liittoverosta päätäminen
	Liiton tilikertomus ja vastuuvapauden myöntäminen
	Keskustelua
12.30—14.00	Ruokailu
14.00	Liiton johtoehtien vaali
	Valiokuntien esitykset
	Liiton toimintakilpailun tulokset ja kunnialipun luovutus
17.00	Kokouksen päättäminen

KOKOUSSÄÄNNÖT

1. Kokouksen työaikaan, kahvi- ja ruokailutaukoihin nähden noudatetaan pöytäjärjestyksen sekä kokouksen erikseen tekemiä päätöksiä.
2. Kokoussaliin saavuttaessa esitetään ovimiehelle edustaja- tai osanottokortti. Edustajat ilmoittavat läsnäolostaan oman piirijärjestönsä sihteerille. Kokousta seuraamaan saapuvat esittävät ovimiehelle istuntosaliin oikeuttavan seuraajakortin, joka annetaan ala-aulassa olevasta ilmoittautumistoimistosta.
3. Puheoikeus on varsinaisten edustajien lisäksi liittoneuvoston, liittotoimikunnan ja eduskuntaryhmän jäsenillä, kutsuvierailla, tilintarkastajilla, liiton piirijärjestöjen toimitsijoilla.
4. Puheenvuorot pyydetään kirjallisesti lähettien välityksellä kokouksen puheenjohtajalta.
5. Puheenvuorot käytetään yleensä puhujakorokkeelta. Lyhyet tiedotusluonteiset asiat voi esittää paikaltaan. Kokouksen ajan säästämiseksi on puheenvuoron käyttäjän varauduttava lähelle puhujakoroketta vuoroaan odottaen.
6. Puheenvuoroihin sisältyvät yksityiskohtaiset ehdotukset on jätettävä kirjallisesti kokouksen puheenjohtajalle.

7. Äänestys-oikeus on vain varsinaisilla edustajilla. Äänestykset suoritetaan kokouksen päättämällä tavalla.
8. Edustaja ei saa poistua kokouspaikalta sopimatta oman piirijärjestönsä sihteerin kanssa. Tarpeen mukaan piirisihteeri alistaa edustajan poistumisluvan puheenjohtajan ratkaistavaksi.
9. Valiokunnat kokoontuvat tarkoitukseen varatuissa huoneissa. Valiokuntien jäsenten on viivyttlemättä noudatettava puheenjohtajan kokoontumishoitusta.

Liittokokouksen toimihenkilöt:

Kokouksen kulkua koskevat asiat: Viljo Ekström
Tiedotuss sihteeri: Paavo Hyvönen
Yleisjärjestelyt ja majoitus: Sulo Nurmi
Toimistonhoitaja: Liisa Aro

Onko järjestöllänne?
taloudellisia huolia?

Niistä selviätte vaivattomasti
järjestämällä **ARPAJAISET**

Valmistamme asiantuntemuksella
ARPALIPUKKEENNE

KIRJAPAINO SANAN TIE

Tampere - Puh. 50571 - 50572 — Postios. Kaleva Takojank. 2

Kansan Uutet

eniten levinnyt
työväen lehti

**PIRTEÄ
ROHKEA
MONIPUOLINEN**

demokraattisen
nuorison lehti
Vsk 650:— ½ vsk 400:—

Tuleeko sinulle jo KIURU?

KIURUSSA on tytöille ja pojille
mieluista luettavaa:

KERTOMUKSIA

SARJAKUVIA

TEKNIKKAA

KILPATEHTÄVIÄ ym.

KIURU sinunkin lehtesi!
Sturenkatu 4, Helsinki

1 vsk 500:—

Kansan Folkfest

KONSERTTISALISSA SALEN 2. 4. KLO 18

OHJELGRAM

MUSIIKKIA — MUSIK en soittokunta
KUULUTTAJA — KONFEREN ohtaja Niilo Laiho
VOIMISTELUESITYKSIÄ — o Kivilahti
GYMNASTIKUPPVISNING n tyttöjen mestarijoukkue
HUUMORIA — HUMOR Hyrrynen
MAAILMANPOLITIikkaa P alainen pilapiirtäjä
PIIRROKSIN — VÄRLDSPOL Herluf Bidstrup
I SKÄMTTECKNINGAR dansk skämttecknare
PUHE — TAL Kilpi

— VÄRMAUS —

MUSIIKKIA — MUSIK en soittokunta
LAULUA — SÄNG a Rautavaara
PUHE — TAL a Kuusinen
KISÄLLILAULUJA GESÄLLSÄ niemen kisällit
ITALIALAINEN TANSSI — IT ara Rasmussenin balettiryhmä
DANS — CAN-CAN PAS DE DEUX baletista Don
ur baletten Don Quijote Sylvestersson — Uno Onkinen
KUOROLAULUA — KÖRSÄ n sekakuoro
ohtaja Verner Kempainen

TYÖVÄEN MARSH MARNAS MARSCH

Uusi Nainen

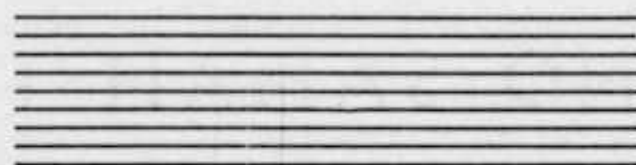
**JOKAISEN
NAISEN LEHTI**

- KODINHOITOA
- KÄSITÖITÄ
- MUOTIA
- SISUSTUSOHJEITA
- LÄÄKÄRIN SANA
- KAUNEUDENHOITOA
- KASVATUSARTIKKELEITA
- MATKAKUVAUKSIA
- HAASTATTELUJA
- KAUNOKIRJALLISUUTTA

**UUSI NAINEN ON ERILAINEN
KUIN MUUT**

Vsk. 1.200:—
Irttonumerot 120:—

Ryhdy asiamieheksi, tilaa asiamiesohjeet leh-
den konttorista, os. Simonkatu 8 B, Helsinki.

Folköngen

tjänar det arbetande
folket med saklig
politisk upplysning

Jos haluatte tietää

- MITÄ URHEILUMAAAILMASSA TAPAHTUU
- MITÄ TUL TEKEE JA MITEN SE TOIMII
- MITKÄ OVAT URHEILUPOLITIIKAN POLTTOPISTEET

SIITÄ KAIKESTA KERTOO

kuvien, artikkeleiden, pakinoien, erikoishaastatteluiden, selostuksien ja tilastoin

TUL-lehti

OLETTE AINA ETUPENKISSÄ KUN TILAATTE TUL-LEHDEN

AKKAIN ARPA - ONNEN ARPA

AIVAN KÄTESI ULOTTUVILLA

MOSSE — jääkaappi — radio — kangaspuut — painekattila — käsimankeli — mehumaija — rannekello — valokuvauskone — säädettävä sähkösilitysrauta — kierrevatkain ym. ym.

ONNEASI KOITA — OSTA AKKAIN ARPA — VOITAT!

Akkain Arpajaiset 15. 3.—31. 5. 1961

LIITTOViesti - SKDLn jäsenlehti -

TILAA

- hinta on 250:— vuosikerta
- konttori Kotkankatu 11, Helsinki. Pstili 44900
- toimitus Simonk. 8 B, Helsinki

LUE

- liittomme periaatteista ja kannanotoista
- ajankohtaisista yhteiskunnallisista kysymyksistä
- piirien ja yhdistysten työstä

KIRJOITA

- oman paikkakuntasi asioista
- oman yhdistyksesi toiminnasta
- omista ajatuksistasi ja mielipiteistäsi eri kysymyksissä

HUOM! Liittoviestin huhtikuun numerossa julkaistaan liittokokousaineistoa, mm. Yrjö Enteen alustus »SKDLn asema, luonne ja tehtävät» sekä viimeinen osa Paavo Hyvösen kirjoituksesta »Yhteiskunnan keskiryhmät ja työväestö».

Aikana, jolloin sosialismin voimat eivät lisäänty yhteiselämän vaan kertolaskun vauhtia, on

AIKAKAUSLEHTI

Kommunisti

välttämätön opas jokaiselle,
joka haluaa pysyä kehityksen tasolla

Ilmestyy 10 kertaa vuodessa 40-sivuisena numerona. Saatavana lehden konttorista, Helsinki, Kotkank. 11, Kansankulttuurin myymälöistä ja asiamiehiltä. Tilaushinnat: 1/1 vsk 650 mk, 1/2 vsk 350 mk, irtotilaukset 75 mk.

Kansandemokraattiset piirilehdet

KANSAN TAHTO

OULU, Kansankatu 29

UUSI PÄIVÄ

TURKU, Läntinenkatu 26

HÄMEEN YHTEISTYÖ

TAMPERE, Takojankatu 2

KANSAN SANA

KUOPIO, Maaherrankatu 25

KANSAN ÄÄNI

VAASA, Pitkäkatu 9

SATAKUNNAN TYÖ

PORI, Karjaranta

Tilaa!—Lue!—Levitä!

JÄRJESTÖVÄKI

OMAT TYÖT

OMAA KIRJAPAINOON

- KIRJAPAINO
- OFFSETPAINO
- SANOMALEHTIROTATIO
- KUVALAATTALAITOS
- KIRJANSITOMO

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ YHTEISTYÖ

HELSINKI, KOTKANKATU 9
PUHELIN 70 491 VAIHDE

*Tämä ohjelmalehtinen
on painettu kirja-
painossamme*

Kirjapaino SANAN TIE

Postios. Tampere 8,
Takojankatu 2
Toimitusjoht. puh. 50 571
Faktori „ 50 572

Matkustajakoti OMAPOHJA

suosittelee siistejä ja viihtyisiä
huoneita. Lämminvesi.
It. Teatterikuja 3, puh. 666 211

Matkustajakoti LÖNNROT

LÖNNROTINKATU 16
Puh. 662 490

RAKENNUSTYÖLÄINEN!

YHTENÄISYYDESSÄ ON VOIMAMME
LIITY JÄSENEKSI

SUOMEN RAKENNUSTYÖLÄISTEN LIITTO RY.

SUOMEN
MUURARIEN LIITTO
RY.

SUOMEN ELINTARVIKE-
TYÖLÄISTEN LIITTO

Yhteistyötä lujittava ja työläisten
etuja puolustava järjestö

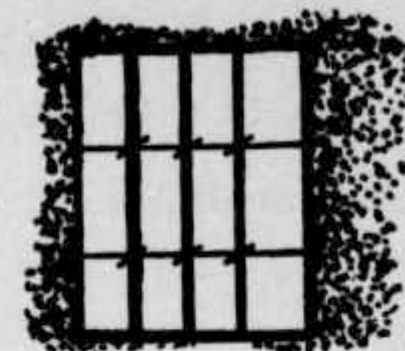
Tue palkkatyöläisten ammatillista
työtä

Kiintoisia kirjoja

NESTORI
PARKKARI

Väkivallan vuodet

Paljastavaa kuvausta 30-luvun poliittisista tapahtumista. Kuvitettu. 272 siv., 750:—/900:—.

ANNA SEGHERS

Seitsemäs risti

Tunnetun kirjailijattaren jännittävä romaani 30-luvun Saksasta. Ilmestyy kevätkaudella.

AULIS RYYPÖ

Huasta sie, mie pijän hevosta

Humoristisia kannakselaisia tarinoita Metsäpirtin murteella. Ilmestyy kevätkaudella.

RUDOLF SIRGE

Maa ja kansa

Eestiläisen kirjailijan suuri romaani maaudistuksen ajoilta vuonna 1940. Myöhäiskevään tuotantoa.

KANSANKULTTUURI OY

Simonk. 8 — Hki, Hämeenp. 37 — Tre

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225
Kulttuuritalo 70 844

HELSINKIIN SAAPUVILLE: Kokouspaikalle pääsee rautatieasemalta raitiovaunulla n:o 3 B. Pysäkki on Kaivokadulla asemarakennuksen kohdalla.

MAJOITUSPAIKAT: RETKEILYMAJA Keijontie 10, puh. 793 273. Matkustajakoti OMA POHJA It. Teatterikuja 3, puh. 666 211. Matkustajakoti LÖNNROT Lönnrotinkatu 16, puh. 662 490. Matkustajakoti RIIKKA Annankatu 29, puh. 629 914. Matkustajakoti LÄHETYS-HOSPITZ Annankatu 1, puh. 61 112. Hotelli URSULA Paasivuorenkatu 1, puh. 70 311.

LIITTOKOKOUKSESTA OTETUT VALOKUVAT: Valokuvauksen hoitaa valokuvaaja Yrjö Lintunen, Kotkankatu 9, puh. 77 476. Mallikuvat nähtävänä aulassa, josta myös kuvien tilauksen voi suorittaa.

LIITTOKOKOUSRAVINTOLA sijaitsee Kulttuuritalossa, puh. 70 844 (Kulttuuritalon keskus). Toimistoaajan jälkeen 70 840.

LIITTOKOKOUSKAHVILA sijaitsee aulassa.

Liittokokousedustaja — vieras! Suosi em. ravintolaa ja kahvilaa.

**SKDL
ETENEE**

TAMPERE 1961 — KIRJAPAINO SANAN TIE

Liite n:o 4.
SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

Liite n:o 2.
**SKDL:n
TOIMINTAKERTOMUS**

V ja VI liittokokouksen väliseltä ajalta
(6. 4. 1958—31. 3. 1961)

1961

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTINEN LIITTO ry.

OHJEITA : Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225
Kulttuuritalo 70 844

Liite n:o 4.

jaan

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

Liite SKDLn toimintakertomukseen
V ja VI liittokokouksen väliseltä ajalta.

Toimintakertomukseen on tullut seuraavia
tekstin sisältöön vaikuttavia painovirheitä:

S i v u 8, kolmannessa kappaleessa olevassa
luettelossa toisessa sarakkeessa on sosdem.
opposition edustajamääräksi v.1954 mainittu 3,
pitää olla -.

S i v u 9, luettelossa on Kuopion länt.vpn
edustajaluvuksi mainittu 1, pitää olla 4.

Lapin läänin kohdalla on edustajamäärän mer-
kintänä yhtäläisyysmerkki, pitää olla 4.

a

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

Liite n:o 4.

jaan

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

I YLEISTILANNE

1. Kansainvälinen tilanne

SKDL:n V ja VI liittokokouksen välisenä aikana on kansainvälisessä elämässä voitu todeta monia merkittäviä tapahtumia, jotka heijastavat selvästi nykyiselle aikakaudelle ominaisia yhteiskunnallisia muutoksia. Tällaisia ovat ennen kaikkea rauhan voimien muodostuminen sodan voimia suuremmiksi, sosialismin nopea kehittyminen ja voimistuminen sekä siirtomaajärjestelmän luhistuminen kansallisen vapausliikkeen iskuista. Yhteiskunnan ratkaisevaksi tekijäksi on muodostunut sosialistinen maailmanjärjestelmä, jonka lujittumista imperialismi ei ole pystynyt estämään. Kansojen taistelu rauhan, kansallisen riippumattomuuden, demokratian ja yhteiskunnallisen edistyksen puolesta on voimistunut ja saavuttanut yhä uusia voittoja.

Kansainvälisessä tilanteessa on ajoittain ilmennyt erittäin vakavaa kärjistymistä. Vuonna 1958 oli lähi-Idässä uhkaava sotilaallinen selkkäus amerikkalaisten ja englantilaisten joukkojen tunkeutuessa Libanoniin ja Jordaniaan, mistä niiden oli kuitenkin rauhantahtoisten voimien vaatimuksesta poistuttava. Vuonna 1959 jännitystä lisäsivät imperialististen piirien aiheuttamat kriisit Laosissa ja Tibetissä. Vuonna 1960 tapahtuneet ja paljastuneet Yhdysvaltojen järjestämät vakoilulennot Neuvostoliiton alueelle aiheuttivat suurvaltojen huipputason kokouksen raukeamisen. V. 1960 ja vuoden 1961 alussa on jännitystä lisännyt imperialististen piirien sekaantuminen itsenäisen Kongon sisäisiin asioihin tukemalla hajoitustyötä Kongon kansallista yhtenäisyyttä vastaan ja ryhtymällä terroritoimenpiteisiin Kongon itsenäisyystaistelijoita kohtaan. Näiden seurauksena pääministeri Lumumba ja hänen toverinsa murhattiin. Belgialaiset ja amerikkalaiset monopolistipiirit ovat pitäneet kynsin hampain kiinni omaisuuksistaan erityisesti Katangan ja Kasain kaivosmaakunnissa, joista Kongon hajoitus johdettiin ja toimeenpantiin.

Kilpavarustelun jatkuminen, Yhdysvaltojen tukikohta- ja sotaliittopolitiikan ylläpitäminen, yhä vaarallisempia muotoja saava Länsi-Saksan uudelleen

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225
Kulttuuritalo 70 844

aseistautuminen, ydinasekokeiden jatkaminen ja aseistariisunnasta kieltäytyminen sekä sodan jatkuminen Algeriassa ovat niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet kansainvälisen jännityksen säilymiseen ja kärjistymiseenkin.

Nykytilanteessa on valittavana vain kaksi vaihtoehtoa: rauhanomainen rynnakkainolo tai sota. Sodanlietsonnan, asevarustelun ja sotilaallisten liittoutumien politiikka johtaa sotaan.

Kysymys sodasta ja rauhasta koskee kaikkia maailman kansoja ja nykyisellä atomi- ja vetyaseen aikakaudella sillä on merkitystä satojen miljoonien ihmisten kohtalolle. Taistelulla rauhan säilyttämiseksi on suurempi merkitys kuin koskaan ennen. Tosiasiallisesti koko ihmiskunnan elinedut vaativat sodan ehkäisemistä.

Neuvostoliiton edustajat esittivät YK-järjestössä v. 1959 ja 1960 ehdotuksen täydellisestä aseistariisunnasta, joka olisi toimeenpantava vaiheittain. Ehdotus on saanut kansanjoukkojen kannatuksen, koska samankaltaisia ajatuksia oli jo aikaisemmin esitetty rauhanliikkeen piirissä eri maissa. Tähän mennessä aseistariisuntaneuvottelut suurvaltojen välillä ja YK:ssa eivät ole johtaneet tuloksiin, mutta ennemmin tai myöhemmin taistelu aseistariisunnan puolesta johtaa myönteiseen ratkaisuun.

Siirtomaajärjestelmän luhistuminen on kuluneina vuosina jatkunut. Vapausliikkeen painopiste on nyt siirtynyt Afrikkaan, jossa vuonna 1960 16 maata saavutti itsenäisyytensä. Kaikenlaiset yritykset estää siirtomaakansojen vapautuminen ovat tuomitut epäonnistumaan. Kansallinen vapausliike on saavuttanut voittoja myös Latinalaisessa Amerikassa, missä Kuuban kansa v. 1959 kukisti amerikkalaisten monopolien tukeman diktatuurin ja turvasi itsenäisyytensä ryhtyen samalla toteuttamaan perinpohjaisia yhteiskunnallisia uudistuksia. Kansojen liikehtiminen on voimistunut jopa tiukasti imperialistisiin sotaliittoihin sidotuissa maissa. Niinpä v. 1958 Irakin kansa kukisti monarkian, perusti tasavallan ja irroitti maansa Bagdadin liitosta. Vuonna 1960 kukistuivat USAn tukemat diktaattorit Turkissa ja Etelä-Koreassa. USAn presidentti Eisenhowerin oli peruutettava suunniteltu matkansa Japaniin kansan mielenosoitusliikkeen vuoksi.

Yhdysvaltojen harjoittama politiikka johti maan kansainvälisen arvovalian laskuun, mikä heijastui myös maan rajojen sisällä. Presidentinvaaleissa 1960 kärsivät republikaanit tappion ja valituksi tuli demokraattien ehdokas Kennedy, joka kävi vaaleihin rauhanomaisen politiikan tunnuksin.

Kansainvälisessä taloudessa on ilmennyt viime vuosina kaksi kehityslinjaa entistä selvempinä. Sosialistisissa maissa taloudellinen nousu jatkuu herkeämättömänä ja johtaa väestön elintason yleiseen nousuun. Neuvostoliiton seitsenvuotissuunnitelma vuosiksi 1959—65 merkitsee ratkaisevaa askelta sosialistisen talousjärjestelmän kehityksessä. Vuoteen 1965 mennessä nousee NLn teollisuustuotannon määrässä ensi tilalle maailmassa ja noin 1970 tienoissa maa sivuuttaa Yhdysvallat tuotannossa henkeä kohden. Vuonna 1960 Neuvostoliitossa siir-

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

ryttiin 7- ja 6-tuntiseen työpäivään sekä hyväksyttiin laki työläisten ja toimihenkilöiden tuloveron asteettaisesta poistamisesta.

Toisenlaisena ilmenee talouden kehitys kapitalistisissa maissa. Vuosina 1957—59 koetteli talouspula kapitalistista taloutta. Kymmenet miljoonat ihmiset olivat työttöminä ja tuotanto laski romahdusmaisesti. Vuonna 1959 alkoi noususuhdanne, jonka aikana teollisuustuotanto kohosi huomattavasti. Työttömyyttä ei kuitenkaan edes nousukaudenkaan aikana pystytty kapitalistisissa maissa lopettamaan eikä työtätekevien elintaso nostamaan noususuhdanteen edellyttämällä tavalla. Monopolikapitalistien voitot sensijaan ovat kasvaneet ja valtiotavallan tuki suuryhtymille jatkunut, mikä on merkinnyt valtiomonopolistisen kapitalismin nopeaa kehittymistä. Teollisuustuotannon noususta huolimatta kaikkia tuotantoaloja ei voitu käyttää täydellä teholla. Maatalouden kriisi kapitalistisissa maissa on syventynyt entisestään. Taloudellinen noususuhdanne alkoi vuoden 1960 aikana kääntyä Yhdysvalloissa laskuksi ja näin tapahtunee muissa kapitalistisissa maissa vv. 1961—62.

2. Kotimaan tilanne

Maassamme on jatkunut se talouspoliittinen suuntaus, joka perustehtävänä pitää suurpääoman tukemista. Hallituspolitiikalle, olivatpa sitä hoitamassa sosdem.johtajat tai maalaisliittolaiset, on ollut ominaista huolehtiminen yksipuolisesti vientiteollisuuden, erityisesti puunjalostusteollisuuden eduista. Hetikun läntisillä markkinoilla alkoi näkyä pulakehityksen merkkejä, ryhtyivät vientiteollisuuskapitalistit hallituksen avustamina hyökkäykseen kansan elintason alentamiseksi ja pulakehityksen seurausten siirtämiseksi työtätekevien väestökerrosten kannettavaksi.

Tämä politiikka sai tuomionsa vuoden 1958 eduskuntavaaleissa, jolloin kansaanesti SKDLn eduskunnan suurimmaksi ryhmäksi. Vaaleissa tuli eduskuntaan työväkeä edustavien ryhmien enemmistö, josta ei kuitenkaan valitettavasti ole ollut työkansalle sitä etua, mitä toivottiin. Tannerin ja Leskisen johtama sosdem. puolueen nykyjohto on toiminut kokoomuspuolueen ja suuromistajapiirien avustajana kansan etujen vastaisen oikeistorintaman rakentamiseksi maahamme.

Heti v. 1958 vaalien jälkeen sosdem.johto liittoutui kokoomuksen kanssa hallitusta muodostettaessa. Se oli täysin kuuro kansandemokraattien esityksille, että maahan olisi muodostettava työkansan vaaleissa ilmaiseman tahdon mukainen hallitus. Liittouduttuaan kokoomuksen kanssa sosdem.johto tuki sen hallitukseen pääsyä sekä maalaisliitossa ja kansanpuolueessa olevien oikeistolaisten voimien ryhdistäytymistä siinä määrin, että maahan muodostettiin sodan jälkeisen kauden oikeistolaisin hallitus, jonka tehtäväksi asetettiin jo aikaisemmin aloitetun suurpääoman taloudellisen hyökkäyksen tulosten varmistaminen sisä- ja ulkopoliittisella suunnanmuutoksella. Tämän hallituksen, jonka

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

pääministerinä oli K-A. Fagerholm, toimesta harjoitettu politiikka idän kaupan jarrutuksineen johti nopeasti maan talouselämän umpikujaan ja laajensi jo muutenkin pulan seurauksena suureksi muodostunutta työttömyyttä. Työkan-
san tyytymättömyyden lisääntyminen pakotti oikeiston perääntymään yrityk-
sestään ja Fagerholmin hallitus kaatui.

Presidentti Kekkonen tammikuussa 1959 Leningradiin suorittaman matkan jälkeen tilanne kehittyi siihen, että maalaisliitto V. J. Sukselaisen johdolla muo-
dosti yksin hallituksen. Kokoomus ja sosdem. oikeisto yrittivät pitää kiinni en-
tisestä hallituspohjasta tai selvitä umpikujasta vain vähäisin muutoksin, mutta
puolitoista kuukautta kestäneiden vehkeilyjen jälkeen niiden täytyi perääntyä
tavoitteestaan. Hallituskysymyksen ratkaisussa oikeistosta saavutettu voitto
oli kuitenkin puolalainen. Eduskunnan suurin ryhmä, SKDLn ryhmä, jäi edel-
leen hallituksen ulkopuolelle. Hallitus muodostettiin kapealle pohjalle, eikä se
ole pyrkinyt työtätekevän kansanosan elinehtojen parantamiseen. Tosin sen toi-
mesta suhteet Neuvostoliittoon palautuivat ennalleen, mutta talouspolitiikassa
se on noudattanut suurpääoman linjaa.

Oikeistoaineokset eivät kuitenkaan ole luopuneet yrityksistään saada aikaan
haluamansa muutos maan politiikkaan. Tätä on palvellut ammattiyhdistysliik-
keen ja muiden työväenjärjestöjen hajoittaminen. Tämä hajoitustoiminta johti
hajaannukseen itse sosdem. puolueessa ja Työväen ja Pienviljelijäin sosialide-
mokraattisen liiton syntyyn sosialidemokraattisen opposition pohjalla. Kun oi-
keistoaineokset eivät saaneet käsiinsä SAKta, he vuonna 1960 perustivat uuden
amatillisen hajoituskeskusjärjestön, SAJn.

Maaseudulla oikeistopiirien hajoitustoiminta ilmeni Vennamon Pientalonpoi-
kien puolueen perustamisena. Pienviljelijäväestön keskuudessa alkoi ilmetä kas-
vavaa tyytymättömyyttä suurpääomaa suosivaa politiikkaa kohtaan ja estääk-
seen pienviljelijäin suuntautumisen kansandemokraatteihin päin oikeistolaiset
pitivät tarpeellisenä Vennamon puolueen perustamista.

Oikeistopiirien aloitteesta sotaisten muistojen yms. merkeissä järjestetty toi-
minta on viime vuosina saanut yhä suuremmat mittasuhteet. Sotamuistotilai-
suuksissa, patsaiden paljastusjuhlissa ja oikeiston lehdissä ilmenee yhä sel-
vemmin demokratianvastainen ja neuvostovihamielinen henki. Väestön mieli-
aloja on pyritty suunnan muutosta varten muokkaamaan varoja säästämättä.
Tulokset ovat kuitenkin jääneet laihoiksi, sillä yhä suurempi osa kansastamme
on varauksetta rauhan- ja naapuriystävyyden politiikan kannalla suhteessa
Neuvostoliittoon ja vastustaa myös kaikkia toimenpiteitä, jotka tähtäävät de-
mokratian rajoittamiseen maassamme.

Syksyllä 1960 suoritettiin kaksi merkittävää valtiomiesvierailua Suomen ja
Neuvostoliiton kesken. Neuvostoliiton pääministeri N. S. Hrushtshev kävi maas-
samme ja presidentti Kekkonen vuorostaan Neuvostoliitossa. Näiden vierailujen
yhteydessä käytyjä keskusteluja ja neuvottelujen myönteisiä tuloksia tervehti
kansamme valtaenemmistö ilolla.

Liite n:o 4.

jaan

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

SKDLn ulkopoliittinen linja on liiton perustamisjulistuksesta lähtien pitä-
nyt Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyden kehittämistä keskeisimpänä kysy-
myksenä maamme ulkopoliitiikan kannalta. Sen vuoksi SKDL tervehti jokaista
edistysaskelta maamme ja Neuvostoliiton suhteissa.

Kysymys ulkoseitsikkoon eli EFTAan liittymisestä on ollut viime vuosina
voimakkaasti esillä. Kansandemokraatit ovat vastustaneet maamme liittämistä
tähän läntisten kapitalistimaiden talousyhteisöön, koska sen kautta maamme
helposti tulisi mukaanvedetyksi läntisiin sotilaallisiin liittoutumiin, jotka suun-
tautuvat Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan. Sen lisäksi tällai-
seen talousyhteisöön liittyminen muodostaa vaaran maamme elinkeinoelämän
kehitykselle ja aiheuttaisi työttömyyttä varsinkin kotimarkkinateollisuuden
eräillä aloilla.

Taloudellinen tilanne Suomessa on suurin piirtein heijastanut sitä kehitystä,
mikä on ilmennyt muissakin kapitalistisissa maissa. Talouspulan 1957—59 ai-
kana työttömyys paisui maassamme verrattain suureksi. Niinpä työmarkkina-
tutkimustoimiston laskelmien mukaan talvella 1958—59 työttömyyskortistoihin
pyrkijöitä oli kaikkiaan 185.100 henkilöä, joista hyväksyttiin kortistoihin 162.000.
Vuonna 1959 teollisuustuotanto jälleen kääntyi lievään nousuun ja vuonna 1960
noususuhdanne pääsi täyteen vauhtiin ja uusia ennätyksiä saavutettiin tuotan-
non määrässä. Tästä huolimatta työtätekevien elintaso ei vastaavasti kohonnut
eikä työttömyyttä ole kyetty poistamaan. Niinpä helmikuussa 1961 tilastoitujen
työttömien luku oli 13.644.

SKDLn ja sen jäsenjärjestöjen järjestövoima on kuluneiden vuosien aikana
johdonmukaisesti pyrkinyt torjumaan työtätekevien väestökerrosten elinehto-
jen huonontamiseksi tehdyt hyökkäykset. On tuettu ja järjestetty työtätekevien
omakohtaista toimintaa parempien palkkojen, turvatumman toimeentulon ja so-
siaalisten uudistusten puolesta.

Liittomme jatkaa toimintaansa kansamme taloudellisten ja sosiaalisten oi-
keuksien laajentamisen sekä maamme itsenäisyyden ja rauhan puolesta. Tähän
toimintaan se pyrkii yhdistämään entistä laajemmat työläisten, pienviljelijäin,
pienyrittäjäin ja henkisen työn tekijäin joukot.

II VAALITAISTELUT

Liittokokousten välisenä aikana on maassamme suoritettu kahdet yleiset vaa-
lit. Eduskuntavaalit suoritettiin heinäkuun 6.—7. päivinä v. 1958 ja kunnallis-
vaalit lokakuun 2.—3. päivinä 1960.

1. Eduskuntavaalit 1958

Eduskuntavaaleja edelsi kireä vaalikamppailu, jonka peruskysymyksiksi
muodostuivat Suomen ja Neuvostoliiton hyvien naapuruhteiden vaaliminen ja

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

ne taloudelliset sekä sosiaaliset pulmakysymykset, jotka vaaleja edeltävänä kautena olivat voimakkaasti olleet esillä suurpääoman kohdistaessa maan hallituspiirien tukemana hyökkäyksen toisensa jälkeen kansan elinehtojen alentamiseksi.

Kuten aikaisemmin on todettu, oikeistopiirien politiikka sai tuomionsa kansandemokraattien voiton tuloksena. SKDL muodostui eduskunnan suurimmaksi ryhmäksi ja eduskuntaan tuli työväkeä edustavien ryhmien enemmistö.

Edustajapaikat jakaantuivat vaalien tuloksena seuraavasti:

SKDL	50 edustajaa, v. 1954	43 edustajaa
Sos.dem. puolue	48 »	54 »
Maalaisliitto	48 »	53 »
Kokoomus	29 »	24 »
Ruotsalainen puolue	14 »	13 »
Kansanpuolue	8 »	13 »
Sos.dem. oppositio	3 »	3 »

Vaalien jälkeen sosialidemokraattisesta ryhmästä kuitenkin 10 kansanedustajaa siirtyi sos.dem. opposition eduskuntaryhmään, joten sos.dem. puolueen eduskuntaryhmään kuuluu nykyisin 38 edustajaa. Tämän lisäksi edustaja Venamo myöhemmin muodosti yksinään oman ryhmänsä vähentäen siten maalaisliiton edustajien lukua.

Paitsi kansandemokraattien voittoa, on näiden tulosten perusteella todettavissa, että kokoomuspuolue saavutti kansanpuolueen kustannuksella jonkun verran menestystä.

Äänimäärät jakaantuivat seuraavasti:

SKDL	450.506 ääntä, v. 1954	433.528 ääntä
Sos.dem. puolue	449.536 »	527.094 »
Maalaisliitto	448.364 »	483.958 »
Kokoomus	297.094 »	257.025 »
Ruotsalainen kansanpuolue	131.564 »	140.130 »
Kansanpuolue	114.617 »	158.323 »
Sos.dem. oppositio	33.947 »	— »
Vapaamieliset	6.424 »	6.510 »
Muut	12.169 »	1.649 »
Yhteensä	1.944.221 ääntä, v. 1954	2.008.257 ääntä

Kansandemokraattien suhteellinen osuus äänimäärästä oli 23,2 %, vuoden 1954 eduskuntavaaleissa se oli 21,6 %.

Liite n:o 4.
SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

Vaalipiireittäin SKDLn saamat äänimäärät, prosentti äänimäärästä ja edustajapaikat jakaantuivat seuraavasti:

Vaalipiirit	äänten luku	prosentteina	edustajia
Helsingin kaupungin vp.	40.983	19,4 %	4
Uudenmaan läänin vp.	33.249	20,6 %	3
Turun l. etel. vp.	41.908	25,8 %	5
Turun l. pohj. vp.	35.284	25,8 %	4
Ahvenanmaan vp.	286	5,2 %	—
Hämeen l. etel. vp.	29.971	20,5 %	3
Hämeen l. pohj. vp.	41.631	29,8 %	5
Kymen läänin vp.	20.207	13,5 %	2
Mikkelin läänin vp.	13.780	13,2 %	1
Kuopion l. länt. vp.	36.134	31,6 %	1
Kuopion l. it. vp.	18.224	20,2 %	2
Vaasan l. it. vp.	24.675	22,3 %	3
Vaasan l. etel. vp.	15.782	16,8 %	2
Vaasan l. pohj. vp.	10.222	13,8 %	1
Oulun läänin vp.	59.572	35,6 %	7
Lapin läänin vp.	29.498	36,9 %	»
Yhteensä	450.506	23,2 %	50

Taantumuksen tappio eduskuntavaaleissa oli sille ankara isku, SKDLn vaalivoitto puolestaan innosti järjestöjemme jäsenistöä entistä vilkkaampaan toimintaan. Se edisti työtätekevien omakohtaista toimintaa elinestujensa puolesta johtaen samalla myös SKDLn järjestöjen jäsenmäärän lisääntymiseen.

2. Kunnallisvaalit 1960

Kunnallisvaalitaistelulla oli voimakkaasti yleispoliittinen luonne. Kokoomuspuolueen johtama taantumusrintama oli asettanut tehtäväkseen estää näissä vaaleissa kansandemokraattien vaikutuksen jatkuvan laajentumisen, koska kansandemokraattinen liike muodostaa pahimman esteen oikeistopiirien suunnitelmien toteutumisen tiellä. Oikeistopiirit halusivat saada kunnallisvaaleissa kansalta hyväksymisen politiikalleen, jonka tarkoituksena oli Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden huonontaminen ja maamme sitominen erilaisiin läntisiin liittoutumiin.

Tämän vuoksi kokoomuspuolue liittolaisineen valitsi vaalitunnuksikseen vanhat kommunisminvastaiset tunnukset, joiden avulla pyrittiin peloittamaan kansaamme ja supistamaan kansandemokraattien kannatusta. Varsin vähän puhuivat oikeistopiirit vaalitaistelussa kunnallispolitiikasta.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225

Kulttuuritalo 70 844

Vastustajamme laskivat, että kansandemokraatit eivät voi saavuttaa kunnallisvaaleissa suurimman ryhmän asemaa kuten v. 1958 eduskuntavaaleissa. Osa vastustajista piti SKDLn tappiota aivan varmana.

Niinpä oikeistopiirit kokoomuksen johdolla kehittivät yhtenäisen hyökkäyksen kansandemokraatteja vastaan. Porvariston ja sosdem. oikeiston yhtynyt rintama pyrki toteuttamaan tavoitteensa propagandaylivoimaansa ja suurpääoman varoja hyväksi käyttäen.

Kansandemokraatit saavuttivat kuitenkin kunnallisvaaleissa voiton, joka todistaa kansandemokraattisen liikkeen vaikutuksen laajuutta ja kestävyyttä. Tämä voitto saavutettiin ennenkaikkea johdonmukaisella työtätekevien etujen mukaisella politiikalla.

SKDL sai kunnallisvaaleissa yhteensä 431.881 ääntä ja tuli näin ollen suurimmaksi ryhmäksi myös kunnallisvaalien äänimäärän perusteella. Vaaleissa valittiin 2.409 kansandemokraattista valtuutettua. (Vuoden 1956 kunnallisvaaleissa SKDL sai 353.967 ääntä ja 2.279 valtuustopaikkaa). SKDLn äänimäärä oli 21,8 % annetuista äänistä.

Suurimmat tappiot vuoden 1960 kunnallisvaaleissa koituivat suomalaiselle kansanpuolueelle, maalaisliitolle ja sosdem. puolueelle. Kokoomuspuolue saavutti huomattavia menestyksiä keräämällä ääniä lähinnä suomalaiselta kansanpuolueelta ja muiden puolueiden oikeistosiiveltä ja käyttäen häikäilemättä hyväkseen erilaisia peitenimillä varustettuja vaaliliittoja 70 kunnassa.

Pientalonpoikien puolue ja Työväen ja pienviljelijäin sosdem. liitto esiintyivät vaaleissa monissa kunnissa omine vaaliliittoineen. Näiden menestys rajoittui kuitenkin vain joihinkin paikkakuntiin. Sosdem. liiton heikko menestys vaaleissa johtuu ennen kaikkea liiton johdon horjuvasta ja virheellisestä politiikasta. Solmiamalla ns. runkosopimuksen vaalien aattona työnantajien kanssa SAKn puitteissa sosdem. liiton johto vielä heikensi asemaansa vaalitaistelussa.

Kunnallisvaalien tulokset olivat seuraavat:

SKDL	431.881 ääntä,	2.409 valtuutettua
Sosdem. puolue	414.440 »	2.261 »
STPL	66.667 »	263 »
Maalaisliitto	401.346 »	3.695 »
Pientalonpoikain puolue	52.524 »	349 »
Kokoomus	275.560 »	1.169 »
Kansanpuolue	99.709 »	265 »
Ruotsalainen kansanpuolue	124.024 »	939 »
Sekal. porv. ryhmät	91.162 »	860 »
Sekal. vas. ryhmät	2.845 »	33 »

Oikeiston yhteenlaskettu äänimäärä oli 1.044.325 ääntä ja 7.277 valtuustopaikkaa. Vasemmisto sai yhteensä 915.833 ääntä ja 4.966 valtuustopaikkaa. Äänestysprosentti vaaleissa oli 75,0.

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

III SKDLn EDUSKUNTARYHMÄN TOIMINTA

Heinäkuussa 1958 suoritetuissa eduskuntavaaleissa SKDL voitti seitsemän uutta edustajapaikkaa ja sen 50 jäsentä käsittävästä eduskuntaryhmästä muodostui eduskunnan suurin. Samalla eduskunnasta tuli ensimmäisen kerran itsenäisyytemme aikana työläisenemmistöinen.

Eduskunnan kokoonpanossa tapahtunut muutos olisi tarjonnut mahdollisuuden työtätekevälle kansalle edullisen politiikan harjoittamiselle, mikäli eri työväenryhmien kesken olisi alusta alkaen saatu aikaan yhteistoimintaa muutenkin kuin eduskunnan valiokuntien vaalissa. Heti vaalien tuloksen tultua tunnetuksi eräät sosialidemokraattisen puolueen johtajat kiirehtivät kuitenkin selittämään, että vaalien tuloksella ei ole mitään myönteistä merkitystä. Tällaisella asenteellaan sosdem-puolueen johto kykenikin yli kahdeksi vuodeksi tekemään tyhjiksi kaikki ne toiveet, joita työväestön keskuudessa kohdistettiin eduskunnan työläisenemmistöön.

Kertomuskauden aikana eduskuntaryhmän työn päätavoitteena on edelleen ollut maamme vakiintuneen ulkopoliittisen aseman säilyttäminen sekä ystävällisten ja luottamuksellisten suhteiden jatkuva kehittäminen Neuvostoliiton ja kaikkien muiden rauhantahtoisten maiden kanssa. Keskeisellä sijalla on ollut niiden suunnitelmien torjuminen, joilla maamme on pyritty liittämään läntisten suurvaltojen johtamiin liittoihin. Maamme tultua nyt hyväksytyksi ns. ulkojäsenenä seitsemän maan vapaakauppaliittoon, EFTAan, on tämä kamppailu saavuttamassa ratkaisevimman vaiheensa. EFTA-suunnitelma toteutuessaan asettaa maamme talouselämän, jopa sen suvereniteetinkin, erittäin vakavaan vaaravyöhykkeeseen. Siitä syystä SKDLn eduskuntaryhmä, samoin kuin koko kansandemokraattinen liikekin, on suhtautunut jyrkän kielteisesti suunniteltuun liittymishankkeeseen.

Niin Fagerholmin kuin Sukselaisenkin hallituksen sisäpolitiikan tunnusomaisimpana piirteenä on ollut suurpääomapiirien varaukseton tukeminen. Se on ilmennyt mm. valtion varojen jatkuvana lahjoitteluna lähinnä erilaisten verohelpotusten muodossa näille piireille. Näitä pyrkimyksiä eduskuntaryhmä on vastustanut kaikin käytettävissä olevin keinoin.

Tärkeimpiä tehtäviä kuluneenakin kertomuskautena ovat olleet työttömyyden torjumiseen ja lieventämiseen liittyvät kysymykset sekä työttömiksi joutuneiden henkilöiden toimeentulon turvaaminen. Ryhmämme päättävästä vastustuksesta huolimatta tuli hallituksen esittämä uusi työllisyyslaki sosdem-puolueen myötävaikutuksella hyväksytyksi, joka on käytännössä osoittautunut sekä työttömien että kuntien kannalta jopa edeltäjänsä huonommaksi. SKDLn ryhmä on useissa aloitteissaan esittänyt sen parantamista samoin kuin yleisen työttömyysvakuutuslain aikaansaamista.

Hallitusten harjoittamassa asutuspolitiikassa on pääpaino suunnattu entistä

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

enemmän asutustilallisten ja muiden pienviljelijäpiirien aseman vaikeuttamiseen. SKDLn eduskuntaryhmä puolestaan on tehnyt lukuisia esityksiä, joilla on pyrittä korjaamaan asutuslainsäädännön suurimmat puutteellisuudet ja helpottamaan asutustilallisten vaikeata asemaa.

Erityisesti vuoden 1960 aikana SKDLn eduskuntaryhmän työtätekevän kansan tukemana käymä taistelu on useissa kysymyksissä johtanut myönteisiin tuloksiin. Tämä on ollut mahdollista kansandemokraattien ja molempien sosdem-ryhmien neuvotteluihin perustuvalla yhteistoiminnalla. Tällainen eduskuntatyössä tapahtunut käänne on aiheutunut hyvin suuressa määrin sosdem-puoluejohdon taktiikan muutoksesta, jolla se pyrkii aiheuttamaan maalaisliittolaiselle vähemmistöhallitukselle vaikeuksia. Toisaalta kuitenkin on todettavissa, että työläisten keskuudessa entistä suuremmassa määrin työväenryhmien jatkuvaa yhteistyötä pidetään välttämättömyytenä, jotta vähävaraiselle kansalle tärkeitä asioita voitaisiin ratkaista myönteisellä tavalla.

Saavutetuista tuloksista tärkeimmät ovat sosiaalisella alalla. Niistä mainittakoon uusi työntekijäin vuosilomalaki, kansaneläkkeiden ja lapsilisien korottaminen, erityislapsilisälain säätäminen jne.

Verotusasioissa on myös yhteistoiminnalla saatu näkyviä tuloksia aikaan, kuten työtulovähennyksen korottaminen 20 %:iin valtionverotuksessa, eräitten kunnallisverotuksen epäkohtien korjaaminen sekä hallituksen suunnitteleman liikevaihtoverouudistuksen ja ns. poistolain torjuminen.

Työväenryhmien parantunut yhteistyö ja sen avulla saavutetut voitot osoittavat kansamme työtätekevälle enemmistölle, että eduskunnan muuttuminen työläisenemmistöiseksi ei suinkaan ollut mikään »onnettomuus» kuten sosdem-oikeistojohtajat vaalien jälkeen väittivät.

Edessä olevat taistelut vaativat työläisten ja pienviljelijäin voimien yhdistämistä entistä suuremmassa määrin. Työtätekevien yhteistyöllä voidaan oikeistopiirien ja maalaisliiton harjoittama asutus- ja maataloustuotteiden hintapolitiikka muuttaa kuluttajaväestön ja pieneläjäin etujen mukaiseksi, voidaan toteuttaa 40-tuntinen työviikko, saada aikaan yleinen sairausvakuutus ja työntekijäin eläkelaki, säätää kauan odotetut maa- ja metsätyöläisten työaika- ja vähimmäispalkkalait sekä kääntää koko maan politiikka kansamme enemmistön etujen mukaiseksi.

SKDLn eduskuntaryhmä on harjoittanut kertomuskaudella julkaisutoimintaa toimittamalla 6 kertaa vuodessa ilmestyvää »Eduskuntauutisia»-lehteä. Lento-lehtisiä ja -kirjasia on julkaistu eduskuntatyötä koskevista ajankohtaisista kysymyksistä.

IV SKDLn JÄRJESTÖLLINEN TILA

SKDLn V liittokokous v. 1958 totesi, että »on entistä tärkeämpää koota työväestön voimat taisteluun elinehtojen huonontamista vastaan ja että yhä ajan-

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

kohtaisemmaksi on myös tullut koko työkansan; työläisten, pienviljelijäväestön, sivistyneistön, pienyrittäjäin ja pienipalkkaisen virkamiehistön yhdistäminen yhteiseen rintamaan taantumuksen kurjistamissuunnitelmia ja seikkailupolitiikkaa vastaan paremman toimeentulon, demokratian ja rauhan puolesta». Tältä pohjalta todettiin välttämättömiksi tehtäviksi liittomme järjestövoiman edelleen lujittaminen ja sen joukkopohjan laajentaminen.

Käytännöllisinä toimenpiteinä kiinnitettiin erityistä huomiota SKDLn toimintamuotojen kehittämiseen, johtokuntien toiminnan tehostamiseen ja liiton jäsenmäärän lisäämiseen.

Näiden tehtävien toteuttamiseksi on V liittokokouksen jälkeisenä aikana suoritettu melko laajamittaista työtä, josta ensimmäisiä myönteisiä tuloksia on jo selvästi nähtävissä.

1. Liiton yhteisöjäsenet

Liiton yhteisöjäseniä ovat edelleen Suomen Kommunistinen Puolue, Suomen Naisten Demokraattinen Liitto ja Akateeminen Sosialistiseura. SKDLn omaan järjestöverkostoon lukeutuu lisäksi joukko muihin keskustjärjestöihin, mm. sosdem. puolueeseen, kuuluneita yhdistyksiä.

Yhteisöjäsenten ja SKDLn varsinaisen järjestökoneiston yhteenlaskettu jäsenmäärä on nykyisin noin 150.000.

2. Liittoneuvosto

Liittokokousten välisenä aikana ylintä päätösvaltaa käyttää liittoneuvosto, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Jäsenet liittoneuvostoon valitsee liittokokous piirijärjestöjen nimeämistä ehdokkaista siten, että jokaisesta piirijärjestöstä valitaan yksi varsinainen ja yksi varajäsen. Kaksikielisistä piirijärjestöistä valitaan lisäksi yksi ruotsinkielinen jäsen ja tälle varajäsen. Yhteisöjäsenillä on myös oma edustuksensa liittoneuvostossa.

V liittokokous valitsi liittoneuvoston puheenjohtajaksi Paavo Aitton, varalle Hannes Tauriainen.

Liittoneuvoston jäseniksi valittiin Uudenmaan piiristä Veikko Hirvonen ja Ake Rehn varamiehinään Väinö Laine ja Edvard Eriksson, Turun piiristä Vilho Maskula ja Per-Olof Blomqvist ja varalle Aimo Laiho ja Lempi Nederström, Satakunnan piiristä Kaarlo Kuusisto ja varalle Lyyli Alanne, Lahden piiristä Väinö Kiuru ja varalle Onni Ylinen, Pohjois-Hämeen piiristä Bertta Kallio ja varalle Väinö Halttunen, Kymen piiristä Niilo Hohti ja varalle Heikki Holopainen, Etelä-Saimaan piiristä Valtter Kangas ja varalle Lauri Liiri, Mikkelin piiristä Onni Miettinen ja varalle Väinö Sairanen, Kuopion piiristä Joonas Hämmäläinen ja varalle Emil Karttunen, Joensuun piiristä Otto Riikonen ja varalle Alvi Saloniemi, Jyväskylän piiristä Unto Peltomäki ja varalle Evert Lepola,

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225

Kulttuuritalo 70 844

Vaasan piiristä Aatos Vakkuri ja Leander Granlund ja varalle Veikko Salmi ja Rudolf Udd, Kokkolan piiristä Heino Linna ja Elmer Viik ja varalle Armas Syrjämäki ja Erik Snellman, Kainuun piiristä Veikko Nikkanen ja varalle Ilmari Räsänen, Oulun piiristä Heino Junno ja varalle Martti Linna, Lapin piiristä Vilho Suosalo ja varalle Urpo Iivari sekä Ahvenanmaalta Bror Keinänen ja varalle Richard Lindroth. SKPstä valittiin Yrjö Murto, varalle Aili Mäkinen, SNDLstä Anna Nevalainen, varalle Maija Savutie, ASSstä Heikki Hölttä, varalle Mirja Lindfors.

Kertomuskaudella liittoneuvosto on kokoontunut 5 kertaa. Kokouksissaan on liittoneuvosto käsitellyt tilanteen pohjalta esiinnousseita kysymyksiä ja määritellyt sen nojalla tehtävät SKDLn V liittokokousten päätösten mukaisesti. Kokouksessa 1—2/11. 1958 liittoneuvosto käsiteli SKDLn kunnallispolitiikan kysymyksiä, 11—12/4. 1959 valtiomonopoliistista kapitalismia Suomessa, 17—18/10. 1959 yhteismarkkinakysymystä, 14—15/5. 1960 väestön keskiryhmien kysymyksiä ja 29—30/10. 1960 SKDLn maatalousohjelman luonnosta.

3. Liittotoimikunta

Liiton puheenjohtajaksi V liittokokous valitsi Kusti Kulon. Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin Eino Kilpi ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Hertta Kuusinen. Liiton pääsihteeriksi valittiin Yrjö Enne ja toiminnanjohtajaksi Mauno Tamminen. Edellisten lisäksi liittotoimikuntaan vakinaisiksi jäseniksi valittiin Toivo Aaltonen, Ele Alenius, Aili Backlund, Fjalar Björkqvist, Viljo Ekström, Aarne Hulkkonen, Sylvi-Kyllikki Kilpi, Risto Kolari, Toivo Kujala, Pentti Liedes, Hellä Meltti, Pentti Niilola, Ville Pessi, Einar Peuranen, Kaisu-Mirjami Rydberg, Toivo Salin, Edvin Salonen, Jorma Simpura ja Veikko Telavuori. Liittotoimikunnan varajäseniksi valittiin Elsa Aaltonen, Kaino Haapanen, Tauno Keloovesi, Runar Nordgren, Reino Lahtinen, Artturi Pihala, Irma Rosnell, Torsten Sinisalo, Jaakko Toikka ja Arvo Turtiainen.

Liittotoimikunnan jäsenistä ovat kuoleman kautta poistuneet riveistämme Toivo Kujala, Kaisu-Mirjami Rydberg ja Artturi Pihala.

Liittotoimikunta on kertomuskaudella pitänyt 16 kokousta. Tärkeimpinä asioina liittotoimikunnassa ovat olleet ajankohtaiset poliittiset kysymykset sekä erilaiset järjestölliset asiat.

4. Työvaliokunta ja jaostot

Liittotoimikunnan työvaliokuntaan ovat kuuluneet SKDLn puheenjohtajat Kusti Kulo, Eino Kilpi ja Hertta Kuusinen, pääsihteerit Yrjö Enne ja toiminnanjohtaja Mauno Tamminen sekä liittotoimikunnan muista jäsenistä Ele Alenius, Viljo Ekström, Aarne Hulkkonen, Toivo Kujala ja Jorma Simpura. Lisäksi työvaliokunnan kokouksiin ovat osallistuneet ne liiton sihteerit, joiden työalaa koskevia asioita kulloinkin on käsitelty. Työvaliokunta on kokoontunut 30 kertaa.

Liite n:o 4.

jaan

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

Liiton sihteeristö on työskennellyt liiton toiminnanjohtajan ohjauksella. Sihteeristöön kuuluvat kaikki liiton sihteerit. Sihteeristön tehtävänä on valmistella asioita työvaliokunnan käsittelyyn sekä huolehtia tehtyjen päätösten toimeenpanosta liiton toimiston, eri osastojen ja jaostojen kautta. Sihteeristö on kokoontunut keskimäärin kerran viikossa.

Liiton järjestö-, valistus- ja talousosastot edustavat varsinaista SKDLn järjestökoneistoa. Talonpoikais-, kunnallis-, osuustoiminta-, sivistyneistö-, ruotsalais- ja sosiaalipoliittisissa jaostoissa on myös yhteisöjäsenillä välitön edustus, mikä turvaa näillä aloilla yhtenäisen toiminnan koko kansandemokraattiselle liikkeelle. Sivistyneistöjaoston yhteyteen kuuluu kaksi eri jaostoa: kulttuuripoliittinen jaosto ja viran- ja toimenhaltijain jaosto.

Liiton jaostojen ja osastojen yhteydessä on lisäksi muutamia joidenkin erilliskysymysten hoitamiseksi muodostettuja toimikuntia.

5. Varsinainen SKDLn järjestökoneisto

a) Piirijärjestöt

Liiton järjestöverkosto on jaettu 16 piirijärjestöön, jonka lisäksi Ahvenanmaalla toimivien demokraattisten järjestöjen yhteistoimikunta on verrattavissa piirijärjestöön.

Piirijärjestöjen toimesta suoritetaan kunnallis- ja perusjärjestöjen välitöntä ohjausta. Piiritoimikuntien suorittama ohjaustyö on huomattavasti tehostunut viime vuosien aikana. Piiritoimikunnat ovat kokoontuneet keskimäärin 6,6 kertaa vuodessa, piiritoimikuntien työvaliokunnat keskimäärin 20 kertaa.

Piirijärjestöjen paikallisten työntekijäin toimesta suoritettiin v. 1960 2.982 käyntiä SKDLn järjestöihin, piiritoimikunnan jäsenten ja piirien jaostojen jäsenten toimesta 2.102 käyntiä. SKDLn järjestöihin siis suoritettiin kaikkiaan 5.084 käyntiä SKDLn piirijärjestöjen toimesta.

Piirijärjestöjen taloudessa on edelleen ollut huomattavia vaikeuksia ja paikallista työvoimaa on kaikkialla ollut liian vähän. Piirien talous on kuitenkin viime vuosina vakiintunut ja tilanne on jonkin verran parempi tässä suhteessa nyt kuin se oli V liittokokouksen edellä.

Piirijärjestöjen kesken on käyty kolme toimintakilpailua. Ensimmäinen SKDL ETENEE-kamppailu 15. 9. 1958—28. 2. 1959 julistettiin V liittokokouksen päätöksellä ja se aloitti toimintakilpailujen sarjan. Tämän kilpailun voitti Kainuun piirijärjestö. Toiselle sijalle tuli Uudenmaan piirijärjestö ja kolmannelle Turun piirijärjestö. SKDL etenee-kamppailun aikana liittyi liittomme riveihin kaikkiaan 12.467 jäsentä ja perustettiin tai elvytettiin 338 yhdistystä, joista 229 täysin uusia. Toinen toimintakilpailu käytiin liiton piirijärjestöjen kesken 15. 9. 1959—15. 4. 1960. Tässä yhteydessä kilpailtiin lehtien levityksestä ja uuden jäsenmaksujärjestelmän käytäntöönsoveltamisesta. Kilpailun voitti Turun

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

piirijärjestö. Toiseksi tuli Uudenmaan ja kolmanneksi Etelä-Hämeen piirijärjestö. Syyskuun 1 päivänä 1960 alkoi toinen SKDL ETENEE-jäsenhankintakamppailu, joka päättyi 28. 2. 1961 ja jonka tulokset julistetaan liittokokouksessa. Piirijärjestö, joka parhaiten menestyy näissä kilpailuissa, saa haltuunsa liittotoimikunnan kunnialipun VI ja VII liittokokouksen väliseksi ajaksi. Lippu luovutettiin V liittokokouksessa Oulun piirijärjestölle, joka voitti sen Uudenmaan piirijärjestöltä.

Vuodesta 1959 ryhdyttiin piirijärjestöjen vuosikokouksia uusien sääntöjen perusteella pitämään syksyisin. Liiton sihteeristö on eri yhteyksissä todennut eräänä heikkoutena piirikokouksissa sen, että osa yhdistyksistä jättää lähettämättä edustajansa piirijärjestöjen vuosikokouksiin. Tämä on puute, jonka poistamiseen olisi lähivuosina kiinnitettävä vakavaa huomiota.

b) Kunnallisjärjestöt

SKDLn kunnallisjärjestöt toimivat demokraattisten järjestöjen yhteistyöeliminä kunnissa ja ohjaavat kansandemokraattien kunnallispoliittista toimintaa sekä SKDLn yhdistyksiä. Useilla kunnallisjärjestöillä on huomattavia saavutuksia näiden tehtävien toteuttamisessa. Eräissä tapauksissa kunnallisjärjestöjen toimesta on osoitettu hyvin merkittävää toiminnallista aloitteellisuutta ja siten edistetty kansandemokraattien vaikutuksen kasvua paikkakunnalla.

Viime vuosina on varsinkin kaupunkien kunnallisjärjestöille kerääntynyt yhä enemmän tehtäviä kunnallispoliittisten kysymysten hoitamisessa ja sen seurauksena järjestöllinen ohjaustyö on jäänyt voimien puutteessa enemmän takalalle. Tämä on haitannut monilla paikkakunnilla SKDLn yhdistysten toiminnan kehittymistä ja lisännyt piirijärjestöjen työtaakkaa. Toisaalta liiton ja piirijärjestöjen taholta ei viime vuosina ole kiinnitetty riittävää huomiota kunnallisjärjestöjen toiminnan ohjaamiseen ja auttamiseen, minkä seikan korjaamiseen olisi vastaisuudessa kiinnitettävä huomiota.

Kunnallisjärjestöjen lukumäärä oli 31. 12. 1960 286 (vuonna 1958 V liittokokouksen edellä 284).

c) Perusjärjestöt ja jäsenistö

SKDLn perusjärjestöjen, yhdistysten lukumäärä on jatkuvasti lisääntynyt. Liittomme järjestöverkko levittäytyy nyt suhteellisen tasaisesti yli maan. Viimeaikaiset toimintakamppailut ovat kuitenkin osoittaneet, että mahdollisuudet sen jatkuvaan laajentamiseen ovat olemassa. Uusien yhdistysten synty on monilla paikkakunnilla johtanut kansandemokraattien toiminnan huomattavaan tehostumiseen ja järjestöjemme vaikutuksen lisääntymiseen.

Viime liittokokouksen edellä v. 1958 oli SKDLn yhdistysten lukumäärä 1.711. Ensimmäisen SKDL ETENEE-kamppailun jälkeen 1. 4. 1959 oli yhdistysten lukumäärä jo 1.912. Yhdistystemme lukumäärän kasvu ei kuitenkaan ole ta-

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

pahtunut samassa suhteessa kuin uusia on perustettu, sillä valitettavasti vuosittain on jouduttu poistamaan luetteloista eräitä yhdistyksiä, jotka eivät ole lainkaan toimineet. Niinpä yhdistysten luku 31. 12. 1960 oli 1.924, johon sisältyvät myös toisen SKDL ETENEE-kamppailun alkupuolella perustetut yhdistykset. Kirjoista poistettujen yhdistysten luku vuosina 1959-60 oli 176 yhdistystä.

VI liittokokouksen edellä, helmikuun 15 päivänä 1961 oli SKDLn yhdistysten lukumäärä 2.018.

Verrattaessa toisiinsa SKDLn yhdistysten lukumäärää kaupungeissa ja maaseudulla 31. 12. 1960 laaditun tilaston mukaan on todettavissa, että yhdistysten kokonaismäärästä (1.924) toimi asutuskeskuksissa 344 eli 17,88 %. Maaseudulla toimi 1.580 yhdistystä eli 82,12 % yhdistysten määrästä. SKDLn järjestövoiman valtaosa on siis edelleenkin maaseudulla, joskin asutuskeskuksissa toimivien yhdistysten suhteellinen osuus on hieman noussut, sillä viime liittokokouksen edellä se oli 14,3.

SKDLn jäsenistöstä 68,47 % kuuluu maaseudulla toimiviin yhdistyksiin ja 31,53 % kaupunkien ja asutuskeskusten yhdistyksiin.

SKDLn järjestöjen lujittuminen ja joukkopohjan laajentuminen on yleensä tapahtunut viime vuosien aikana hieman nopeammin maaseudulla kuin asutuskeskuksissa. Myös toimintamuotojensa kehittämisessä ovat maaseudulla toimivat yhdistyksemme yleensä päässeet parempiin tuloksiin.

Paisi sijainnista johtuvaa eroa on SKDLn yhdistysten välillä muitakin eroavaisuuksia. Niinpä jäsenistö on eri yhdistyksissä hyvin erilaista. Eräät yhdistykset ovat jäsenkokoonsa työläisvaltaisia, eräissä taas jäsenistön muodostavat pienviljelijät. Ammattialojen ja työpaikkojen puitteissa toimii 22 yhdistystä. Viran- ja toimenhaltijain yhdistyksiä on nykyisin 12 mukaanlukien rautatieläisten demokraattiset yhdistykset.

Sosialidemokraattisesta puolueesta siirtyneitä yhdistyksiä on liittossamme nyt 115. Näiden lisäksi yhdistystemme joukkoon kuuluu lähes 100 lapualaisvuosina lakkautetun Sosialistisen työväenpuolueen yhdistystä, joiden toiminta elpyi sotien jälkeen sekä eräitä entisen SYPn yhdistyksiä. Vilkaasti ovat SKDLn riveissä toimineet entisten punakaartilaiden yhdistykset. Hiljattain muodostettiin erästä SKDLn ohjelmakulttuuriryhmästä yhdistys, jonka kautta liittomme riveihin liittyi 45 uutta jäsentä.

Ruotsinkielisiä yhdistyksiä oli 31. 12. 1960 toiminnassa 68 (viime liittokokouksen edellä 59).

SKDLn ohjelma kuitenkin yhdistää kaikkien erilaisten yhdistystemme ja koko jäsenistömme pyrkimykset. Kaikkien järjestöjemme pyrkimyksenä on työtätekevien väestöpiirien voimien kokoaminen yhteiseen rintamaan.

Viime vuosina vallinnut työttömyys ja elämän epävarmuus varsinkin maaseudulla on aiheuttanut maamme oloissa sangen huomattavan väestön liikkuvaisuuden. Tästä on koitunut erittäin suuria vaikeuksia yhdistystemme jäsen-

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225
Kulttuuritalo 70 844

huollon järjestämisessä. Rästiläisyyden syntymistä ei ole pystytty välttämään ja sen tuloksena on jäsenluetteloista jouduttu poistamaan huomattava määrä jäseniä. Tämän vuoksi ei myöskään jäsenmäärässä tapahtunut nousu ole ollut nähtävissä siinä määrässä kuin olisi ollut toivottavaa.

Aikaisemmin ilmennys ns. kaksinkertaisuus, kuuluminen moniin demokraattisiin järjestöihin yhtäaikaan, on SKDLn jäsenistön keskuudessa nykyisin suhteellisen vähäistä. Tämä koskee myös yhdistystemme johtokuntia.

SKDLn kokonaisjäsenmäärä oli 15. 2. 1961 yhteensä 61.139 jäsentä (viime liittokokouksen edellä 55.496). Näin ollen jäsenmäärän nousu SKDL ETENEE-kamppailujen tuloksena ilmenee tässäkin, joskin edellä mainituista syistä se ei ole tämän suurempi.

SKDLn jäsenkokoontamassa on liittokokousten välisenä aikana tapahtunut joitakin muutoksia. Tärkein muutos on pienviljelijäin suhteellisen osuuden kohoaminen. Toinen ilmiö on naisten suhteellisen osuuden väheneminen.

SKDLn jäsenkokoontamassa kehitys vv. 1955—60:

	1955	1957	1960
Työläisiä	76,08 %	75,76 %	68,90 %
Pienviljelijöitä	18,09 %	19,55 %	26,06 %
Pienyritt. ja henk. t. tek.	5,83 %	4,69 %	5,04 %

Naisten osuus, joka v. 1957 oli 21,84 %, oli laskenut v. 1960 16,68 prosenttiin. Ilmeistä on, että naisten osuuden lasku ei ole pelkästään suhteellista, vaan myös ehdotonta. Tämä ei kuitenkaan kuvasta naisten osuutta koko kansandemokraattisessa rintamassa, sillä naiset ovat jäseninä pääasiassa SKDLn yhteisöjäsenen, Suomen Naisten Demokraattisen Liiton järjestöissä. SNDLn järjestövoima on viime vuosina lujittunut järjestö- ja jäsenmäärän kasvaessa.

Vuonna 1959 valtaosa SKDLn yhdistyksistä muutti sääntönsä ja tästä alkaneen yhdistysten vuosikokoukset siirrettiin pidettäväksi syksyllä. Vuosikokouksien uusi ajankohta on osoittautunut vastaavan sille asetettuja toiveita. Se on tehnyt mahdolliseksi yhdistysten johtokuntien toiminnan tehostamisen, koska sama johtokunta nyt toimii koko toimintakauden ajan. Johtokuntien jäsenten keski-ikä v. 1960 lopulla oli 39,5 vuotta. Naisia on SKDLn yhdistysten johtokunnissa 8,9 % johtokuntien jäsenten määrästä. SKDLn yhdistysten johtokunnissa on keskimäärin 7 jäsentä kussakin. Näin ollen yhdistystemme johtokunta-aktiiviin kuuluu noin 13.500 henkilöä.

V VALISTUSTOIMINTA

1. Yleistä

Kertomuskauden monet suuret talouspoliittiset kamppailut, eduskunta-osuustoiminta- ja kunnallisvaalit, työväenliikkeen 60-vuotisjuhlat ja SKDLn 15-vuotisjuhlavuosi ovat antaneet oman sävynsä liittomme ja koko kansandemo-

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

kraattisen liikkeen valistustoimintaan nostaa siinä esille erityisesti joukkovalistustyön kysymykset. Valistustyömme on taloudellisista vaikeuksista huolimatta kehittynyt ja siinä on saavutettu huomattavia tuloksia, mitä osoittavat ne järjestölliset ja poliittiset menestykset, jotka ilmenevät erityisesti kertomuskaudella saavutetuissa vaalivoitoissa. Järjestöjemme toiminnallisuuden parantaminen on myös osoituksena jäsenistön valistuneisuuden kohoamisesta. Tähän on vaikuttanut sellaisten laajojen väestökerrosten ajattelutapaan vaikuttavien kysymysten kuin monopolipääoman asema maassamme ja keskiryhmien kysymysten käsittely järjestöissä vv. 1959—60. Poliittisten käsitysten selkenermiseen ovat luonnollisesti vaikuttaneet hajaannusilmiöt sosialidemokraattisessa puolueessa ja myös porvarillisten piirien keskuudessa. Tässä yhteydessä on voimakkaasti noussut esiin yhteistoimintakysymys. Kapitalistisen ideologian arvovaltatappiot kansainvälisellä näyttämöllä ovat myös vaikuttaneet ihmisten ajattelutapaan.

Liiton oman valistustyön organisatiossa ei ole tapahtunut mitään huomattavia muutoksia. Varat ja työntekijäin määrä on pysynyt varsin vähäisenä todettuun tarpeeseen nähden. Liiton valistusjaoston alaisina ovat toimineet piirijärjestöjen valistusjaostot tai opintokolmikot. Vain keskimäärin 5 piirijärjestöllä on ollut näinä vuosina palkallinen valistussihteeri. Valistustyön ohjaus on edelleen jakaantunut liiton eri alojen jaostojen kesken kunkin alan erikoistehtävien mukaan. Joukkovalistustyön kysymyksiä on liitosta ohjattu lähinnä järjestöosaston kautta. Yleisluontoisimmissa kamppailuissa on maatakasittävän toiminnan järjestämisestä sovittu yhdessä jäsenjärjestöjen valistusjaostojen kanssa.

Merkittäväksi parannukseksi kansandemokraattisen liikkeen yleisessä valistustoiminnassa voidaan todeta vuoden 1959 aikana tapahtunut keskusjärjestöjen yhteisen Kulttuurityön Keskus ry:n perustaminen. Tämän järjestön toimialana on ennen kaikkea työväen- ja kansantaloilla suoritettavan kulttuuri-toiminnan auttaminen ja ohjaaminen. Suurimerkityksellinen ja välttämätön on myös ollut tämän järjestön yhteyteen muodostettu filmitoiminnan ja filmivuokauksen keskus, joka poistaa sen kaaoksen, joka tähän asti on häirinnyt toimintaamme elokuva-alalla.

Huomattava merkitys opinto- ja kasvatustyössä on ollut yhteistoiminnalla Arrolan Kirjeopiston, Arbetarnas Bildningsförbundin, Työväen Sivistysliiton, Kansan Rahtiliiton, Ohjelmatyön ym. kulttuurijärjestöjen kanssa.

Uusien työmuotojen kehittämisessä on kuluneena kautena saatu tuloksia erityisesti teknillisten välineiden, magnetofonin ja 8 mm elokuvavälineiden käytössä. Ne ovat liittomme aloitteesta nopeasti yleistyneet melkein kaikkia piirijärjestöjä käsittäviksi antaen huomattavaa vaihtelua ja piristystä perusjärjestöjen työlle. Aloitettulla 8 mmn filmaus- ja siihen liittyvällä filmialan kasvatuksella tulee varmaankin olemaan laajakantoisempaaakin merkitystä koko liittomme kulttuurityölle.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

2. Jäsenkasvatus

Jäsenkasvatusta on kertomuskaudella huomattavassa määrässä suoritettu joukkoluontoisten selostuskamppailujen kautta (1959—60 selostuskamppailu monopolipääoman asemasta Suomessa ja kysymys väestön keskiryhmistä) ja ajankohtaisten kysymysten käsittelynä perusjärjestöjen tupailloissa ja kokouksissa. Perusteellisempi opintotyö kerhojen ja kurssien muodossa on voimarojen vähäisyyden vuoksi pysynyt verrattain vähäisenä. SKDLn kerhojen lukumäärä on vuosittain ollut noin 150 ja piirijärjestöt ovat järjestäneet kurssitoimintaa lähinnä ns. viikonloppukursseina ja piirien johtoaktiivin opintopäivinä.

Liiton valistusjaosto on vuosittain järjestänyt noin 4—5 eri kurssia useampien piirien yhteisinä kursseina. Tällaisten kurssien pituus on yleensä ollut 3—5 päivää. Kun näitä kurseja on pidetty eri puolilla maata, on niillä ollut suuri merkitys lähinnä yhdistysten johtokuntien koulutuksessa. Piiritoimikuntien, piirien jaostojen ja kunnallistoimikuntien jäsenet ovat niillä saaneet lisää koulutusta.

Pitempiaikaisia iltakouluja on toiminut vain Turussa piirijärjestön yhteydessä ja Tampereella kunnallisjärjestön yhteydessä.

Seuraavassa tilastossa ilmenee piirien antamien tietojen mukaan se opinto- toiminta, mitä SKDLn järjestöissä kuluneena kolmivuotiskautena on harjoitettu.

SKDLn OPINTOTOIMINTA AJALLA 1956—1960*)

	1958 syksy		1959		1960		Yhteensä	
	kpl oppilaita	yht.	kpl oppilaita	yht.	kpl oppilaita	yht.	kpl oppilaita	yht.
Erilaisia liiton ja piirien järjestämiä päiväkursseja (1—5 päiväisiä)	84	2127	196	4209	147	4083	427	10419
Kunnallisjärj. iltakouluja tai muita ilta-kursseja	8	143	19	299	26	358	53	800
Opintokerhoja	97	1078	197	1916	200	2326	494	5320
Muiden järjestöjen kursseille, opintoihin tai kouluihin osallistuneita	14	137	13	85	24	128	51	350
Piirien yhteisiä opintopäiviä			28	1085	18	950	46	2035
Muita luento- tai selostustilaisuuksia	334	4499	105	1950	167	3481	606	9930
YHTEENSÄ	537	7984	558	9544	582	11326	1677	28854

*) Varsinaiset tupa- ym. erilaisten kamppailujen yhteydessä järjestetyt agitatiotilaisuudet, juhlat jne. eivät kuulu tämän tilaston puitteisiin.

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

3. Joukkovalistustyö

SKDLn V liittokokouksen päätösten mukaisesti on järjestöissämme jatkuvasti kiinnitetty huomiota toimintamuotojen kehittämiseen. Tämän vuoksi liiton toimesta v. 1959 julkaistiin kirjanen »Yhdistys toimii», jossa annetaan ohjeita erityisesti perusjärjestöjen toimintaa varten sekä esitetään esimerkkejä hyvistä toimintamuodoista. Niinpä nyt voidaan todeta, että tämä työ on tuonut hyviä tuloksia. Yhdistysten toimintamuodot ovat monipuolistuneet, ohjelma- ja kulttuuritoiminta laajentunut ja joukkovalistustyö yleensä parantunut.

Tupaillat ovat muodostuneet varsinkin maaseudulla SKDLn yhdistysten keskeisiksi toimintamuodoiksi. Niihin kokoonnutaan käsittelemään ajankohtaisia poliittisia kysymyksiä ja samalla viettämään viihtyisää iltaa. Vuonna 1960 SKDLn yhdistyksistä 386 järjesti säännöllisesti kuukausittain tupailtoja. Harvemmin, mutta kuitenkin verrattain säännöllisesti järjesti tupailtoja 756 yhdistystä. Ohjelma- ja kulttuuriryhmiä v. 1960 toimi säännöllisesti 294 eri yhdistyksessä ja niiden toimintaan otti osaa 1.898 jäsentä.

Lukuunottamatta vappujuhlia, jotka muodostavat vakiintuneen ja perinteellisen jokavuotisen joukkotoimintamuodon sekä yhteisiä maakuntajuhlia, SKDLn järjestöt järjestivät vuoden 1960 aikana yhteensä 5.183 erilaista yleisötilaisuutta, joissa yleisöä oli yhteensä yli 161.000 henkilöä. Tämä osoittaa, miten huomattavat mittasuhteet on joukkotilaisuuksien järjestämisellä SKDLn järjestöissä.

Kun näihin lisätään demokraattisten järjestöjen yhdessä järjestämät tilaisuudet, nousee tämä lukumäärä vielä huomattavasti.

Kesätoiminta on vuosi vuodelta kehittynyt parempaan suuntaan. Maakuntajuhlia järjestettiin v. 1958 kesällä 17, joissa yleisöä oli noin 24.000 henkeä. Vuoden 1959 kesäjuhlat järjestettiin työväenliikkeen 60-vuotisjuhlin. Tämän juhla-kamppailun aikana järjestettiin tilaisuuksia seuraavasti:

Maakunnallisia työväenliikkeen 60 v. juhlia	50	yleisöä 51.335 h.
Paikallisia	— » —	141 yleisöä 28.890 h.
Paikallisia pientilaisuuksia	192	yleisöä 6.379 h.
Tilaisuuksia yhteensä		383 yleisöä 81.604 h.

Vuoden 1960 kesällä järjestettiin 19 maakuntajuhlaa, joissa yleisöä oli 29.900 henkilöä. Paikallisia tai alueellisia kesätilaisuuksia oli 177 yleisömäärän niissä yhteensä 35.370 h.

SKDLn 15-vuotisjuhlan merkeissä syksyllä 1959 järjestettiin järjestöjemme toimesta kaikkiaan 1.214 tilaisuutta, joissa yleisöä oli kaikkiaan 46.987 henkeä. Yleisötilaisuuksissa on sängen suuri merkitys ollut elokuvilla. Kertomuskaudella on kansandemokraattisten järjestöjen toimesta valmistettu kaksi merkittävää lyhytelokuvaa: »Hyviä uutisia» ja »Parempia päiviä kohti». Kaitakuva-

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

kerho Telen ja järjestöjemme 8 mm filmeillä on ollut oma osuutensa pienemmissä tilaisuuksissa.

SKDLn joukkovallistustyö on liittynyt käynnissä olleisiin ajankohtaisiin poliittisiin kamppailuihin. Näin ollen liittomme valistustyö tältä osin perustuu laajalle joukkopohjalle.

4. Julkaisu- ja kustannustoiminta

Liitto on edelleen julkaissut järjestölehteä, jonka nimi »Kansandemokraattinen» muutettiin vuoden 1959 alusta »Liittoviestiksi» ja samalla pyrittiin lehteä kehittämään luonteeltaan jäsenleheksi. Toimenpide edisti huomattavasti mm. lehden levikin lisääntymistä.

Vuosittain on julkaistu AIKA-taskukirjaa ja KANSAN TIETOKIRJA-nimistä vuosikirjaa, jota alettiin KANSAN KALENTERIN asemesta julkaista vuoden 1959 alusta. Lisäksi on edelleen julkaistu VAPPU-lehteä ja KANSAN JOULUA, joiden kaikkien painosmäärät ovat viime vuosina olleet nousussa. Näiden vakinaisten julkaisujen lisäksi on kustannettu eräitä ajankohtaisia kirjasia, joista mainittakoon »SKDLn V liittokokouksen päätökset» (1958), »Yhteistyö toimii» (1959) ja »Kuntalaisten parhaaksi» (1960). Lisäksi on yhteistoiminnassa muiden demokraattisten järjestöjen kanssa julkaistu vaalikirjasia ja lentolehtisiä huomattavasti suurempia määriä kuin aikaisemmin. Kirjapaino-olojen parantuminen on myös antanut mahdollisuudet julkaisutöiden laadulliselle ja määrälliselle tehostamiselle. Yhteistoiminta kustannusliikkeemme Kansankulttuuri Oyn ja sen piiriasiamiesten kanssa on tehokas tieto- ja kaunokirjallisuuden levitystä.

Kansandemokraattinen sanoma- ja aikakauslehdistö on myös kertomuskaudella lisännyt levikkiään ja kehittynyt poliittisesti ja teknillisesti. Päälehtemme Kansan Uutisten levikki on vuosi vuodelta noussut. Vuonna 1960 sen keskimääräinen nettolevikki oli 53.991 kpl. Lehden sivulukua on lisätty. Ruotsinkielinen keskuslehtemme Ny Tid on vuodesta 1959 ilmestynyt Folketidningin nimisenä ja piirilehtinä ovat ilmestyneet koko kolmivuotiskauden ajan Hämeen Yhteistyö (Tampere), Kansan Sana (Kuopio), Kansan Ääni (Vaasa), Kansan Tahto (Oulu), Satakunnan Työ (Pori) ja Uusi Päivä (Turku). Vuoden 1959 lopulla lopetettiin keskusjärjestöjen ja Kymen dem. piirijärjestöjen päätöksellä Kotkassa ilmestynyt piirilehti Raivaajan ilmestyminen. Eduskuntaryhmä on julkaissut Eduskuntauutisia-lehteä joukkopainoksena.

VI JÄRJESTÖTALOUS

Kertomuskaudella vallinnut taloudellinen tilanne ja sen pohjalla syntyvä työttömyys on huomattavassa määrässä vaikuttanut SKDLn järjestötalouteen. Niinpä esimerkiksi v. 1959 jouduttiin lähinnä työttömyyden johdosta myöntä-

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

mään vapautus jäsenmaksuista yli 10.000:lle liittomme jäsenelle. Yleinen kustannustaso on jatkuvasti noussut ja sen seurauksena myös järjestöjen toimintakulut ovat markkamääräisesti lisääntyneet.

Rahamarkkinat sensijaan kevenivät vuonna 1958 ja ovat sellaisina pysyneet koko kertomuskauden ajan. Rahalaitoksilta hankittiinkin järjestöjen kiinteistöille lainoja ja siten vapautuivat niihin sidotut järjestövarat muihin tarkoituksiin käytettäväksi. Lehdistömme siirtyminen tilaushankinnassaan käteismaksuperiaatteelle on myös omalta huomattavalta osaltaan helpottanut rahoitusta.

SKDL piirijärjestöjen taloudellinen tila oli viime liittokokousta edeltäneenä aikana ja sen jälkeenkin jonkin aikaa erittäin heikko. Kuten V liittokokouksen toimintakertomuksessa todettiin, liiton vähäisiä reservejä jouduttiin huomattavassa määrässä käyttämään piirijärjestöjen taloudelliseen tukemiseen. Vallinneesta tilanteesta kärsi eniten piirijärjestöjen toiminnan suunnittelu ja järjestäminen. Sen vuoksi liiton ja piirijärjestöjen kesken ryhdyttiin etsimään keinoja tilanteen helpottamiseksi ja päätettiin toteuttaa liiton ja piirijärjestöjen keskinäisissä taloudellisissa suhteissa uudelleenjärjestely. Tämä merkitsi eräiden liiton julkaisutulojen siirtämistä pysyvästi piirijärjestöjen tuloiksi. Samalla piirijärjestöt puolestaan pyrkivät toiminnallisuuden kehittämisellä aikaansaamaan sen, että hyöty ei jäisi vain pelkäksi tulonsiirroksi, vaan myös lisääntyisi markkamääräisesti. Suoritettu toimenpide onnistui. Piirijärjestöjen taloudellinen asema parani huomattavasti. Julkaisujen levikki nousi noin 25 %, joten tämä toimenpide samalla merkitsi poliittisen toiminnan tehostumista.

Jäsenmaksujen suorituksessa V liittokokous totesi esiintyvän suurta epävarmuutta ja rästäläisyyttä. Kertomuskaudella siirryttiin uuteen muotoon piiri- ja liittoverojen tilittämisessä ja uudelleenjärjestelyn arvioitiin edistävän myös jäsenmaksujen kannon kehittymistä yhdistyksissämme. Uusi jäsenmaksujen tilitysmuoto on ollut käytännössä vuoden 1959 alusta lähtien ja se on osoittautunut tulokselliseksi. Aikaisemmin suuri rästäläisyys on huomattavasti vähentynyt. Valtaosassa yhdistyksiä sitä ei nykyisin käytännöllisesti katsoen ole ensinkään. Myös jäsenmaksujen säännöllinen vuosineljänneksittäin tapahtuva tilittäminen on huomattavasti tehostunut. Jäsenhuollon jatkuva kehittäminen yhdistyksissämme on kuitenkin välttämätöntä ja sen yhteydessä tulisi erityisesti kiinnittää huomiota väestön suuren muuttoliikkeen ja liikkuvaisuuden aiheuttamiin haittoihin.

Liittomme on jäsenmäärältään suurin kansandemokraattinen järjestö maassamme, mutta aikaisemmissa vaalikamppailuissa se ei ole pystynyt järjestämään vaalityön rahoitustoimintaansa asemansa edellyttämälle tasolle. Siksi vuoden 1960 kunnallisvaalien valistustyön rahoittamiseksi käydyssä kamppailussa ponnisteltiin entistä voimakkaammin. Liittotoimikunnan toimesta vedoten tämän asian johdosta suoraan yhdistyksiin. Yli puolet kaikista yhdistyksissämme ottivat asian hoitaakseen ja tulos oli kaksinkertainen verrattuna edelli-

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

sen rahoituskamppailun tulokseen. Jos kaikki yhdistykset olisivat ryhtyneet asian hyväksi toimenpiteisiin, olisi liittomme rahoitusosuus voitu täyttää ja ylit-
tää. Tällä toimintasaralla on meillä tuntuvasti parantamisen varaa voidaksem-
me rahoittaa alkavat vaalitaistelut.

Kertomuskautena ei työväen- ja kansantalojen ja muiden toimipaikkojen rakentaminen ole ollut niin suurta kuin se oli edellisellä kertomuskaudella. Uu-
sien talojen rakentamisen ohella on vanhoissa taloissa suoritettu viime aikoina huomattavia perusparannuksia ja laajennustöitä. Talojen viihtyisyyttä on py-
ritty parantamaan. Kansantalojemme kulttuuritoimintaa on eri toimenpitein edistetty ja talojen taloudellisen kannattavuuden lisäämiseksi on ryhdytty toimenpiteisiin. Näitä tehtäviä ovat keskusjärjestöistä käsin hoitaneet Kansan Talojen Liitto ry. ja Kulttuuriryön Keskus ry. mainittuihin tehtäviin erikois-
tuneina järjestöinä.

Lehdistömmä ja kirjapainojemme kehittämisessä on toteutettu kansandemo-
kraattisten keskus- ja piirijärjestöjen yhteisesti hyväksymää ohjelmaa. Käy-
tännössä on näiden tehtävien suorittamista hoitanut ja valvonut Demokraattis-
ten Kustantajain Liitto ry.

Raha-asiaiden hoidossa ovat kansandemokraattisten keskusjärjestöjen yhtel-
sesti muodostamat SKDLn Kansan Keskus-Kassa ja Yhteisrahasto antaneet oman merkittävän panoksensa järjestötaloutemme hoidossa.

VII KUNNALLISPOLIITTINEN TOIMINTA

Kunnallispoliittisen toiminnan kehittämisessä on kuluneena kolmivuotiskau-
tena eräistä puutteista huolimatta jatkuvasti kuljettu eteenpäin. Kunnallisissa luottamustehtävissä olevien edustajiemme lukumäärä on voittolisten vaalien tuloksena huomattavasti lisääntynyt. Edustajiemme työtaito ja kunnallispoliit-
tisten asioiden tuntemus on jatkuvasti parantunut.

Huomattavimmat puutteet ilmenevät piirien kunnallisjaostojen ohjaustyössä. Piiritoimikunnat ovat hyväksyneet jaostojen kokoonpanon, mutta useiden jaos-
tojen kohdalla toiminnan suunnittelu ja järjestäminen on ollut hyvin vähäistä. Tähän seikkaan on liiton kunnallispoliittisen työn ohjauksessa kiinnitetty viime aikoina erityistä huomiota, sillä vain jaostojen työtä parantamalla ja yhteyk-
sien luomisella valtuustoryhmiimme voidaan kansandemokraattien kunnallis-
poliittista toimintaa tehostaa.

Kunnallispoliittinen toiminta on hyvin läheisessä yhteydessä yleispolitiik-
kaan. Kertomuskaudella valtiovaltan talouspoliittiset toimenpiteet ovat työtä-
tekevien kansalaisten elinehtojen huonontamisen ohella heikentäneet myös kun-

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

tien taloudellista asemaa. Kun tämä kehitys on viime vuosina yhä voimistunut, on liiton kunnallispoliittisessa ohjauksessa yleisen periaatteellisen selvitystyön ohella suuntauduttu tärkeimpien kuntia koskevien erityiskysymysten esille nos-
tamiseen. Tällaisia kysymyksiä ovat olleet verotus- ja työttömyyskysymys, kun-
tien ja valtion taloudelliset suhteet, teollistaminen, tie-, sairaala- ja kansakoulu-
kysymykset jne. Näiden kysymysten selvittämiseksi on liittomme kunnallis-
jaosto toimeenpannut tutkimuksia ja järjestänyt neuvottelutilaisuuksia, joiden tuloksia on eri paikkakunnilla yhdistetty käytännössä harjoitettavaan politiik-
kaan.

Periaatteelliset kannanmäärittelymme ja niiden pohjalta lähtenyt käytän-
nöllinen toiminta on herättänyt laajoissa kansalaispiireissä kiinnostusta ja myötätuntoa. Tämä on pakottanut mm. kunnalliset keskusjärjestöt ja maakun-
taliitot eräissä kysymyksissä asettumaan aikaisempaa terveemmälle kannalle. Kunnallispoliittinen toimintamme on pääsemässä siihen asemaan, jota voimam-
me ja yleispolitiikkamme arvovalta edellyttävätkin.

Kuntien piirissä tapahtuneeseen valtiovaltan harjoittaman politiikan vas-
taiseen toimintaan on liittynyt liiton kunnallisjaoston myötävaikutuksella edus-
kunnan piirissä suoritettu aloitetoiminta. Tehdyt aloitteet ovat tähdänneet kun-
tia eniten rasittavien epäkohtien poistamiseen. Huomattavan osan niistä ovat muodostaneet aloitteet, joilla on pyritty kuntien rasituksena olevien menojen valtiolle siirtämiseen. Tämäkin toiminta on saanut osakseen hyväksymisen kan-
sandemokraattien lisäksi muidenkin kunnallismiesten keskuudessa ja useat kun-
nat ovat virallisesti määritelleet myönteisen kantansa niihin nähden.

Järjestöissä samoin kuin kunnallisella alalla toimivan aktiivien kunnallispoli-
ittisen tason kohottaminen on myös käsittänyt tärkeän osan jaoston työsken-
telyssä. Tässä tarkoituksessa on liiton jaosto yhdessä piirijärjestöjen kanssa järjestänyt useita 1—2 päivän kursseja tarkoituksella kohottaa piirien suori-
taman kunnallispoliittisen ohjaustyön tasoa. Lisäksi on tätä edistänyt Sirolan Kirjeopiston kautta tapahtunut kunnallispoliittisten kysymysten opiskelu ja jossain määrin myös jaoston oma kirjeenvaihto ja henkilökohtainen kosketus maan eri puolille.

Vuoden 1960 kunnallisvaalien valmistelujen yhteydessä liiton kunnallisjaosto pyrki voimistamaan kunnallispoliittista toimintaa eri kysymysten merkeissä. Vaikka vaaleilla olikin yleispoliittinen luonne, osoittivat vaalitulokset selvästi, että kaikkialla, missä kunnallispoliittinen toimintamme oli ollut laajempaa ja aina selvästi paikkakunnan työtätekevien etujen mukaista, oli vaalivoitomme varmin.

Kokonaisuudessaan merkitsi kunnallisvaalien tulos huomattavaa voittoa kansandemokraattiselle liikkeelle. Valtuustoryhmiin valittiin kaikkiaan 2.409 kansandemokraattista valtuutettua. Myönteistä on sekin, että valtuustoihin va-
littiin yhä enemmän nuoria henkilöitä, jotka tulevat varmaankin antamaan toi-
mintamme oman myönteisen panoksensa. Vaalien tulos oli selvä esimerkki

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

siitä, että periaatteellisesti oikein asetetut kunnallispoliittiset tehtävät yhdistettyinä yleispoliittisiin kysymyksiin tuovat vaalikamppailussa voitollisen tuloksen, jos koko järjestövoimamme on niitä yhteistoiminnassa toteuttamassa.

Liittomme kunnallispoliittisen toiminnan yleinen kehitys on pitkäaikaisen ja sitkeän selvitystyön tulos. Sen ansiosta kunnallisessa elämässä toimiva aktiivimme on käytännöllisessä toiminnassaan alkanut yhä enemmän noudattaa oikeaa periaatteellista kunnallispolitiikkaa. Niinpä kunnallisissa luottamustehtävissä työskentelevät kansandemokraatit kuntien vähävaraisten asiaa puoltaessaan ovat yhä selvemmin toimintansa perusteella tulleet esiin kunnallisten elinten toiminnassa.

Tämä on vuorostaan pakottanut vastustajammekin tiukentamaan otettaan ja tuloksena on ollut kunnallispoliittisen toiminnan yleinen aktivoituminen. Tämä on vetänyt puoleensa kuntalaisten huomion, josta edelleen on ollut seurauksena kunnallispolitiikan laajeneminen kunnallispoliittisen organisaation ja luottamusmiesten ulkopuolelle. On kuitenkin todettava, että me tässä suhteessa olemme sittenkin vasta alussa. Järjestöissä ja kunnallisissa luottamustehtävissä mukana olevien jäsentemme hyväkään toiminta ei vielä yksin tuo tuloksia, ellei sen tueksi saada kuntalaisten laajoja joukkoja. Kansandemokraattien kunnallispolitiikan sisältö vastaa kuntalaisten etuja. On vain osoitettava kuntalaisille heidän omakohtaisen toimintansa välttämättömyys yhteisten etujensa puolesta.

VIII SOSIAALIPOLIITTISEN JAOSTON TOIMINTA

SKDLn sosiaalipoliittinen jaosto on toiminut liittotoimikunnan ja eduskuntaryhmän yhteisenä elimenä sosiaalipoliittisissa kysymyksissä. Jaosto on toiminnassaan kiinnittänyt huomiota yhteiskunnassa ja sosiaalisessa lainsäädännössä ilmeneviin epäkohtiin ja on samalla pyrkinyt edistämään vähävaraisten kansanterrosten taistelua näiden epäkohtien poistamiseksi ja sosiaalisen turvallisuuden lisäämiseksi.

Kertomuskauden aikana on sosiaalipoliittinen jaosto valmistanut liiton ja eduskuntaryhmän sihteeristöille ehdotuksia ja aloitteita sosiaalipoliittisen lainsäädännön kehittämiseksi ja toiminnan järjestämiseksi näiden tunnetuksi tekemiseksi. Jaosto on antanut lausuntoja esilletulleista valtion, kuntien ja eri yhteisöjen sosiaalipoliittisista asioista. Jaoston toimesta on myös seurattu jo voimassa olevien sosiaalisten lakien tulkintaa ja toteuttamista.

Jaosto on ennakolta tutustunut eduskunnassa käsiteltäviin otettujen sosiaalisten lakiehdotusten sisältöön ja antanut niistä lausuntonsa eduskuntaryhmälle. Niinpä esim. työntekijäin vuosilomalain, erityislapsilisälain, kansaneläkelain ja muiden sosiaalisten lakien käsittelemiseen on jaosto tällä tavoin antanut oman panoksensa.

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

Eri sosiaalipoliittisiin järjestöihin jaosto on pitänyt yhteyttä tiedottaen niille, mitä sosiaalisia kysymyksiä eduskunnassa on käsitelty ja miten SKDLn ryhmä on niiden yhteydessä menetellyt. Jaosto on samalla antanut tukeaan näiden sosiaalipoliittisten kansalaisjärjestöjen toiminnalle vastaamalla niiden tekemiin tiedusteluihin, lähettämällä niiden tilaisuuksiin selostajia, neuvottelemalla näiden järjestöjen edustajien kanssa eri kysymyksistä jne.

Tärkein saavutus tällä alalla kertomuskauden aikana on se, että SKDLn sosiaalipoliittisen jaoston toiminta on saatu alulle. Näin on aloitettu työ, jota suoritetaan erittäin laajojen vähävaraisten kansalaispiirien keskuudessa näiden piirien omaksi hyväksi.

IX TOIMINTA VÄESTÖN YHTEISKUNNALLISTEN KESKIRYHMIEN KESKUDESSA

Edellisissä liittokokouksissa on kiinnitetty huomiota liittomme toimintaan viran- ja toimenhaltijain, sivistyneistön ja pienyrittäjäin keskuudessa. On korostettu välttämättömyyttä turvata sivistyselämälle taloudelliset kehitysedellytykset. On pidetty oikeana tukea henkisen työn tekijäin eri ryhmien ammatillista toimintaa taloudellisten ja sosiaalisten etujensa puolesta.

Keskiryhmien aseman perusteellisempi käsittely tapahtui liittoneuvoston keuhkokouksessa 1960, jolloin yhteenvedonä todettiin näiden ryhmien olevan samankaltaisessa suuryhtymien puristuksessa kuin muidenkin työtaitekevien. Tämän vuoksi kansandemokraattisen liikkeen on entistä enemmän toiminnassaan otettava huomioon myös näiden ryhmien etujen puolustaminen.

Kansandemokraattien toimintaa keskiryhmien keskuudessa on ohjannut liiton sivistyneistöjaosto jakaantuneena kahteen jaostoon: kulttuuripoliittiseen jaostoon ja viran- ja toimenhaltijain jaostoon.

1. Kulttuuripoliittinen jaosto

SKDLn kulttuuripoliittisen jaoston toiminta kertomuskautena on ollut verrattain vähäistä. Sen toimesta on pohdittu eräitä lehdistömmen kulttuuripaljoilla sekä eduskuntatyön yhteydessä esiinnousseita kulttuuripoliittisia kysymyksiä sekä eräiden kulttuurimme merkkipäivien yhteydessä annettu järjestöille niiden vieton järjestämisestä ohjeita. Yhdessä yleisen lehtimiesliiton kanssa on pidetty yhdyt maankäsittävät kulttuuritoimittajien neuvottelupäivät.

Jaoston toimesta on tuettu Akateemisen Sosialistiseuran toimintaa. ASSn toiminta Helsingissä on jatkuvasti voimistunut. Turun ASSn toiminta on valittunut ja osoittautunut tulokselliseksi. Uusin tulokas, Tampereen ASS on myös päässyt vireään alkuun toiminnassaan.

Vuoden 1959 kulttuuriviikon järjestämistä ohjattiin jaoston toimesta ja valittiin alustus aiheesta »Työväenliike kulttuuritekijänä». Viikon aikana järjestettiin useita tilaisuuksia eri puolilla maata.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

2. Viran- ja toimenhaltijain jaosto

Kansandemokraattien toiminta pienipalkkaisten viran- ja toimenhaltijoiden teollisuuden toimihenkilöiden ja kaupan sekä liikenteen palveluksessa olevien etujen puolesta erityisesti palkkakysymyksessä on saanut näiden piirien taholta yhä laajempaa myötämielisyyttä osakseen. Kansandemokraatit ovat esiintyneet pienempipalkkaisille epäedullista samansuuruisen prosenttikorotuksen linjaa vastaan, jota ovat ajaneet kokoomuspuolue ja suuripalkkaiset johtajat.

Osoituksena siitä, että kansandemokraattien edustama kanta on saavuttanut yleisempää hyväksymistä, on eduskunnan kansandemokraattien ehdotuksesta hyväksymä lausunto. Tämän mukaan eduskunta edellyttää hallituksen vastasuudessa ottavan huomioon, ettei alemmissa ja korkeammissa palkkaluokissa olevien viran- ja toimenhaltijoiden palkkojen välistä eroa samansuuruisilla prosentuaalisilla palkankorotuksilla jatkuvasti lisätä ja ettei korkeimpia virkamieseläkkeitä enää korotettaisi.

Valtion ja kuntien viran- ja toimenhaltijoiden palkkaratkaisuja tehtäessä on jouduttu ottamaan huomioon yhä suuremmassa määrässä alempipalkkaisten edut siten, ettei ole toteutettu puhtaita prosenttikorotuksia, vaan vähimmillään korotukseksi on hyväksytty markkamääräinen korotus.

Käytäntö on osoittanut, että SKDLn sekä eduskunnassa että kunnissa ajama palkkapolitiikka on ollut oikeaa ja vastannut viran- ja toimenhaltijain suuremman enemmistön oikeutettuja vaatimuksia.

SKDLn viran- ja toimenhaltijain jaosto on toiminut läheisessä yhteydessä eduskuntaryhmän kanssa. Jaoston suorittama ohjaustyö piirien kautta on huomattavasti tehostunut. Jaosto on pitänyt yhteyttä SKDLn yhdistyksiin, joiden jäsenistö on viran- ja toimenhaltijoita. Vaikka näiden yhdistysten toiminnassa on ollut puutteita eivätkä ne ole näkyneet suuremmissa määrin ulospäin, on jaoston mielestä niiden toiminnalla erittäin suuri myönteinen merkitys. Erittäin vilkkaasti on toiminut Helsingin viran- ja toimenhaltijain demokraattinen yhdistys. Tämänlaatuisen yhdistystoiminnan järjestäminen viran- ja toimenhaltijain keskuudessa on osoittautunut oikeaksi. Näillä yhdistyksillä on varmaankin suuria mahdollisuuksia viran- ja toimenhaltijain yhtenäisen toiminnan järjestämisessä etujensa puolesta yhteistoiminnassa muiden työtätekevien väestöpiirien kanssa.

X TYÖ MAASEUDULLA

Kertomuskaudella on maaseutuolojen kehitykselle ollut luonteenomaista maatalouden joutuminen yhä täydellisemmin raha- ja markkinatalouden puristukseen ja sen seurauksena pienviljelyn kriisin syveneminen. Taloudellisten mahdollisuuksien puuttuessa ei pienviljelmillä ole voitu pysyä teollistuvan kansanmaatalouden maataloudelle asettamien vaatimusten tasolla maa- ja karjataloudella.

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

toimiperäisyyttä ja kilpailukykyä lisäävien uudistusten toimeenpanossa. Suurempiin viljelmiin verrattuna on pienviljelmien kannattavuus heikentynyt ja niiden selviytyminen lisääntyneestä velka- ja verorasituksesta on tullut entistä vaikeammaksi. Rinnan sen kanssa kiihtynyt maa- ja metsätalouden koneistuminen on heikentänyt maatalouden ulkopuolisia ansiomahdollisuuksia. Sen vuoksi on maaseutuväestön ansiotaso heikentynyt ja työttömyys sen keskuudessa muodostunut pysyväluonteiseksi ilmiöksi, joka ei ole poistunut täydellisesti edes nykyisin vallitsevan korkeasuhteiden aikaan. Toisaalta hyökäys karjatalousvaltaista tuotantosuuntaa vastaan on jatkunut pienviljelmien maataloudelle vahingollisen rehujen ja maidon hintapolitiikan avulla. Tuotteiden välitys- ja jalostuslaitokset ovat kiristäneet otettaan pienviljelijäin alustamiseksi entistä täydellisemmin määräysvaltansa alle. Maataloudellisen kehityksen yleisenä suuntana, jota hallituksen virallisella maatalouspolitiikalla on edistetty, on yhä selkeämmin ollut suurviljelmien suosiminen pienviljelmien vastustuksella ja siten tienraivaaminen nykyistä suurempaan viljelmäkokoon saavuttamiselle. Taloudelliset ja poliittiset ristiriitaisuudet maaseudulla ovat sen vuoksi lisääntyneet ja uusia puoleryhmiäkin on syntynyt.

SKDLn talonpoikaisjaoston tehtävänä on ollut näiden ilmiöiden tutkiminen ja näissä monimutkaistuvissa olosuhteissa pienviljelijäväen herättäminen puolestaan etujaan yhdessä palkkatyöväen kanssa. Siinä mielessä on jaoston toiminta autettu liiton yleistä joukkotyötä maaseudulla, valaistu maaseutu- ja pienviljelijäkysymyksiä sanoma- ja aikakauslehdissä, valmistettu selosteita tilaisuuksia varten, oltu mukana eduskunnassa esille tulevien maataloudellisten esitysten ja ratkaisujen valmistelussa sekä suoritettu kurssi-, luento- ja opintotoimintaa. Kertomuskaudella ei jaosto ole erikoisia talonpoikaiskurssseja järjestänyt kuten aikaisemmin, vaan maaseudun opintotoimintaa on pidetty yhdessä valitusosaston kanssa ns. yleiskursseina. Maaseudun kurssiopintotoiminta onkin ollut verrattain vilkasta ottaen huomioon ne taloudelliset edellytykset, joiden puitteissa on opintotoiminta tapahtunut.

Keskeisimpänä joukkotoiminnan kohteena on kertomuskaudella ollut maaseudun työttömien metsätyöläisten ja asutustilallisten omakohtaisen toiminnan tukeminen asemansa parantamiseksi käytävässä taistelussa. Tässä suhteessa on ollut merkittäviä tuloksia nähtävissä. Joukkotoiminnan paine on pakottanut kuntien hallintoelimiä ja valtiovaltaa kiinnittämään huomiota työttömien asutustilallisten toimeentulon turvaamiskysymyksiin, mitä tuskin olisi tapahtunut ilman liittomme määrätietoista toimenpiteitä. SKDLn kannatuksen ja järjestövoiman lisääntyminen maaseudun väestön eri kerrosten keskuudessa on johtanutkin liittomme työn olleen menestyksellistä maaseudulla. Ilahduttavaa on, että pienviljelijäin suhteellinen osuus SKDLn jäsenistön kokoonpanossa on kasvanut noin 6 prosentilla. Kertomuskaudella suoritettut vaalit ja järjestökampanjat ovat olleet eittämättömänä todistuksena työmme menestyksistä maaseudulla.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

Maaseututyömme edelleen parantamiseksi on jaoston toimesta suoritettua tutkimuksia liitollemme maatalousohjelman valmistamista varten. Niiden tuloksena onkin ollut sen pienviljelijäin etujen ja oikeuksien puolustamisohjelman luonnoksen syntyminen, mikä tämän liittokokouksen lopullisesti hyväksyttäväksi on esitetty. On ilmeistä, että ohjelman valmistamiseen liittyneellä maatalousolajemme verrattain laajalla ja syvällisellä selvitystyöllä on suuresti autettu liittomme vaikutuksen vahvistumista maaseudulla. Se tulee edistämään myös työväen ja talonpoikain yhteisymmärryksen ja taisteluliiton lujittumista, mikä on ollut kertomuskaudellakin jaoston työn eräänä keskeisistä tavoitteista. Sillä suhteessa onkin ollut havaittavissa edistymistä vastustajien määrätietoista hajotuspropagandasta huolimatta.

XI TYÖ OSUUSTOIMINTALIHKKEESSÄ

Kertomuskaudella on tapahtunut merkittävää edistystä osuuskauppaliikkeen kehityksessä. Keskustuotannon kehittämistä, joka edelleen on jatkunut, on siirrytty kunnostamaan ja ajanmukaistamaan osuusliikkeiden jakeluverkostoa. Lukuisat kansandemokraattisemmistöisetkin osuusliikkeet ovat voineet rakentaa ajanmukaisia tavarataloja ja laajentaa myymäläverkostoaan. Niiden asema onkin joka suhteessa vakiintunut samalla kun yhteistyö sosdem. enemmistöisissä liikkeissä ja keskusjärjestöjen johtoteimissä on parantunut. Liittomme edustama rakentavan yhteistyön politiikka on siis kantanut hyvää hedelmää osuuskauppaliikkeen yleiseksi menestykseksi.

Merkittävimpana kamppailuna kertomuskaudella oli v. 1959 suoritettujen osuuskauppavaalit. Ne muodostuivat kansandemokraattiselle liikkeelle menestyksekkäiksi. SKDLn ehdokkaiden saama äänimäärä lisääntyi edellisiin vaaleihin verraten 19880:llä eli 27,5 %:lla ja oli se 92.542 eli 42,2 % vaaleissa annetuista äänistä. SKDL voitti 62:n osuusliikkeen edustajistossa yhteensä 68 paikkaa, mikä merkitsi 12 % lisäystä edustajapaikoissa. Nykyisin on 27 osuusliikkeen hallintokunnissa kansandemokraattinen enemmistö.

Menestyksestämme huolimatta on valitettavasti kertomuskaudellakin jatkunut keskusjärjestöjen johtoteimissä ja osuusliikkeiden toimihenkilökysymyksissä kansandemokraattien poliittisluontoinen syrjintä. Se on aiheuttanut osuuskauppaliikkeen menestystä haittaavia kahnauksia, joita on vielä ollut omiäkkärjistäämään KKn ja OTKn aiheeton puuttuminen osuusliikkeiden sisäisten asiain hoitoon. Mutta tästä huolimatta näyttää siltä, että kertomuskaudella tässäkin suhteessa tapahtunut vähäistä suhteiden parantumista.

On ilmeistä, että monopoliyhtymien lisääntynyt paine osuuskauppaliikkeen menestyksen ehkäisemiseksi pakottaa osuuskauppaväkeä ja toimihenkilöitä edistystä suuremmalla yhteisymmärryksellä nojaamaan työtaitekevään väestöön ja sen järjestöihin. Myönteisiä tuloksia voidaan aikaansaada vain sillä ehdolla

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

että noudatetaan osuuskauppaliikkeessä toimiviin poliittisiin ryhmittymiin nähden joka suhteessa suhteellisuusperiaatteen pohjalle rakentuvaa tasa-arvoisuuden politiikkaa osuusliikkeiden ja keskusjärjestöjen asioita hoidettaessa. Tässä suhteessa tarvitaan vielä paljon ponnistuksia, mutta niiden tuloksesta riippuu ratkaisevasti osuuskauppaliikkeen menestys.

XII TOIMINTA RUOTSINKIELISEN VÄESTÖN KESKUDESSA

Kuluneen toimintakauden aikana on siirtolaisuus ruotsinkielisen väestön keskuudessa Pohjanmaalla, Ahvenanmaalla ja Varsinais-Suomessa ollut huomattavan laajaa suuntautuen etupäässä Ruotsiin, mutta myös muihin maihin. Syytä tähän on suurimmaksi osaksi se, että ruotsalaisseudut ovat vailla teollisuutta, joten laajasta työttömyydestä on muodostunut pysyvä ilmiö. Kun lisäksi ruotsalauskuntien enemmistö ei ole avannut työttömyyskortistoja ja on muutenkin osoittanut välinpitämättömyyttä väestön taloudellisia ja sosiaalisia kysymyksiä kohtaan, ovat köyhemmän väestön elinmahdollisuudet huonontuneet oleellisesti ja seurauksena on ollut laajeneva siirtolaisuus. Tästä on aiheutunut vaikeuksia SKDLn järjestöjen toiminnalle aktiivijäsenistön joutuessa muuttamaan maasta.

Vaikka useiden yhdistysten jäsenmäärä on kasvanut ja myös uusia yhdistyksiä on perustettu ei järjestöverkoston laajentamisessa ole kyetty pitämään yllä samaa tahtia kuin muualla maassa. Oma vaikutuksensa tähän on myös sillä, että ruotsinkielisiä palkallisia toimitsijoita on vähän ja ettei painettua valistusaineistoa ole tarpeeksi. Näiden kahden tärkeän puutteen poistaminen helpottaisi huomattavasti toimintaa ruotsalaisen väestön keskuudessa.

Valistustyötä on pääasiassa suoritettu Folketidningen-Ny Tidin avulla, yleisissä tiedotustilaisuuksissa ja jäsenistölle tarkoitetuilla opintopäivillä. Folketidningen-Ny Tid on ilmestynyt v. 1959 lähtien viikkolehdenä. Levikki on jatkuvasti kohonnut ja on nyt kaksinkertainen verrattuna siihen aikaan, jolloin lehti ilmestyi kolme kertaa viikossa. Nykyinen järjestely tuntuu tyydyttävän laajenevaa lukijakuntaa ja edellytykset levikin lisäämiselle ovat olemassa.

Opintotoiminnalla on ruotsinkielisissä yhdistyksissä ollut merkittävä asema. Opintokerhojen lisäksi, joita järjestetään yhteistyössä Folkets Bildningstörundin kanssa, on pidetty opintopäiviä piirijärjestöjen alueella erilaisista kysymyksistä. Tällainen järjestely on saavuttanut suosiota ja on siitä ollut apua muillekin toiminnalle.

Ruotsinkielisiä konferensseja on järjestetty piirijärjestöjen aluetta käsittäenä ja kaksi maankäsittävänä. V. 1958 pidetyssä konferenssissa käsiteltiin SKDLn teollistamisohjelmaa ja sen merkitystä ruotsinkieliselle väestölle. V. 1961 helmikuussa käsiteltiin paitsi luonnosta SKDLn maatalousohjelmaksi luonnos kalastajain ohjelmaksi ja eräitä ajankohtaisia suomenruotsalaisten kysy-

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225

Kulttuuritalo 70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtelimille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnauksettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on työtä ruotsinkielisen väestön keskuudessa tehty kaikin käytettävissä olevin voimin. Vaikka siirtolaisuus on ollut huomattavan laajaa, osoittavat vaalitulokset ruotsinkielisistä kunnosta, että kansandemokraattien politiikka nautti suurta suosiota väestön keskuudessa. Merkittävänä tekijänä tässä on SKDL:n jo periaateohjelmassaan esittämä kanta kieli- ja kansallisuuskysymyksissä, jotka ovat merkittävä tunneasia kaikille kansallisille vähemmistöille. Tämä oikeuttaa meidät johtopäätökseen, että SKDL:llä on toimiessaan maamme ruotsinkielisen väestön etujen ja oikeuksien puolesta mahdollisuus saavuttaa tämän väestönosan luottamus.

XIII LOPPUSANAT

SKDL ja koko kansandemokraattinen liike on kuluneena kolmivuotiskautena saavuttanut huomattavia menestyksiä. Johdonmukainen toiminta työtätekevien etujen puolesta yhdistyessään kansanjoukkojen omakohtaiseen taisteluun on tuonut monia arvokkaita tuloksia. Järjestöjemme ja eduskuntaryhmämme kansan keskuudessa nauttima arvovalta ja suosio on lisääntynyt.

Kertomuskautena saavutetut vaalivoitot ovat osoituksena työtätekevien luottamuksen lisääntymisestä liittoamme ja koko kansandemokraattista liikettä kohtaan. Samaa osoittaa liittomme ja sen jäsenjärjestöjen järjestövoiman jatkuva lujittuminen sekä jäsen- että järjestömäärän lisääntymisen kautta.

SKDL:n järjestöjen toimintamuotojen kehittämisessä ja monipuolistamisessa on myös menty eteenpäin. Toiminta työväen- ja kansantaloilla on vilkastunut. Lehdistömme on teknillisesti ja laadullisesti parantunut sekä samalla sen levikki on kohonnut. Talousasioiden hoidossakin ovat järjestömme edistyneet vaikeuksista huolimatta.

Näin ollen SKDL:n VI liittokokous kokoontuessaan voi merkitä tuloksia toimintamme kaikilla aloilla. Viitoittaessaan tietä eteenpäin liittokokouksella ovat hyvänä lähtökohtana kuluneen toimintakauden aikana saadut kokemukset. Valmistautuminen vuoden 1962 vaaleihin ja muuhun edessäolevaan toimintaan tulee vaatimaan järjestöiltämme huomattavia ponnistuksia. Siksi SKDL:n VI liittokokouksella on tärkeä tehtävä viitoittaessaan suuntaa edessäolevan kolmivuotiskauden toiminnalle ja rakentaessaan perustaa SKDL:n jatkuvalle etenemiselle.

Liite n:o 4.

jaan

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

Liite n:o 3.

SKDL:n VI. liittokokoukselle
tehdyt aloitteet

a

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225
Kulttuuritalo 70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtoelimille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnauksettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on

Liite n:o 4.

jaan

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

SKDLn VI. liittokokoukselle tehdyt aloitteet

1. Liittotoimikunnan ehdotus liiton kalastusohjelman hyväksymisestä

Liittotoimikunnan aloitteesta on liiton ruotsalaisjaosto jo parin vuoden aikana suorittanut tutkimuksia siitä, minkälaisiin toimenpiteisiin olisi Suomessa ryhdyttävä kalastuselinkeinon kohottamiseksi ja kalastajain aseman turvaamiseksi. Näitten tutkimusten tuloksena on laadittu ohjelmaluonnos toimenpiteistä, joihin liiton olisi ryhdyttävä ja joita liiton olisi tuettava lähitulevaisuudessa. Tämä ohjelmaluonnos tulee liittokokouksen käsiteltäväksi 6. liittokokouksessa käsiteltävän maatalouden kehittämissuunnitelman yhteydessä ja jäljempänä on esitetty ohjelmaluonnos kalastuselinkeinon ja kalastajain aseman parantamisesta.

Luonnos SKDLn kalastusohjelmaksi.

Maallamme on pitkät rannikot laajoine lahtineen ja monine saaristoineen sekä järvirikkaus, jollaista ei ole millään toisella maalla maailmassa. Sen vuoksi on kalastuselinkeinolle maassamme luonnolliset edellytykset. Tästä huolimatta on kehitys mainitun elinkeinon osalta miltei kokonaan pysähtynyt. Ettei kalastuselinkeinolla nykyään verrattuna toisiin elinkeinomuotoihin ole suurempaa merkitystä, johtuu siitä, ettei porvarillisen valtiovallan taholta tunneta kiinnostusta kalastuselinkeinoon ja siihen kansanosaan, joka saa tulonsa tästä elinkeinosta.

Valtiovallan toimenpiteet kalastuselinkeinon kehittämiseksi, kuten esim. suunnitelmat kalojen istuttamisesta, kalaviljelyksestä, määrättyjen kalalajien huoltamisesta ja muista niihin verrattavista toimenpiteistä puuttuvat suunnitelmaksi osaksi kokonaan. On yleisesti todistettu, että kalastuselinkeino on pidetty huonosti hallintoelimiemme taholta. Tuntuu kokonaan puuttuvan taju näkemys kalastuselinkeinon kansantaloudellisesta merkityksestä ja sen rahoittamisesta kehitysmahdollisuuksista vesistä rikkaassa maassamme.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225

Kulttuuritalo 70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtoilimille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnausettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on ollut ruotsinkielisen väestön keskuudessa tehty paljon työtä.

Sodan jälkeisinä vuosina on kansandemokraattien taholta eri yhteyksissä tuettu kalastuselinkeinoja. Meidän taholtamme on valtiopäiville jätetty monia aloitteita, jotka kaikki ovat tähdänneet siihen, että luotaisiin pysyvä ja terve pohja tämän tärkeän elinkeinohaarahan kehitykselle ja että parannettaisiin ja turvattaisiin niiden ihmisten elämänot, jotka saavat tulonsa kalastuksesta. Nämä esitykset on nyt muotoiltava yhtenäiseksi kiinteäksi ohjelmaksi.

Oheinen kansandemokraattien kalastusohjelman luonnos perustuu kaikilla osillaan kalastajien omiin kokemuksiin ja toivomuksiin.

Kalastuselinkeinojen kohottamiseksi sen nykyisestä lamakaudesta maassamme ja sen kaikenpuolisen kehityksen turvaamiseksi

- on perustettava keskushallinto, jolle kuuluvat kaikki tämän alan hallinnolliset kysymykset ja toimenpiteet,
- on perustettava kalastusinstituutti, jonka tehtäviin kuuluu tutkia sisävesistämme, saaristovesistämme ja meriemme vedet tarkoituksella edistää kalastuselinkeinoja sekä edelleen
- on instituutin tutkittava, suunniteltava ja järjestettävä kalanviljelys sen koko laajuudessa, sekä
- on instituutin yhteyteen järjestettävä käytännöllistaloudellinen osasto, joka kokeilee uusia ja parempia säilöntätapoja, tutkii ja kehittää pyyntitapoja jne., sekä
- laatii saavutettujen havaintojen ja kokemusten pohjalla ehdotuksia tarpeellisen valtiollisen lainsäädännön aikaansaamiseksi sekä muita esityksiä tällä alalla.

Muut elinkeinot ovat voineet suuresti käyttää hyväkseen tieteen ja teknikan viimeaikaista kehitystä. Kalastus sen sijaan työskentelee meillä vielä vanhoihin ja vanhentuneisiin menetelmiin. Uudet keksinnöt, kuten kalkuluotaimet ja radiot sekä tehokkain uudenaikaisin pyydyksin (pohja- ja ajotroolit) varustetut meritroolarit ovat muissa maissa yleisesti käytössä. Siirtyminen rationalisoituun suurkalastukseen on nyttemmin tekemässä tuloaan myös meidän maahamme, mutta ei varsinaisten kalastajien avuksi. Meillä on jo nyt yllä sellaista alustaa, joista huomattavan osan omistavat muut kuin ammattikalastajat. Ammattikalastajilla ei monissa tapauksissa ole ollut taloudellisia mahdollisuuksia hankkia tällaisia uudenaikaisia välineitä. He menevät vararikkoon, ovat pakotetut jättämään ammattinsa ja palkkautumaan troolareihin palkkatyöläisiksi tai etsimään muuta palkkatyötä.

Näiden ammattikalastajien auttamiseksi, ja siksi että heillä olisi mahdollisuus siirtyä uudenaikaisin välinein merikalastukseen on

- valtion pitkäaikaisia lainoja saatava ammattikalastajille tai heidän muo-

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

dostamilleen osuuskunnille alhaisella korolla uuden aikaisten kalastus-
alusten ja välineistön hankkimiseen.

Ilmeisesti merkittävä osa kalastuksesta tulee kuitenkin edelleen tapahtumaan saaristossa sekä rannikolla. Tämä koskee vielä enemmän käytännöllisesti katsoen koko sisävesikalastusta. Suurin este kalastukselle näillä vesillä on kalastuslaki, jonka mukaan kalastusoikeus kuuluu kalavesien omistajille, jolloin vesien omistusoikeus jakaantuu maanomistajien ja kalavesien omistajien kesken. Näin ei niillä, jotka eivät omista maata eivätkä myöskään kalavesiä, ole oikeutta kalastaa muuten kuin kalavesien omistajan luvalla ja heidän määräämäänsä vuokraa vastaan. Tällainen käytäntö on johtanut siihen, että kalastus on usein muodostunut maanomistukseen sidotuksi monopoliksi, jota ei käytetä omistajan talouden tarpeeksi, vaan keinotteluvälineenä ja jonka avulla pyritään hyötymään niiden kustannuksella, joille kalastus on pää- tai sivuelinkeino tai jotka kotitarvekalastuksella hankkivat välttämätöntä lisää toimeentulonsa turvaamiseksi. Myös teollisuuden ja muun talouselämän palkansaajat joutuvat tästä kärsimään harjoittaessaan urheilukalastusta, josta saavat lepoa ja virkistystä vapaa-aikoinaan. On saatava muutos mainittuun lainsäädäntöön niin, että ammattikalastajille ja näiden yhteenliittymille tunnustetaan oikeus kalavesiin ja että sivuelinkeinona harjoitettavan sekä kotitalous- ja urheilukalastuksen tarpeet samalla otetaan huomioon.

Siihtä huolimatta, että kalankulutus maassamme on alhainen, 13—15 kg henkilöä kohti vuodessa kun se esim. Ruotsissa on 32 kg henkilöä kohti vuodessa — syntyy maassamme kuitenkin pyyntikaudena nk. »ylituotantoa» erityisesti silakasta ja kilohailista, ja sen seurauksena ammattikalastaja saa työstään huonomman maksun silloin, kun hän saa eniten kalaa. Tämä johtuu siitä, että kalan säilyttäminen — jäädyttäminen ja säilöminen — on huonosti ja riittämättömästi järjestetty. Tämä ongelma tulee ilmeisesti vielä suuremmaksi siirryttäessä todelliseen suurkalastukseen. Hyvin organisoitu jakelu ja kauppa sekä niihin yhdistetty hyvin rakennettujen jäädytyslaitosten ja säilyketeollisuuden verkosto sekä kylmävaunujen, kalasatamien ja kokoamispaikkojen järjestäminen poistavat nämä häiriöt ja suurempi kalamäärä voidaan lähettää markkinoille. Tämä ei kuitenkaan tee mahdottomaksi, että tulevaisuudessa kalaa tarpeen mukaan voidaan markkinoida myös ulkomaille. Kalamme tärkeimmät ostajamaat ovat olleet aikojen kuluessa Venäjä, Eesti ja Ruotsi. Vielä 1930-luvulla osoitti kalakauppamme vientiylilijäämää. Kun Ruotsi vuosittain vie n. 5—6 miljoonaa kiloa tuoretta silakkaa keski- ja itä-Eurooppaan luulisi myös Suomen löytävän vientimarkkinoita. Erityisesti tulisi toimia idän markkinoiden uudelleen löytämiseksi samalla kun perusteellisesti etsittäisiin muita markkinointimahdollisuuksia. Tässä mielessä on

- valtion apua annettava ensisijassa kalastajien omille osuustoiminnallisille yhtymille, jotka ryhtyvät toimenpiteisiin kaupan, säilytyksen sekä jakelun uudelleen järjestämiseksi sekä että
- valtiolta tutkii mahdollisuuksia aikaisempien vientimarkkinainme taikaisin voittamiseksi sekä pyrkii löytämään kalatuotteillemme uusia ulkomaanmarkkinoita.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtoilille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnauksettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on

LIITE

Viime vuosina ovat kansandemokraatit eduskunnassa tehneet aloitteita mm. seuraavista ammattikalastajien tukitoimenpiteistä:

- että hallitus toimitettaisiin kaikinpuolisen selvityksen kalastustaloutemme tilasta sekä kiireellisessä järjestyksessä ryhtyisi selvityksen aiheuttamiin toimenpiteisiin;
- että Kalastuslain 1 §:ään tehtäisiin sellainen muutos, että maanomistus-oikeutta vailla olevien kalastajien oikeudet ja mahdollisuudet harjoittaa ammattiaan täysin taattaisiin;
- että kalastuskuntaan kuuluvilla on kokouksissaan kullakin yksi ääni;
- että kalastusmaksua ei peritä ammattikalastajilta;
- että hallitus valmistuttaisiin esityksen osuuskunnallisten kalasäilyketehtaiden perustamisesta huomioonottaen koko maata käsittävän jakeluverkoston luomisen yritysten yhteyteen;
- halpakorkoisia valtionlainoja myönnettäisiin kalastajien omille yrityksille jäädyttämöiden, syväjäähdyttämöiden, kuivaamoiden ja kalajalostuslaitosten rakennuttamiseksi;
- että ammattikalastajajärjestöille myönnettäisiin pitkäaikaisia, korottomia lainoja nykyaikaisilla koneilla varustettujen kalankuivauslaitosten rakentamiseksi;
- että ammattikalastajille myönnettäisiin pitkäaikaisia halpakorkoisia valtionlainoja merikalastukseen sopivien alusten ostamiseksi ja niiden varustamiseksi;
- että valtion budjettiin otettaisiin vuosittaiset määrärahat lainojen myöntämiseksi ammattikalastajille kalastusvälineiden hankkimiseen;
- että valtion budjettiin otettaisiin vuosittaiset määrärahat jaettavaksi avustuksina ammattikalastajille, joiden alukset tai suurnuotat tahattomasti luonnon- tai muun onnettomuuden vuoksi ovat menneet hukkaan;
- että hallitus toimitettaisiin tutkimuksen niiden vahinkojen laajuudesta, jolta ammattikalastajille vuosittain aiheutuu luonnon- tai muiden onnettomuuksien vuoksi sekä tekisi esityksen avustuksien myöntämiseksi näille ammattikalastajille;
- että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin tuntuvien hinnanalennusten suorittamiseksi kalastusmoottoreissa edelleen käytettävien juoksevien polttoaineiden kohdalla;
- että hallitus toimisi liikevaihtoveron poistamiseksi kalastusalausten, vene- moottoreiden sekä langasta tehtyjen pyyntivälineiden kohdalla.

2. Helsingin Itäisen Työväenyhdistyksen aloite ammattiyhdistysliikkeen toiminnan ja työväenluokan yhtenäisyyden edistämisestä

Työ ammattiyhdistysliikkeen ja SAK:n voimistamisen sekä yhtenäisyyden puolesta on tämän ajan tärkeä järjestyneen työväenluokan tehtävä.

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

Pystyäksemme suorittamaan tämän työn ja ollaksemme riittävän voimakkaita tekemään tyhjäksi kapitalistien hyökkäys- ja hajoituspuuhut olisi järjestöjemme jäsenten kuuluttava oman alansa ammattiosastoon ja heidän olisi kasvatettava itsestään valistuneita, kanssaihmiisiin oikealla tavalla suhtautuvia, taistelutarmoisia naisia ja miehiä, että he osaisivat työpaikoilla, joukkojärjestöissä sekä ammattiyhdistysliikkeessä toimia työväenluokan yhtenäisyyden puolesta.

Helsingin Itäinen Työväenyhdistys r.y.

Liittotoimikunnan lausunto:

Liittotoimikunnan mielestä SKDL ja sen jäsenistö on koko toimintansa ajan pyrkinyt edistämään työväenliikkeen ammatillista järjestäytymistä ja koko kansandemokraattinen liike on toiminut tinkimättömästi ammattiyhdistysliikkeen yhtenäisyyden rakentamiseksi ja sen järjestöjen itsenäisyyden puolesta. Ammattiyhdistysliikkeen kysymysten selvittely järjestöissämme on ehkä kuitenkin jäänyt liian vähälle, varsinkin viime aikoina jolloin työnantajapiirien kanssa yhteistoiminnassa olevien hajoittajien toiminta ammattiyhdistysliikkeessä on entistään voimistunut ja johtanut jo hajoitusrinnakkaisjärjestöjen ja toisen keskusjärjestön muodostumiseen.

Tilanteen vakavuus velvoittaa liittomme jäseniä entistä enemmän perehtymään ammattiyhdistysliikkeen kysymyksiin, kehittämään ammatillista järjestäytymistä ja tukemaan sen taistelua työehto- ja palkkausolojen parantamiseksi ja elintasoa alentavaa talouspolitiikkaa vastaan.

Liittokokous kehoittaa kansandemokraattisten järjestöjen jäseniä liittymään alansa ammatillisiin järjestöihin ja toimimaan siellä ylläolevan periaatteen mukaisesti erityisesti vaalien työväenluokan ja ammatillisen liikkeen yhtenäisyyttä ja SAK:n kehittämistä työväen luokkaetuja puolustavana taistelujärjestönä. Tämän tehtävämme voimme suorittaa suhtautumalla poliittisesti toisinajatteleviin työväenliikkeen toverillisesti ja yhteistoimintaa edistävästi. Liiton jäsenkasvatus-työssä on myös entistä enemmän kiinnitettävä huomiota ammattiyhdistysliikkeen periaatteiden selvittelyyn.

3. Tikkurilan Demokraattisen Yhdistyksen aloite isänmaallisuus- ja kansanrintamakäsitteiden selostustyön voimistamisesta kansandemokraattisessa liikkeessä

Taantumusporvaristomme ja erikoisesti kokoomuspuolue käyttävät erittäin voimakkaasti propagandassaan isänmaallisuuskysymystä, jonka he ovat pyrkineet monopolisoimaan itselleen. Vetoamalla kansan isänmaallisiin tunteisiin ovat he vääristellen isänmaallisuuskäsitettä käyttäneet sitä propagandassa kansandemokraattista liikettä vastaan. Tätä on helpottanut se, että kansandemokraattisen liikkeen taholta on tätä asiaa liian vähän selostettu.

OHJEITA: Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225
Kulttuuritalo 70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtelimille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnauksettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on

Porvariston propaganda isänmaan nimessä menestyy, koska ihmiset ovat kiintyneet syntymäseutuun, äidinkielen ja totuttuihin tapoihin. SKDL:n on vähitältä ottaa tämä kysymys voimakkaammin esille selostustyössään, sillä se selventäisi käsityksiä ja suhtautumista kansandemokraatteihin erikoisesti henkisen työn tekijäin ja pienviljelijäväen keskuudessa. Selostustyössämme tässä asiassa ei tarvitse olla puolustuskannalla vaan hyökkäävää, sillä on helppo osoittaa taantumuksen vaiheisänmaallisuus ja työkansan ja kansandemokraattisen liikkeen todellinen isänmaallisuus. Tästä on monia historiallisia esimerkkejä olemassa.

Edellä esitetyn perusteella Tikkurilan Demokraattinen Yhdistys r.y. ehdottaa SKDL:n VI liittokokoukselle, että se käsittelee ja päättää isänmaallisuuskysymyksen käsittelystä ja selostustyöstä SKDL:n piirissä.

Liittotoimikunnan lausunto:

Liittotoimikunta yhtyy Tikkurilan yhdistyksen aloitteessa esitettyihin käsityksiin siitä, että taantumusaineokset ja porvarilliset puolueet ovat pyrkineet ottamaan yksityisoikeuteen isänmaallisuuden tulkinnan vääristellen sen sisällön oman propagandansa palveluksessa. He ovat käyttäneet väärin kansan isänmaallisia tunteita ja totumuksia kansan todellisia etuja vastaan.

Liittotoimikunta esittää, että kansandemokraattisen liikkeen valistus- ja opintotoiminnassa on kysymys isänmaasta ja isänmaallisuudesta saatava laajemman ja syvällisemmän käsittelyn alaiseksi. On osoitettava historian ja nykyhetken käytännön esimerkeillä hallitsevan suurporvariston ja sen puolueiden todellinen suhde isänmaahan ja antautuminen imperialismiin asialle kansamme etuja ja maamme itsenäisyyttä vastaan. Osoittamalla selostustyössämme työväenluokan ja kansandemokraattisen liikkeen periaatteellisen ja käytännöllisen taistelun kansallisen olemassaolomme, maamme taloudellisen rakennustyön ja itsenäisyyden puolesta poistamme taantumuksen propagandan luomat väärin käsitykset isänmaallisuuskysymyksessä ja hävitämme SKDL:tä vastaan syntyneitä ennakkoluuloja.

Liittokokouksessa asiaa käsitellään myös Yrjö Enteen alustuksen käsittelyn yhteydessä.

Yksityiskohtaisen suunnitelman laatiminen isänmaallisuuskysymyksen jatkuvaa selvitystyötä varten ja sen soveltamisesta alkavan toimintakauden opinto- ja valistustyöhön jätetään liiton valistusjaoston huoleksi.

4. SKP:n Armonkallion osaston aloite valistustoiminnan parantamisesta keskiryhmien keskuudessa ja vaalitaistelun aikana

SKP:n Armonkallion osasto käsittelee vuosikokouksessaan 29. 1. 61 tulevan presidentin- ja eduskuntavaaleja. Viime kunnallisvaaleissa saamamme kokemuksen perusteella esitämme seuraavaa:

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

On paljon keskusteltu valistustyömme parantamisesta sivistyneistön ja talonpoikaiston keskuudessa. On myös tunnettua, että jäsenistömme ei vielä ole riittävän valistunutta kyetäkseen selostamaan sivistyneistölle kaikkia ohjelmallisia ja käytännöllisiä esityksiämme. Samoin työomme talonpoikaiston keskuudessa on liian vähäistä.

Arvelemme täällä Tampereella kunnallisvaaleissa saavutetun hyvän tuloksen johtuneen suurelta osalta julkaisemamme »Ajankohtaista»-lehden ansiosta, koska siinä julkaistujen kirjoitusten johdosta kansalaisten kesken syntyi paljon keskustelua yhteiskunnallisista kysymyksistä.

Edelläolevan perusteella esitämme, että tuleviin vaaleihin valmistauduttaessa otettaisiin perusteellisesti harkittavaksi samantapaisen lehden julkaisemista koko maassa. Esitys edellyttää, että lehti on ilmainen, ja pidämme kiirellisenä jakeluverkoston luomista. Lehden tulisi erikoisesti selvittää sivistyneistöä ja talonpoikaistoa kiinnostavia asioita, kuten yllä on viitattu.

Käsittääksemme tällä toimenpiteellä voisimme auttaa parhaiten toimintamme voimistumista.

Tampereella 30. p:nä tammikuuta 1961.

Toverillisin vaalipyönteisin

SKP:n ARMONKALLION OSASTO r.y.

Liittotoimikunnan lausunto:

Vuoden 1960 kunnallisvaaleissa käytettiin varsin laajassa mitassa paikallisia nomalehden tyyppisiä vaalilehtiä, jollainen Tampereella julkaistu »Ajankohtaista»-lehtikin oli. Tällaisista lehdistä saadut kokemukset olivat erittäin hyönteisiä. On kuitenkin otettava huomioon, että valtiollisissa vaaleissa propagandamenetelmät ovat hieman toisenlaiset ja erittäinkin tulee suurempi merkitys koko maassa julkaistaville lentolehtisille ja lehdille. Pyrkimystä valistustoimintamme ulottamisesta keskiryhmien keskuuteen käsitellään laajasti liittokokouksessa pääsihteeri Enteen alustuksessa ja se auttaa työtämme tässä yhteydessä. Puhtaasti vaalityön kysymyksiä on jo pohdittu laajalti SKDL:n vaalityön vaalityötä johtavissa elimissä ja liittotoimikunta esittää, että SKP:n Armonkallion osaston esitys tältä osin jätetään vaalityötä suorittavalle propagandaelimelle harkittavaksi ja toteutettavaksi, sikäli kun se katsotaan mahdolliseksi.

Lauttasaaren Demokraattisen Yhdistyksen aloite käytännöllisen työn parantamisesta ja toimintamme tunnetuksi tekemisestä

Lähestyvän SKDL:n liittokokouksen merkeissä Lauttasaaren Demokraattisen Yhdistys on päättänyt tehdä liittokokoukselle alla olevat esitykset, joilla yhdistyksemme katsoo olevan laajempaa kuin vain yhdistyksemme toiminteen asujamistoon kohdistuvaa merkitystä:

PUHELIMET:

Kokoustoimisto	767 225
Kulttuuritalo	70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtoeleimille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnauksettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on

1. Viime aikoina on julkisen sanan palstoilla alettu yhä enemmän puhua sellaisista käsitteistä kuin kansanrintama ja yhteisrintama. Kansandemokraattisessa lehdistössä niitä käsitellään niiden oikeassa merkityksessä, mutta porvarillisessa ja sosialidemokraattisessa lehdistössä käsitteille pyritään antamaan väärä sisältö ja niitä käytetään ikäänkuin Suomen kansaa vastaan tähdättyinä jo muodostuneina tai muodostumassa olevina liittoutumina.

Tämän vuoksi esitämme, että Suomen Kansan Demokraattisen Liiton ja sen jäsenjärjestöjen toimesta pyrittäisiin kiireellisesti selvittämään, mitä käsitteet kansanrintama ja yhteisrintama todella tarkoittavat. Samalla tavalla mielestämme olisi meneteltävä myös monien muiden sellaisten käsitteiden suhteen, joista varsinkaan nuorempi, työväenliikkeen piirissä lyhyen aikaa toiminut jäsenistö ei ole täysin perillä.

2. Suomen Kansan Demokraattiseen Liittoon kuuluvien keskusjärjestöjen toimesta on viime aikoina huolehdittu kiitosta ansaitsevalta tavalla jäsenistön aatteellisesta kasvatustyöstä. Mutta samalla kun edellä mainittu on ilolla todettava, on kuitenkin todettava myös se, että SKDL:n yhdistyksissä ei kaikkialla tähän työhön kiinnitetä riittävästi huomiota, vaikka juuri se on käsitteäksemme ainoa kestävä perusta, jolla työväenpuolue voi menestyksellisesti toimia.

Tämän vuoksi esitämme, että SKDL:n piirijärjestöissä kiinnitettäisiin nykyistä enemmän huomiota omien perusjärjestöjen aatteellisen kasvatustyön ohjaamiseen ja tehostamiseen. Erikoisesti nk. päivän kysymysten kerhot olisivat varmaan paikallaan siten, että yhdistyksen oman harkinnan mukaan valittavien kysymysten lisäksi piirit ohjaisivat kerhoja esittelemällä lyhyesti kunakin ajan kohtana tärkeimpinä pitämiään kysymyksiä.

3. Demokraattisen järjestöväen keskuudessa on saatu varsin hyviä tuloksia toimintakamppailulla. Eri puolilla maata sijaitsevat järjestöt ovat päässeet kilpailuissa hyvinkin pitkälle, kun taas suuri joukko järjestöjä on sellaisessa asemassa, ettei niillä ole ollut edellytyksiä voittoon tai karkisijoihin kilpailuissa. Ainakin yhtenä syynä huonoihin tuloksiin on riittämätön kokemus.

Sen vuoksi esitämme, että vastaisuudessa, kun erilaisia toimintaympäristöjä on, kilpailuja järjestetään, jo kilpailun kestäessä osastoille selostettaisiin parhaiden kilpailijoiden saavutuksia ja menetelmiä, joilla hyvät tulokset on saavutettu. Kun mahdollisimman paljon hyviä kokemuksia voitaisiin levittää, niiden joukosta aina löytyisi jokin kokemus, joka sopisi mille järjestölle hyvänsä. Näin kilpailuihin saataisiin ehkä enemmän puhtia ja tulos koituisi koko liikkeen hyödyksi.

4. Kansanedustajamme eduskunnassa, kunnanvaltuutettumme ja kunnallisten lautakuntien jäsenemme tekevät hyvää työtä. Mutta heidän työnsä tulokset sen enempää kuin vastustajiemme työkansan vastaiset teot ja toimenpiteetkään eivät tavallisesti tule kyllin laajalti tiedoksi siitä huolimatta, vaikka lehdistössämme niitä selostetaankin.

Esitämme, että kaikissa suuremmissa asutuskeskuksissa, joissa on kansandemokraattisten järjestöjen omistamia toimitaloja tai muita sopivia paikkoja järjestettäisiin erikoiset näyteikkunat, joissa selvästi ja havainnollisesti esit-

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

Siis aina ne tärkeimmät esitykset, aloitteet ja käsiteltävinä olevat asiat, jotka ovat esillä eduskunnassa, kunnanvaltuustoissa tai kunnallisissa lautakunnissa. Samalla olisi lyhyesti tehtävä selväksi se, kuka edustaja tai valtuutettu on mitenkään suhtautunut asiaan. Esim. Helsingissä Koiton talon näyteikkuna tai seinään tehtävä näytekaappi tulisi varmaan vetämään ohi kulkevien tuhansien helsinkiläisten huomion puoleensa ja tässä joukossa on suuri osa sellaisia, joille lehtemme eivät leviä.

Edellytyksenä tälle toiminnalle on, että näyteikkuna- tai kaappipaikat ovat amisten kulkuväylillä ja että asioiden julkipano tehdään mahdollisimman hyvin.

LAUTTASAAREN DEMOKRAATTINEN YHDISTYS r.y.

Liittotoimikunnan lausunto:

SKDL:n Lauttasaaren yhdistyksen aloite sisältää monia varsin tärkeitä kysymyksiä työmme ja toimintamme parantamisesta. Vaikka aloitteessa mainittuja ehdotuksia on käsitelty ja niitä pyritty käytännössä toteuttamaan, on varmaan syytä pyrkiä edelleen parantamaan toimintaamme myös näiltä osin. Tämän lausuntonaan liittotoimikunta toteaa ja esittää aloitteessa esitetyistä asioista, että

1. käsitteitä kansanrintama ja yhteisrintama selvitetään 6. liittokokouksessa käsiteltävän SKDL:n asemaa, luonnetta ja tehtäviä koskevan alustuksen käsittelyn yhteydessä varsin laajalti ja että tämän aiheen käsittelyssä sekä muussa valistustyössä liittokokouksen jälkeen on liittotoimikunnan kohdistettava suuri huomio edellä mainittujen käsitteiden oikeaan ja laajaan selvittämiseen;

2. jäsenistön aatteellisen kasvatuksen tehostamisen tarve on liitossa erittäin tärkeä asia. Liittomme jäsenmäärän kasvaessa ja uusien jäsenten liittämiseksi tulevat jäsenkasvatustyön tehtävät yhä vaativammiksi. Liittotoimikunta on velvollinen toimimaan siten, että liiton valistusosaston tulevassa toiminnassa otetaan aloitteessa esitetyt asiat huomioon;

3. suorittamiemme toimintakamppailujen ulottaminen jokaiseen yhdistykseen ja jokaiseen jäseneseen on asetettava tavoitteeksi ja siinä tarkoituksessa pitää liittotoimikunnan ottaa huomioon tähänastisten kamppailujen heikkoudet ja pyrkiä poistamaan ne. Hyvien menetelmien selostaminen ja levittäminen on varmaan avuksi esitettyyn päämäärään pyrittäessä ja liittotoimikunnan tulee ottaa se varteen vastaisuudessa;

4. kansandemokraattisen liikkeen toimintaa ja saavutuksia pitää levittää mahdollisuuksien mukaan ja aloitteessa esitetyt keinot on saatettava erityisesti Kulttuurityön Keskukseen käytettäväksi, koska mainittu yhdistys lähinnä huolehtii kansantalojemme käyttämisestä.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225

Kulttuuritalo 70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtoilimille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnauksettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on

6. Helsingin Itäisen Työväenyhdistyksen aloite järjestöjemme yhteistyön kehittämistä ja niiden sisäisen eheyden lujittamisesta

Perusjärjestöjemme yhteistyö ja sisäinen eheys

Aloitteessaan SKDL:n jäsenjärjestöjen keskeisten suhteiden järjestämisestä ja yhteistyön voimistamisesta kansandemokraattisten perusjärjestöjen kesken, esittää Helsingin Itäinen Työväenyhdistys, että liittoomme kuuluvien perusjärjestöjen kesken ei aina ymmärretä samalla tavoin toimintaa yhteisen päämäärän hyväksi, näperrellään pienissä asioissa, ja usein vielä henkilökohtaisesti helposti loukkaannutaan. Tällaiset pienetkin ristiriidat saattavat kasvaa toimintaa jarruttaviksi ja sisäistä eheyttä hajoittaviksi sekä aiheuttavat jäsenkatoa järjestöissä. Tällaiset ilmiöt johtuvat useimmiten tietoisuuden puutteesta ja järjestöjemme luonteen ja toimintamuotojen ymmärtämättömyydestä, jonka vuoksi jäsenkasvatukseen olisi kiinnitettävä enemmän huomiota.

Yhdistys esittää asiasta keskusteltavaksi ja toimenpiteisiin ryhdyttäväksi jäsenkasvatuksen tehostamiseksi.

Liittotoimikunnan lausunto:

Liittotoimikunta on samaa mieltä aloitteentekijäin kanssa siitä, että pienetkin ristiriidat järjestöjemme ja jäsenten kesken järjestötyössä ovat haitaksi koko liikkeellemme ja varsinkin paikalliselle työlle.

Liittokokouksessa käsitellään liittomme toiminnan parantamista myös jäsenkasvatuksen osalta ja liittotoimikunta esittää, että aloitteessa esitetyt asiat on jätettävä liittotoimikunnan huomioon otettavaksi liittokokouksen jälkeen.

7. SKDL:n Simonkylän yhdistyksen aloite liiton sääntöjen ja ohjelmallisten asiakirjain painattamisesta yhteen kirjaseen

SKDL:n sääntöjen tunnetuksi tekemisen helpottamiseksi esitämme, että ne painettaisiin taskukirjakokoon. Silloin niitä olisi helppo käsitellä, käyttää sekä säilyttää. Piirijärjestöt voisivat myydä kirjasta perusjärjestöille kustannuksella vastaavalla hinnalla.

Toiseksi esitämme, että kun SKDL:n ohjelma on laaja, useita aloja käsittävä ja painettu erillisinä lehtisinä niin olisi erittäin käytännöllistä koota ohjelmalliset asiakirjat yhteen kirjaseen. Näin ohjelmat olisivat helposti mukana pidettävissä ja niiden eri kohdat tarpeen vaatiessa järjestöväellä saatavissa. Tämä helpottaisi perusjärjestöjen työtä ja olisi omiaan ohjaamaan toimintaa oikeita suuntaviivoja myöten.

SKDL:n SIMONKYLÄN YHDISTYS

Liittotoimikunnan lausunto:

Liittotoimikunta katsoo, että SKDL:n Simonkylän yhdistyksen aloite liiton sääntöjen ja erilaisten ohjelmallisten asiakirjojen julkaisemisesta kirjaseen, joka tapauksessa koottuna on oikea ja esittää, että aloitteen toimeenpano jätetään liittotoimikunnalle kiireellisesti toteutettavaksi.

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

8. SKDL:n Vihannin Yhdistyksen ja SKDL:n Lahdenkylän Yhdistyksen aloitteet liiton sääntöjen muuttamisesta siten, että vuosikokous pidettäisiin vuoden alussa ja tilivuosi alkaisi sekä päättyisi vuoden vaihteessa

Molemmat yhdistykset toteavat, että edellisestä liittokokouksesta alkaen noudatetut uudet säännöt eivät ole onnistuneita siltä osin kuin ne koskivat vuosikokousten ja tilivuoden päättymisen aikaa. Uusien sääntöjen mukaan tilivuosi alkaa elokuun 1. päivänä ja päättyy heinäkuun 31. päivänä ja vuosikokous pidetään yhdistyksissä syys-lokakuussa. Yhdistykset selittävät, että kesällä on järjestöväellä aikaa niin vähän, että ei ehditä laatia tilinpäätöstä. Samoin vuosikokouksiin nähden on havaittavissa heikentynyt osanotto, joka sekin aiheutuu varsinkin maaseudulla maataloustöiden osumisesta sanotulle ajalle.

Niinpä yhdistykset ehdottavat, että sääntöjä muutettaisiin siten, että tilivuosi alkaisi tammikuun 1. päivänä ja vuosikokous yhdistyksissä pidettäisiin tammi-helmikuun aikana.

Liittotoimikunnan lausunto:

Tilivuoden päättymisen ja vuosikokousten pitämisen aika muutettiin V liittokokouksessa kevätkaudesta syyskauteen siksi, että:

1. Vuosikokoukset voitaisiin pitää varsinaisen toimintakauden alussa, joka alkaa käytännöllisesti katsoen syyskuussa eikä tammikuussa.

2. Tilikauden päättymisen on riippuvainen vuosikokousten pitoajasta. Sen lisäksi on otettava huomioon myös se, että kalenterivuoden päättyessä on järjestöissä parhaillaan kesken jäsenmaksutilitykset IV neljännekseltä ja myös vuosijulkaisujen myynti on vasta siirtymässä tilitysvaiheeseen. Heinäkuun päättyessä ei järjestöissämme yleensä ole keskeneräisiä tilittämättömiä myyntitehtäviä ja koko heinäkuu on myös ollut aikaa suorittaa II neljänneksen piiri- ja liitoverotilitykset. Näin ollen heinäkuun 31. päivänä päättyvä tilivuosi on sopivampi yhdistyksillemme. Tilinpäätökset antavat mahdollisimman todellisen kuvan toimintavuoden kustannuksista ja taloudellisen toiminnan tuloksista.

Kun sen lisäksi kevätkaudella on erittäin paljon muita kokouksia, tilintarkastustehtäviä jne., on senkin puolesta hyvä, että perusjärjestöjemme vuosikokoukset ja tilivuosi säilytettäisiin nykyisellään koska ne syyt, jotka muutokseen V liittokokouksessa johtivat, edelleenkin vaikuttavat. Tämän perusteella liittotoimikunta ehdottaa sanotut esitykset hylättäviksi.

9. SKDL:n Vihannin Yhdistyksen aloite piiriveron alentamisesta

Kun V liittokokous korotti liitoveron 5 markasta 10 markkaan kuukaudessa jäsentä kohti ja sen jälkeen ainakin Oulun piirijärjestön vuosikokous korotti piiriveron 10 markasta 15 markkaan jäseneltä kuukaudessa ja näin jo liitto- ja piirivero nousee 25 markkaan, johon lisäksi tulee vielä perusjärjestön oma osuus, niin jäsenmaksut ovat muodostuneet yhdistyksemme mielestä ainakin

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225

Kulttuuritalo 70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtelimille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnauksettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on

näin maaseudulla niin korkeiksi, että jäsenmaksuja jää siitä syystä vuosittain huomattavan paljon rästin. Siitä on seurauksena jäsenyydestä poisjääminen. Uusien jäsenten liittyminen on samasta syystä myös hidasta ja sikäli kun jäseniä saadaankin niin jäsenyys voi olla lyhytaikaista ja läpikulku jatkuu. Työläisten ja pienviljelijäin taloudellinen tilanne on mielestämme täällä maaseudulla siksi heikko, että useimmissa tapauksissa jäsenmaksujen suuruus muodostaa esteen järjestöön kuulumiselle, siitäkin huolimatta, vaikka kysymys on vain muutamista sadoista markoista vuodessa. Erikoisesti työläisperheiden äitien, joilla ei ansiotuloja ole sekä pienviljelijäperheiden tyttärien ja poikien, jotka työskentelevät kotitaloudessa ilman varsinaisia palkkatuloja, jäsenverojen suuruus asettaa esteitä jäseneksi liittymiselle. Perheen yhteinen kassa on aina laiha ja sitäpaitsi siitä on vielä rahoitettava monet muut työväenjärjestöjen ym. työläisten toiminnassa tarvittavat menot. Kun on kysymys suurten työläisjoukkojen mukaan saaminen liittoomme ja sen perusjärjestöihin ja siten vahvistaa ja lujittaa työväenluokan järjestöllistä voimaa, eivät edellä esitetyt syyt saisi olla esteenä. Uskomme, että vaikka maksut olisivat nykyistä alhaisemmatkin ei liiton, piirijärjestön ja perusjärjestöjen taloudellinen asema heikentyisi, koska jäseniä olisi runsaammin ja jäsenveroja tulisi sillä tavoin enemmän. Järjestöelämän piiriin saataisi kuitenkin enemmän väkeä. Kaiken edellä sanotun perusteella ehdotamme, että VI liittokokous käsitteisi asian ja päättäisi alentaa liittoveron 5 markkaan jäseneltä kuukaudessa ja samalla antaisi piirijärjestöille kehoituksen piiriveron alentamiseksi samassa suhteessa.

SKDLn VIHANNIN YHDISTYS r.y.

Liittotoimikunnan lausunto:

SKDLn Vihannin yhdistyksen aloite liittoveron alentamisesta nykyisestä 10 markasta 5 markkaan lähtee siitä, että jäsenmaksun kohoaminen 35 markkaan kuukaudessa, mikä yleisimmin lienee käytännössä, estää uusien jäsenten tuloa liittoon ja aiheuttaa jäsenkatkoa nykyisen jäsenistön keskuudessa. Kun otetaan huomioon se, että liittoomme jäseniltä kannetut jäsenmaksut ovat pienimmät, mitä poliittisilla järjestöillä Suomessa on, eivät esitetyt käsitykset tunnu oikeutetuilta. Lisäksi liittokokousta edeltänyt jäsenhankintakamppailu osoitti, etteivät jäsenmaksut ole esteenä uusien jäsenten liittymiselle. Mikäli on kysymys henkilöistä, joilla ei ole ansiotuloja, liittotoimikunta on jo päättänyt luopua liittoverosta ja esittänyt tällaisten jäsenten jäsenmaksua alennettavaksi yhteensä 10 markkaan kuukaudessa. Ottamalla huomioon nämä seikat ja toteamalla sen tosiasian, että jäsenmaksutulot sekä liitolle että piirijärjestöille ovat nykyisen suuruusina välttämättömiä, liittotoimikunta esittää, että SKDLn Vihannin yhdistyksen aloite hylätään.

Liittotoimikunta haluaa tässä yhteydessä lisäksi korostaa sitä, että jäsenmaksujen koonnin säännöllisyys ja jatkuva kanssakäyminen yhdistyksen johtokunnan ja jäsenten kesken antaa varmat takeet liiton jokaisen jäsenen jäsenyyden säilymiselle. Kun parannuksia harkitaan, tähän on kiinnitettävä huomio.

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

OHJEITA : Kokouspaikka KULTTUURITALO, Sturenkatu 4.

PUHELIMET:

Kokoustoimisto 767 225

Kulttuuritalo 70 844

myksiä. Mainitussa konferenssissa tehtiin päätös, että eduskunnalle olisi tehtävä esitys suomenkielen opetuksesta pakollisena aineena ruotsinkielisissä kansakouluissa. Konferenssin päätökset ja esitykset on jätetty liiton johtoilimille, jotka ovat ryhtyneet päätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Konferenssien järjestämisellä on ollut erittäin suuri toimintaa edistävä merkitys ja ovat ne olleet voimakkaana osoituksena kahnauksettomasta yhteistyöstä, joka on vallitsevana suomen- ja ruotsinkielisten jäsenten kesken SKDL:ssä.

Kamppailuissa, joita liitto on järjestänyt ja erityisesti vaalikamppailuissa on

Liite n:o 4.

jaan

SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTISEN LIITON

VI LIITTOKOKOUKSEN

(H: gissä 31. 3 - 3. 4. 1961)

- alustukset
- maatalous- ja
- kalastusohjelmat
- julkilausumat

HELSINKI 1961

~~Sivistysseuran monopolistisen kapinaisuuden ote~~ kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisveljelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

a

SUOMEN KANSAN DEMOKRAAT- TISEN LIITON VI SÄÄNTÖMÄÄ- RÄINEN LIITTOKOKOUS

SKDLn VI sääntömääräinen liittokokous pidettiin Helsingin Kulttuuri-
talossa 31. 3. — 3. 4. 1961. Kansandemokraattisen liikkeen viimeaikaiset
poliittiset ja järjestölliset saavutukset antoivat kokoukselle innostuneen
ja voitonhaluisen mielialan, joka tuli esiin myös sen korkeatasoisessa
ja vilkkaassa keskustelussa sekä yksimielisissä päätöksissä. Erityisen
ajankohtaisen merkityksen liittokokous sai sen johdosta, että siinä tehtiin
päättös työväen presidenttiehdokkaan nimeämisestä edessäolevia presi-
dentinvalitsijamiesvaaleja varten.

I Kokousedustajat, osanottajat ja vieraat

Täysivaltaisia edustajia, jotka järjestöt olivat jäsenäänestyksellä
valinneet, oli 224, näistä oli SKDLn järjestöjen valitsemia 173 henkeä
eli 77,2 %, SKPn 32 henkeä eli 14,3 %, SNDLn 18 henkeä eli 8 %
sekä ASSn 1 edustaja. Nyt ensikertaa käytössä olleiden uusien sääntöjen
vaikutus edustajiston kokoonpanoon oli huomattava, sillä edellisessä
edustajakokouksessa v. 1958 olivat luvut seuraavat: edustajia 227, näistä
SKDLn järjestöjen 91, SKPn samoin 91, SNDLn 44 ja ASSn yksi
edustaja. Edustajiston sosiaalisesta kokoonpanosta muodosti nyt pien-
yrittäjien ja henkisen työn tekijäin osuus 21 %, pienviljelijäin osuus
23,6 % ja työläisten osuus 46,9 %.

Seuraaajakortteja kansandemokraattisen liikkeen jäsenille ja ystäville
oli kokoukseen jaettu kaikkiaan n. 400 kpl.

Kokouksen arvokkuutta lisäsi ulkolaisten kutsuvieraiden läsnäolo.
Heitä oli saapunut Neuvostoliiton Kansalaisjärjestöjen Komitean edus-
tajina: **E. I. Afanasenko** (Venäjän Federatiivisen Neuvostotasavallan
opetusministeri, NLn ulkomaisia suhteita hoitavan komitean jäsen),
A. A. Grinenko (Neuvostonaisten komitean jäsen, makeistehdas Krasnyi
Oktjabrin johtaja), sekä **I. S. Diko** (Neuvostoliiton nuorisojärjestöjen
ylioppilaskomitean varapuheenjohtaja). Demokraattisen Saksan Kansal-
lisen Rintaman edustajina: **Horst Brasch** (Kansallisen Rintaman vara-
puheenjohtaja) ja **Klaus Dyhrenfurth** (tohtori, Anklamin maataloudellisen
tutkimuslaitoksen johtaja). Yleispuolalaisen Kansallisen Yhtenäisrintaman

sivistyneistön. Monoponistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivisty-
neistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liit-
tomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edel-
lytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöö. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisvii-
jelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

edustajina: **Kazimiera Kartasinska** (Kansan Yhteisrintaman yleispuolalaisen komitean jäsen, pääkaupungin kansallisneuvoston puhemiesistön varapuheenjohtaja), ja **Antoni Marczak** (Kansan Yhteisrintaman alue-sihtööri). Unkarin Isänmaallisen Rintaman edustajina: **Sandor Harmati** (Isänmaallisen kansanrintaman maatakasittävän neuvoston puhemiesistön jäsen), ja **Josze Ery** (Isänmaallisen kansanrintaman maatakasittävän neuvoston työntekijä). Tshekkoslovakian Kansallisen Rintaman edustajina: **Ladislava Klenhová-Besserová** (Kansallisen Rintaman pääsihtööri, Tshekkoslovakian sosialistisen tasavallan kansalliskokouksen edustaja), ja **Jan Drda** (Valtionpalkinnon saanut kirjailija, Tshekkoslovakian kirjailijaliiton puhemiesistön jäsen), sekä Bulgarian Isänmaallisen rintaman edustajina: **Ivan Raikov** (Isänmaallisen Rintaman kansallisen neuvoston toimeenpanevan komitean sihtööri), ja **Rada Jentshev** (Isänmaallisen Rintaman Rusen aluekomitean sihtööri) — yhteensä 13 edustajaa. Lisäksi vieraili kokouksessa tanskalainen pilapiirtäjä **Herluf Bidstrup** ja hänen vaimonsa.

II Kokouksen kulku

VI liittokokouksen laaja työohjelma oli yhtenäinen kokonaisuus, jonka asiakäsittelyn erinomaiseksi lähtökohdaksi tuli valtiotieteen tohtori **Ele Alenius** kokouksen alussa esittämä kansainvälisen ja kotimaan tilanteen katsaus. Keskeiseksi keskustelussa ja lähiajan toiminnan perusteita valaiseviksi muodostuivat pääsihtööri **Yrjö Enteen** alustus »SKDLn asema, luonne ja tehtävät» ja jaostosihtööri **Aarne Hukkosen** alustus pienviljelijäin etujen turvaamisesta sekä hyväksytyt maatalous- ja kalastusohjelmat. Kokoukselle esitettyyn kirjalliseen toimintakertomukseen liittyen selosti toiminnanjohtaja **Mauno Tamminen** liiton järjestöllisiä tehtäviä ja kansanedustaja **Gösta Rosenberg** selosti kalastajaväestön elinkysymyksiä kalastusohjelman käsittelyn yhteydessä.

Kokouksessa käytyä keskustelua ja tehtyjen esityksien muokkausta auttoi erikoisesti maatalousohjelman kohdalla runsas pienviljelijäedustajien mukanaolo kokouksessa sekä kokouksen valitsema maatalousohjelmavaliokunta. Valiokuntatyötä varten oli saatu runsas aineisto laajasta ohjelman selostus- ja käsittelykamppailusta, joka suoritettiin ennen liittokokousta koko maassa.

Tärkeäksi ja kokouksen merkitystä kohottavaksi päätökseksi muodostui työväen oman presidenttiehdokkaan nimeäminen v. 1962 presidentinvaaleja varten. Asia oli tullut ajankohtaiseksi, erikoisesti siksi, että sosialidemokraattinen puolue oli tehnyt tyhjäksi työläisjoukkojen toivomuksen työväenpuolueiden yhteisestä ehdokkaasta esittämällä

kokoomus- ja muille porvaripuolueille vaalirintamaa oikeistolaisen taantumusporvari **Hongan** ehdokkuuden puolesta. Kokouksen yksimielinen päätös nimetä eduskunnan ensimmäinen varapuhemies, kansanedustaja **Paavo Aitio** kansandemokraattien presidenttiehdokkaaksi perustui kousta edeltäneiden **SKDLn** ja **SKPn** johtoehtien neuvotteluissa tehdään yksimieliseen ehdotukseen, jonka liittokokoukselle esitteli kansanedustaja **Eino Kilpi**.

Kokoukseskustelussa tuli voimakkaasti korostettua presidentinvaalien merkitys juuri kokouksessa käsitellyn alaisena olevien ohjelmakysymysten toteuttamiseksi taistelussa työtätekevien elineduista ja maan ulkopoliitiikan suunnasta. Asiasta lausui liittokokous mm.:

»SKDL on nimennyt VI liittokokouksessaan presidenttiehdokkaakseen eduskunnan ensimmäisen varapuhemiehen **Paavo Aition**. Asetetuista presidenttiehdokkaista hän on ainoa, joka edustaa työväenliikettä ja työtätekeviä, edistyskellisiä kansalaispiirejä. Valitsemalla **Paavo Aition** tasavallan presidentiksi turvaamme parhaimmin maallamme pysyvän rauhan ja riippumattomuuden sekä Suomen ja Neuvostoliiton välisen ystävyyden, takaaamme kansanvaltaisen kehityksen maamme sisäpolitiikassa sekä edistämme kansamme taloudellista, sosiaalista ja sivistyksellistä kehitystä.

SKDLn eduskuntaryhmä on eduskunnan suurin. Kohottakaamme **SKDLn** ryhmä suurimmaksi myös presidentin valitsijamiesvaaleissa!»

III Liiton johtoehtien vaalit

Käsiteltyään ja päätettyään liittokokoukselle tehdyt perusjärjestöjen aloitteet ja liiton taloudenhoitaja **Matti Kanervan** esittämän liiton tilikertomuksen ja talousarvion suoritti kokous yksimielisyyden vallitessa liiton johtoehtien vaalin.

Liiton puheenjohtajaksi valittiin edelleen **K. L. Kulo**, varapuheenjohtajaksi edelleen: I varapuheenjohtajaksi **Eino Kilpi** ja II varapuheenjohtajaksi **Hertta Kuusinen**, pääsihtööriksi edelleen **Yrjö Enne**, toiminnanjohtajaksi edelleen **Mauno Tamminen**.

Liittotoimikuntaan valittiin **Toivo Aaltonen**, **Ele Alenius**, **Georg Backlund**, **Fjalar Björkqvist**, **Viljo Ekström**, **Yrjö Enne**, **Aarne Hukkonen**, **Pauli Jansson**, **Ritva Kaipio**, **Eino Kilpi**, **Sylvi-Kyllikki Kilpi**, **Selim Knuth**, **K. L. Kulo**, **Hertta Kuusinen**, **Helvi Laine**, **Eino Laitila**, **Pentti Liedes**, **Hellä Meltti**, **Pentti Niilola**, **Ville Pessi**, **Toivo Salin**, **Edvin Salonen**, **Jorma Simpura**, **Mauno Tamminen**, **Veikko Telavuori**, **Anna-Liisa Tiekso** ja **Albert Tulonen**. Varajäseniksi valittiin **Elsa**

sivistyneistö. Monoponistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttää. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisviljelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

Aaltonen, Kaino Haapanen, Lauri Huttunen, Matti Hölttä, Tauno Kelo-
vesi, Väinö Kiuru, Paula Koskimies, Reino Lahtinen, Erkki Laine, Viljo
Lepistö, Runar Nordgren, Pauli Rantanen, Irma Rosnell, Torsten Sinisalo
ja Tapio Tapiovaara.

Liittoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin edelleen kansanedustaja
Paavo Aitio ja varapuheenjohtajaksi kansanedustaja Hannes Tauriainen.
Liittoneuvoston vakinaisiksi ja varajäseniksi seuraavat: Etelä-
Hämeen piiristä Toivo Lång, vm. Aarne Koskinen, Etelä-Saimaan piiristä
Albin Karvinen, vm. Onni Kupiainen, Joensuun piiristä Otto Riikonen,
vm. Alvi Saloniemi, Jyväskylän piiristä Mauri Hakala, vm. Veikko Rätty,
Kainuun piiristä Veikko Nikkanen, vm. Heikki Mustonen, Kokkolan
piiristä Paavo Holma, vm. Kyllikki Hautala, ja ruotsinkielisistä Elmer
Wiik, vm. Bertel Engstrand, Kuopion piiristä Martti Leskinen, vm.
Jussi Huuskonen, Kymen piiristä Niilo Hohti, vm. Heikki Holopainen,
Lapin piiristä Vilho Suosalo, vm. Martti Ylitalo, Mikkelin piiristä Onni
Karppinen, vm. Veikko Kosonen, Oulun piiristä Heino Junno, vm.
Martti Linna, Pohjois-Hämeen piiristä Väinö Humalamäki, vm. Bertta
Kallio, Satakunnan piiristä Kaarlo Kuusisto, vm. Svante Karilahti,
Turun piiristä Markus Kaisla, vm. Aimo Laiho, ruotsinkielisistä Svante
Sundell, vm. Allan Österman, Uudenmaan piiristä Vilho Piippo, vm.
Mauno Sillfors, ruotsinkielisistä Adolf Parviainen, vm. Helge Eriksson,
Vaasan piiristä Leevi Småträsk, vm. Veikko Salmi, ruotsinkielisistä
Leander Granlund, vm. Ernfrid Rönnholm, Ahvenanmaalta Karl Lind,
vm. Nandor Eriksson, SKPsta Yrjö Murto, vm. Erkki Tuominen,
SNDLstä Anna Nevalainen, vm. Maija Savutie, ASSstä Heikki Väliälo,
vm. Kalevi Haikara.

SKDL etenee -kamppailu

Liittokokouksen lopulla suoritettu liiton kunnialipun luovutus toiminta-
kilpailun voittajapiirille muodostui kauniiksi ja innostavaksi päätökseksi
kokoukselle. Toimintakilpailun, joka oli alkanut 1. 9. 1960 ja päättynyt
28. 2. 1961, tulokset osoittivat, että SKDL todella jatkuvasti etenee,
että kamppailun aikana oli hankittu kaikkiaan 15.225 uutta jäsentä ja
perustettu tai elvytetty 406 yhdistystä, joista 299 täysin uusia.

Eri kamppailutavoitteiden täyttämisessä oli SKDLn Turun piiri saa-
vuttanut suurimman pistemäärän ja sai liiton kunnialipun haltuunsa
VII liittokokoukseen asti.

Päätöslauselmat

Hyväksytyjen maatalous- ja kalastusohjelman lisäksi hyväksyi
kokous »Vetoomuksen Suomen kansalle», poliittisen julkilausuman:
SKDLn voitto on Suomen kansan voitto, päätöslauselman järjestöllisistä
tehtävistä sekä ponnien kulttuuripoliittisen jaoston työstä ja kulttuuri-
ohjelman tarkistamisesta.

sivistyneistone. monoponsusen kapitansmin ote kuristaa myös sivisty-
neistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liit-
tomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edel-
lytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisii-
jelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

SKDL:n liittokokouksen kokokohtiin kuului eduskunnan ensimmäisen varapuhemiehen, SKDL:n liittoneuvoston puheenjohtajan Paavo Aittonen nimeäminen työtätekevien presidenttiehdokkaaksi. Kokous antoi Eino Kilven tekemälle ehdotukselle yksimielisen kannatuksensa. Kuvassamme onnittelevat SKDL:n varapuheenjohtaja Eino Kilpi ja SKDL:n puheenjohtaja Hella Meltti presidenttiehdokasta.

ALUSTUKSET

Ele Alenius:

POLIITTINEN TILANNEKATSAUS

Arvoisat kokousvieraat,
hyvät liittotoverit.

Suomen suurimman poliittisen ryhmittymän, SKDL:n VI liittokokous, joka on itse merkittävä poliittinen tapahtuma Suomessa, sattuu nyt aikaan, jolloin yhteiskunnallisessa elämässä on kaikkialla voimakas liike. Tyypillistä vähänkään merkittävälle poliittiselle kannanotoille onkin nykyisin kaksi lähtökohtaa, nim. että maailma on poliittisessa elämässään siirtymässä uuteen sodanjälkeisestä eroavaan vaiheeseen ja että tämä koskee kaikkia maita, ts. muutokset maailman yhteiskunnallisessa kehityksessä ja poliittisissa voimasuhteissa ovat niin syvällekyäviä, että ne eivät voi olla vaikuttamatta jokaiseen maahan ja puolestaan heijastumatta niistä takaisin. Maailma on pienentynyt ei vain teknillisessä mielessä, vaan myös poliittisesti.

Tämä kehitys koskee myös Suomea. Näin on laita erityisesti sen vuoksi, että maallamme on oma erikoisasemansa kansainvälisessä politiikassa, koska me muodostamme eräänlaisen välimaaston kahden valtaryhmittymän välissä. Toiseksi on näin sen vuoksi, että maassamme on erittäin voimakas taisteleva työväenliike — voimakkaimpia läntisissä maissa. Sen vaikutus maamme yhteiskunnallisessa elämässä on huomattava ja sen johdosta maamme ulkopoliittinen asema on myös kyetty pitämään selaisena kuin se nykyään on. Lisäksi juuri tähän työväenliikkeen voimaan voi puolestaan perustua se myönteinen kansainvälinen tehtävä, joka Suomessa voidaan sanoa olevan yhtenä sillanrakentajana rauhanomaista rinnakkaiseloa maailmaan luotaessa.

sivistyneistone. monopolistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisviljelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

Näin ollen tarkasteltaessa poliittista tilannetta tässä liittokokouksessa on siis syytä luoda aluksi katsaus kansainväliseen tilanteeseen.

Tällöin voimme lähteä siitä yleistoteamuksesta, että maailman yhteiskunnallista kehitystä hallitsee nykyisin kolme päävirtausta, nim.

1. sosialismin ja kapitalismin välisessä kamppailussa sosialismin muodostuminen niin voimakkaaksi maailmanjärjestelmäksi, että se on astunut tapahtumien kulkua ja suuntaa ensi sijassa määrääväksi tekijäksi,
2. vanhan siirtomaajärjestelmän hajoaminen, ja
3. kapitalistisessa maailmassa toisaalta tapahtuva sisäisten vaikeuksien kiristyminen ja toisaalta esiintyvä suurten talousalueiden muodostaminen mm. rintamaksi sosialismia vastaan.

Nämä kehityksen pääsuunnat, joskin niillä on epäilemättä kullakin omia tekijöitään, liittyvät kuitenkin samalla hyvin läheisesti toisiinsa.

Sosialismin muodostumista maailmanjärjestelmäksi ja sen vaikutuksen valtavaa kasvua voidaan pitää tärkeimpänä tulevaisuuden kehitykseen ulottuvana tekijänä. Sen taloudellinen rakennustyö on ollut toinen toistaan suurisuuntaisempien ohjelmien toteuttamista, jossa nykyajan tekniikka on saavuttanut loistavimmat tuloksena. Aineellisen edistymisen rinnalla on myös luotu sellainen henkinen pääoma, että tänään sosialistinen maailma kulkee kärjessä siinä tutkimustyössä, jossa ihminen on tunkeutumassa samanaikaisesti yhä syvemmälle mikrokosmukseen, aineen pienimpiin hiukkasiin ja yhä etäämmälle makrokosmukseen, avaruuden salattuihin maailmoihin. Kaikki tämä on nostanut sosialismin kansojen silmissä uuteen valoon.

Mutta samalla siinä taistelussa, jota kahden vallitsevan järjestelmän välillä käydään, on saavutettu uusi vaihe, nim. se, että tämän kamppailun painopiste on yhä selvemmin siirtymässä sotilaspoliittisilta aloilta taloudelliselle ja ideologiselle alalle ja aivan uusimpana piirteenä arvovalta-taisteluksi tieteen ja siinä nimenomaan avaruuden tutkimuksen ja valloituksen alalle. Sotilaalliseen mittelyyn verrattuna se on todella jo paljon korkeamman asteen voimienmittelyä.

Mielestäni juuri tässä painopisteen siirtymisessä on eräs tämän hetken olennaisimpia ja samalla tervetulleimpia peruspiirteitä. Se valitettavasti ei kuitenkaan vielä merkitse sitä, että kylmä sota myös päättyisi. Päinvastoin on mahdollista, että se saattaa vielä monesti kiristyäkin, kuten Laosin tapahtumat osoittavat. Mutta olennaisinta on se, että koko maailmaa käsittävän sodan vaara ei ole niin yksipuolisesti hallitseva kuin muutamia vuosia sitten. Tähän tilanteeseen on johtanut lähinnä kaksi tekijää:

1. Nykyisten aseiden hävitysvoiman kasvu ja samanaikainen rauhanliikkeen voimistuminen maailmassa, sekä
2. Maailman sotilaallisen voimatasapainon kiistaton siirtyminen Neuvostoliiton hyväksi.

Ensiksi mainittu sisältää sen, että kylmäverisimpienkin militaristien täytyy ottaa laskelmissaan huomioon kaiken tuhoutumisen vaara, mikä todennäköisesti heikentää halua yrittää. On kuitenkin korostettava, että siitä huolimatta ei arvaamattoman psykologisen pelkotekijän varaan voida liiaksi rakentaa, vaan tarvitaan välttämättä määrätietoista rauhanedellytysten jatkuvaa lujittamista. Sen vuoksi esim. rauhanpuolustajien toiminta on ensiarvoista työtä maailmanrauhan hyväksi.

Sen sijaan toinen tekijä, Neuvostoliiton sotilaallinen mahti on luonteeltaan realistinen maailmanrauhaa edistävä tekijä, koska Neuvostoliiton politiikan ja ennen kaikkea sen perustana olevan ideologian päämääränä on rauha. Voidaan tietenkin väittää, että tämä on idealistinen, yksipuolinen ja propagandistinen näkemys, mutta tosiasiasena sen logiikka on varsin kestävä. Ensinnäkin Neuvostoliitolla on riittävästi voimaa sosialismin puolustamiseen. Toiseksi rauhan säilyttäminen edistää sen rakennustyön toteuttamista ja kolmanneksi sillä sitä paitsi on varma usko sosialismin voittoon rauhanomaisessa kilpailussa.

Rauhanomaisen rinnakkaiselon toteuttaminen, jota Neuvostoliitto on ajanut, merkitsisi kylmän sodan rasittamalle maailmalle tervetullutta uutta aikaa. Epäilemättä siihen on halua useillakin tahoilla, mutta on myös epäluuloa ja voimakasta vastusta. Lisäksi on ristiriitaisia tavoitteita ja ehkä ns. uskon puutetta jo pitkän aikaa noudatetun politiikan muuttamiseen. Niinpä Yhdysvalloissa, jossa John Kennedyn valitsemista uudeksi presidentiksi on pidetty mm. ilmauksena väestön halusta uuden politiikan toteuttamiseen, puhutaan toisaalta jännityksen lieventämisen tarpeellisuudesta, mutta toisaalta korostetaan myös sotilaallisen voiman lujittamisen välttämättömyyttä. Sen eräänä perusteluna on ollut neuvottelupohjan vahvistaminen Neuvostoliittoon nähden. Puuttumatta siihen, mihin tällainen neuvottelupohjan vahvistaminen esim. vuoroperiaatteen huomioonottaen saattaisi viedä, todettakoon, että vaikka sillä lännen kannalta olisikin näennäinen reaalioliittisuuden tuntu, niin kuitenkin siinä on vahvasti jo vanhentuvan ajattelutavan leima. Eiväthän Neuvostoliitto ja muut sosialistiset maat uhkaa sotilaallisessa mielessä, vaan paljon tärkeämpihän on niiden taholta tuleva taloudellinen haaste. Voidaan sanoa, että maailma on sen, joka voittaa taloudellisen kilpailun.

Ilmeistä on, että tämä itse asiassa tajutaan hyvin niin Yhdysvalloissa kuin muissakin johtavissa kapitalistisissa maissa. Kysymys lieneekin niissä vain siitä, voidaanko luopua kylmän sodan strategiasta ja milloin

sivistyneistone. Monoponisen kapitalismin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttää. Maatalouslaskennan konetillastostakin käy ilmi, että yksityisveljemien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

sekä voidaanko antautua täysin avoimeen kilpailuun pelottavan kehityskykuisen sosialistisen maailman kanssa. Tällä hetkellä sitä tuntuvat vaikeuttavan monet tekijät, kuten lamailmiöiden leviämisen vakava uhka kapitalistisessa maailmassa, varustautumisteollisuuden ja sotilaspiirien sekä suurmonopoliin päinvastaiset suunnitelmat, usko kylmän sodan vaikutukseen kapitalistisia maita yhdistävänä voimana ja jopa epäilemättä tietoisuus siitä, että varustautumiskilpailun jatkuminen sitoessaan tuotantovoimia hidastaa sosialismin kehitysvauhtia.

Kapitalismilla ei näytä nykyisin olevan halua avoimeen taloudelliseen kilpailuun sosialismin kanssa, koska sen näköalat suurista voimavaroista ja tuotannon korkeasta tasosta huolimatta eivät siinä tunnu kovinkaan lupaavilta. Niinpä siis jatkuu NATO:n vahvistaminen uusilla ydinaseilla ja mm. Länsi-Saksan sotilaallisten valmistelujen lisääntyminen Itämeren alueella. Viimeksi mainittu ilmiö on sikäli huolestuttava, että Länsi-Saksalla on alueellisia vaatimuksia Itä-Euroopassa.

On kuitenkin samalla todettava, että USAn nykyisellä presidentti Kennedyn hallituksella näyttää olevan pyrkimyksiä suunnata Amerikan ulkopoliittikkaa aikaisempaa realistisempiin uomiin esim. Kiinan-kysymyksessä. Näin varsinkin kun YK:ssa yhä useammat valtiot ovat ryhtyneet kannattamaan tämän maailman suurinta kansaa edustavan valtion oikeutettua pääsyä YK:n jäsenperheeseen. Tosin tässä saattavat olla vaikeuttamassa osittain myös harhakuvitelmat mahdollisuuksista saada aikaan loitontumista Kiinan ja Neuvostoliiton välille. Mutta silti joka tapauksessa Kiinan huomioonottaminen Yhdysvalloissakin on jo askel eteenpäin.

Neuvostoliitto on vuosia yrittänyt saada aikaan johtavien valtiomiesten välisiä huippuneuvotteluja ja varustautumiskilpailun vähentämiseen sekä lopulta aseistariisun toteuttamiseen tähtääviä päätöksiä. Se on samalla pyrkinyt poistamaan niitä kansainvälisten jännitystilojen pesäkkeitä, joista kylmän sodan henki saa ravintonsa. Näistä eräs tärkeimpiä on Saksankysymys, ts. rauhansopimuksen lopullinen solmiminen, molempien Saksan valtioiden välisten suhteiden järjestäminen ja Berliinin aseman normalisoiminen sen tosiasian huomioonottaen, että Berliini sijaitsee Saksan Demokraattisen Tasavallan alueen sydämessä. Maailmassa pitäisi olla siten realistisia mahdollisuuksia rauhanomaisen rinnakkaiselon toteuttamiseen. Neuvostoliitto on esittänyt oman tiensä, Lännessä on vastattava.

Samalla kun sosialismin eteneminen jatkuu, maailma on kokenut historiallisia muutoksia suurten maanosien Aasian ja Afrikan valtiollisessa elämässä. Meidän aikakautemme suuriin tapahtumiin kuuluvatkin alistettuina olleiden kansojen enemmistön valtiollisen itsenäisyyden saavuttaminen ja vanhan siirtomaajärjestelmän hajoaminen.

Mutta niinkuin usein yhteiskunnallisen edistyksen läpimurtautuessakin myös siirtomaiden itsenäistymisessä on ollut mukana viimeisten myrskypilvien raivoisaa ryntäystä. Nyt saavutettu itsenäistyminen on monessa tapauksessa ostettu kalliilla hinnalla lukemattomien kärsimysten jälkeen, eikä se monessa tapauksessa, joista kärkevin on ollut Algeria, ole vielääkään toteutunut puhumattakaan siitä, että se olisi turvannut näissä maissa asuvien ihmisten oikeuden ja mahdollisuuden ihmisarvoiseen elämään.

Vaikka esim. Afrikassa on vielä yli kaksikymmentä epäitsenäistä aluetta, niin vanhan siirtomaajärjestelmän hajoamiselle on ollut tyyppilistä se, että kerran alettuaan hajoaminen on tapahtunut, voidaan sanoa kiihtyvällä vauhdilla. Vielä viime sodan päättyessä Aasian ja Afrikan maat olivat pääasiassa imperialististen teollisuusmaiden alistamia ja vain kymmenen Afro-aasialaista valtiota oli mukana perustamassa YK-järjestöä. Nyt näiden valtioiden lukumäärä YK:ssa on jo 44 ja niiden vaikutusvalta maailman ongelmien ratkaisuihin on merkittävästi kasvamassa.

Varsin usein väitetään, että Lännessä ja Idän valtaryhmittymien välisessä kamppailussa kumpikin puoli pyrkisi vetämään näitä uusia valtioita puolelleen. Osittain siinä tietenkin on perää, mutta osittain se on myös virheellinen näkemys. On nim. huomattava, että vaikka ne ovat saaneet muodollisen itsenäisyyden, ne monessa tapauksessa ovat edelleen taloudellisesti varsin tiukasti sidottuja entisiin läntisiin emämaihinsa, ja missä on taloudellinen valta, siellä on yleensä myös tosiasiallinen poliittinen valta, joskin ehkä pohjimmiltaan horjuvana niin kuitenkin tapahtumiin vaikuttavana. Rärkeimmän esimerkin siitä antavat Kongon tapahtumat. Onkin niin, että siirtomaajärjestyksestä valtiolliseen itsenäisyyteen astuneiden maiden perusongelma tänään on taloudellisen itsenäisyyden luominen ja sen pohjalte rakennettavan kehityksen turvaaminen.

Edellä sanottuun liittyy samalla koko siirtomaajärjestelmäkysymyksen nykyinen luonne ja jos pelkistetysti halutaan asia ilmaista, nykyäikaisen kolonialismin uusi strategia ja taktiikka. Sen mukaan ei nim. ole tärkeintä pitää yllä vanhanaikaista ja väkivaltaista siirtomaakomentoa itsetarkoituksena, joka luo vastarintaa, vaan pääasia on nimenomaan turvata uusin menetelmin ne taloudelliset edut ja pitää hallussaan ne rikkauksien lähteet, joiden vuoksi nämä alueet on aikanaan alistettukin. Itsenäisyyden myöntäminen on valitettavasti monessa tapauksessa nähtävä tätä taustaa vastaan. Milloin taloudelliset edut, kuten esim. Saharan öljy, ovat vaarassa, silloin itsenäisyysseremonioiden asemasta uhrataan nuorta elämää. Näin on ollut laita mm. Algeriassa, jossa lasketaan kaatuneen jo 200.000 ihmistä taisteltaessa siitä, toteutetaanko YK:n ylevät periaatteet rotujen tasa-arvosta ja kansojen itsemääräämisoikeudesta, vai ei.

sivistyneistone. Monoponistisen kapitalismin ote kiihtyy myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan koneistilastakin käy ilmi, että yksityisvaltioiden n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

Näin on laita myös Kongossa, jossa nimenomaan kommunismin vastustamisen on katsottu oikeuttaneen nykyisen tilanteen luomisen. Juuri Kongossa on uuskolonialismi osoittanut todellisen luonteensa, ja Lumumba, Kongon tulisieluinen johtaja, on sen tunnetuin uhri.

Uusien valtioiden astumisella maailman kartalle on joka tapauksessa huomattava vaikutuksensa lähivuosien ja -vuosikymmenien maailmanpolitiikkaan. Koska nämä maat ovat nähneet kapitalismin niin sanoakseni toiset kasvot ja koska niillä on edessään valtaiset kehittämisongelmat, joiden ratkaisuihin sosialismin kokemukset epäilemättä osoittavat esimerkkiä, on luonnollista, että kapitalistiset maat ovat huolissaan niiden asenteen mahdollisesta kehittymisestä sosialismille myönteiseksi ja niiden tulevasta politiikasta esim. YK:ssa. Niinpä jo puhutaankin paljon siitä, että uudet Afrikan maat eivät muka olisi riittävän kypsiä kansainvälisen politiikan arenalle. Epäilemättä niillä on vähän kokemuksia kansainvälisen politiikan hienouksista, mutta toisaalta ne ovat myös käyneet läpi sellaisen kovien kokemusten koulun, jota monet muut maat eivät ole. Ilmeistä onkin, että niillä on vielä painava sanansa sanottavana kansojen yhteisiä kysymyksiä ratkottaessa. Tästä on myös suuressa määrin kysymys siinä pääsihteerijärjestelmää koskevassa kiistassa, joka viime aikoina on ollut esillä YK:ssa.

Maailmaa muuttavien edellä esitettyjen päävirtausten rinnalla ilmenee itse kapitalistisessa maailmassa varsin huomattavia muutoksia. Niihin kuuluu erityisesti se, että eräät johtavat kapitalistiset teollisuusmaat näyttävät olevan nyt joutumassa vaiheeseen, jossa pitkäaikaisen korkeasuhtanteen tähänastiset edellytykset ovat päättymässä ja talouselämä joutumassa sekä rakenne- että suhdannevaikeuksiin. Ne suurten teollisuusmaiden vakavat ongelmat, jotka olivat tyypillisiä mm. 30-luvulle ja jotka lähinnä sodanjälkeisten vuosien erikoisolosuhteet ovat pitäneet takaa-alalla, ovat jälleen nostamassa päätään muistuttaen kapitalistisen talousjärjestelmän perusheikkouksien olemassaolosta. Tietenkään ilmiöt eivät ole täysin samanlaisia kuin silloin, onhan mm. talouspolitiikka kehittynyt ja uusia keinoja otettu käytäntöön, mutta niiden perusluonne on sama. Voidaankin sanoa, että vaikka kapitalistisessa maailmassa on eräinä viime vuosina saavutettu tuotannon huippulukuja, niin 60-luku on alkannut kapitalismin kannalta huonoin entin.

Ajateltaessa kilpailua sosialististen maiden kanssa ovat kapitalistisissa maissa pääkysymyksiksi nousseet taloudellinen kasvu ja taloudellisen kehityksen vakavuus. Kysymys taloudellisen kasvun nopeudesta on erityisesti Yhdysvalloissa ollut viime vuosina päivänpolttava, koska vertailut sen ja Neuvostoliiton taloudellisen kasvunopeuden välillä ovat kiistattomasti osoittaneet kasvun Neuvostoliitossa olevan nopeampaa. Amerikka-

laisten arvioiden mukaan heidän taloutensa kasvu olisi vuosittain 3—4 % ja Neuvostoliiton vastaavasti 8 %. Neuvostoliiton oman arvion mukaan viimeksi mainittu luku on jopa 11 ja kun ottaa huomioon Neuvostoliiton nykyisen matematiikan tason, on tuskin syytä epäillä tämän luvun paikkansapitävyyttä. Viimeksi sanottu koskee yhtä hyvin myös sen 7-vuotissuunnitelman realistisuutta saavuttaa ja ohittaa v. 1970 Yhdysvaltain tuotannon taso asukasta kohden. Niinpä USAn tiedustelupalvelun johtaja Allen Dulles on kongressille antamassaan lausunnossa sanonut: »Näiden kahden kansakunnan välinen ero (sis USAn ja NLn) kapenee hätkähdyttävää vauhtia ellei tuotantoamme pystytä kohottamaan». Näin vuonna 1959, jolloin USAssa oli ennätyksellinen nousuvuosi. Miten hätkähdyttävältä tilanne tuntuukaan nyt, kun kaikki näkevät USAssa lamaantuvan talouselämän.

Antaessaan ensimmäisen selontekonsa kansakunnan taloudellisesta tilasta tämän vuoden tammikuussa presidentti Kennedy totesikin sen antavan aihetta harkintaan, mutta ei epätoivoon. Hänen mukaansa Yhdysvalloissa on laskua maatalouden tuotannossa, työttömiä 5,5 milj. heikentäviä rakennustoiminnassa, miljoonan auton ylläpito ja koko tuotantokyky vajeessa käytössä. Viimeksi mainittua kuvaa ehkä kirjellytsti tosiasia, että terästeollisuuden kapasiteetista on vuoden alussa ollut käytössä vain noin 40 %.

Kansainvälisiin taloudellisiin suhteisiin näkyvimmin ovat toistaiseksi vaikuttaneet USAn maksutasetilanteen jatkuva kiristymisen ja dollarin arvovallan horjumisen. Maksutasevaikeuksiin on tietenkin useita syitä, kuten dollarin kulta-arvon pysyttäminen muuttumattomana vuosia kesästä inflaatiosta huolimatta. Mutta ennen kaikkea ne johtuvat Yhdysvaltain suunnattomista menoista eri puolilla maailmaa ja nimenomaan menosta sen rakentamiin sotilaallisiin tukikohtiin sekä sen antamaan varustautumisapuun liittolaisille niin NATOn kuin esim. Aasiassa SEATOn puitteissa. Se taas, että dollarin ulosvirtaamista ei ole tasapainottanut maksutaseen kannalta samanaikainen ulkomaisen kysynnän lisääntyminen, on johtunut siitä, että nämä dollarit on käytetty ostoihin muualta, varsinkin Länsi-Saksasta. Niinpä Länsi-Saksan valuuttavaranto onkin kasvanut siinä määrin, että sillä on itse asiassa vastakkainen vaikkakin miellyttävämpi maksutaseongelma kuin Yhdysvalloilla.

Hakiessaan ratkaisua vaikeuksiinsa USA onkin kohdistanut huomionsa erityisesti juuri Länsi-Saksaan. Se puolestaan ei ole ollut kovinkaan halukas muuttamaan sille edullista kehitystä amerikkalaisten toivomusten mukaisesti eikä ilman uusien etujen saavuttamista, joita se on tavoitellut vahvan asemansa nojalla. Tämän sai kouriintuntuvasti kokea presidentti Eisenhower viimeisten hallitusviikkojensa aikana saksalaisten

sivistyneistön. Monoponistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisviljelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

kieltäytyessä varsin ylimielisesti heiltä pyydetystä avusta. Vasta nyt painostuksen lisääntyessä ovat saksalaiset osittain taipuneet ja mm. siinä mielessä suoritettiin äskettäin Länsi-markan revalvointi Yhdysvaltain vientimahdollisuuksien lisäämiseksi. On kuitenkin näkynyt viitteitä siihen, että Länsi-Saksan toimenpiteitä ei pidetä vielä riittävinä, vaan siltä odotetaan osuuden lisäämistä yhteisissä puolustusmenoissa ja ulkomaisessa avussa. Silti on aivan ilmeistä, että niin kauan kuin maksutase-vaikkeuksien perussyyt kylmää sotaa ylläpidettäessä jäävät olemaan, kansainvälisissä maksusuhteissa esiinny jatkuvasti häiriöitä.

Taloudelliset vaikeudet esiintyvät tällä hetkellä siis voimakkaimpina kapitalismin johtavassa maassa Yhdysvalloissa. Mutta niitä on ja varsinkin pinnan alla myös toisessa anglosaksisessa suurvaltassa, Englannissa, sekä Amerikan mantereella Kanadassa. Perusolemukseltaan ne ovat kaikkialla samanluonteisia. USAn osalta niiden ratkaisemiseksi on päädytty jatkuvaan puolustusmenojen lisäämiseen, mutta niin, että puolustusmäärärahat käytetään kotimaisen varustusteollisuuden menekin kehittämiseen. Samoin on suunnitelmia vientiohjelmien kehittämiseksi avustuksin heikosti kehittyneisiin maihin, millä tähdätään samalla sekä taloudellisiin että poliittisiin tavoitteisiin.

Kapitalistisessa maailmassa esiintyvä toinen tälle ajalle ominainen piirre on, kuten sanottu, kapitalististen teollisuusmaiden välillä tapahtuva yhtyminen suuriksi talousalueiksi. Siihen ovat johtaneet sekä kapitalistisen talouden omat tekijät että pyrkimys mobilisoida voimat kamppailuun sosialismia vastaan. Näin ovat syntyneet Euroopassa ns. Euroopan talousyhteisö, joka on verraten tiivis taloudellinen ja poliittinen yhteysliittymä, ja Euroopan vapaakauppaliitto, joka on edellistä väljempi yhteistoiminta-alue. Edellisessä ovat johtavina maina ennen kaikkea Länsi-Saksa ja toisena Ranska, jolle yhteistoiminta Saksan kanssa merkitsee välttämätöntä tukea sen pyrkiessä säilyttämään pahasti rakoilevan siirtomaavalta-asemansa. Euroopan vapaakauppaliiton johtavana maana on Englanti, joka juuri tämän liiton muodostamisella on pyrkinyt vahvistamaan asemiaan suhteissa talousyhteisöön.

Se, että on syntynyt kaksi eri ryhmittymää, johtuu toisaalta taloudellisten etujen välisistä ristiriidoista ja toisaalta eräistä poliittisista tekijöistä, kuten Englannin ja pohjoismaiden haluttomuudesta sitoutua selkälaiseen yhteiseen poliittiseen päätäntävaltaan, jossa länsi-saksalaisilla on varsin suuri vaikutusvalta. Niinpä ryhmittymien välillä on melko anka-raakin voimien mittelyä, jossa talousyhteisö on kuitenkin selvästi vahvemmalla puolella, koska sekä sen väkiluku, kansantulo että sisäinen kauppa ovat huomattavasti suuremmat kuin vapaakauppa-alueen. Sitäpaitsi Yhdysvallat on näyttänyt antavan tukensa talousyhteisölle, jonka

se katsoo muodostavan vahvemman muurin sosialistisia maita vastaan kuin vapaakauppaliiton.

Kuitenkin on selvää, että kauppasota pyritään välttämään ja päinvastoin yritetään rakentaa yhteistoimintaa kummankin ryhmittymän välille. Siinä mielessä käydään jatkuvasti neuvotteluja ja suunnitelmissa onkin sellaisen yhteenliittymän, esim. Euroopan tulliliunionin muodostaminen, jossa kumpikin alue olisi jäsenenä mukana. Pitemmän ajan suunnitelmat sisältävät sen jälkeen mahdollisen Atlantin talousalueen muodostamisen, mikä merkitsisi taloudellisesti ja poliittisesti samanlaista järjestelyä kuin sotilaallisesti on jo NATO-järjestö. Mutta kun kapitalismin perusluonteeseen sisältyvät monet ristiriitaiset tekijät ja suhdannevaihtelut, on näiden talousalueiden tulevaisuus sen vuoksi varsin kyseenalainen. Voidaan sanoa, että jos kapitalistisessa maailmassa uudistettai-siin politiikan sodanjälkeiset perusteet ja ryhdyttäisiin esim. laajasuuntaisen kansainvälisen kaupan kehittämiseen sosialististen maiden kanssa olisi maailman kansojen huomispäivä paljon valoisampi kuin nyt. Sosialistiset maat ovat siihen valmiit.

Maailman poliittisessa ja yhteiskunnallisessa elämässä nykyisin tapahtuvat muutokset ovat, kuten alussa mainitsin, niin syvälekkäviä, että ne vaikuttavat ja ilmenevät lähes kaikkialla ja myös meidän maassamme. Niiden vaikutus ilmenee täällä niin jokapäiväisessä politiikassa kuin ennen kaikkea politiikan perussuuntaa koskevissa ratkaisuissa ja suunnitelmissa. Voidaan sanoa, että koko poliittisen elämämme perusteissa on tällä hetkellä suurempi käymistila ja vastakkalaisten voimien sekä ristiriitaisten tekijöiden kamppailu kuin moniin vuosiin ja että edessämme olevilla ratkaisuilla on sen vuoksi mitä kauaskantoisin merkityksensä kansamme tulevaisuudelle.

Edellä sanottu ilmenee ensinnäkin siinä poliittisten voimasuhteiden kehityksessä, joka on näkyvimmin tullut esiin kaksissa viime vaaleissa ja jossa tyypillistä on ollut rauhanpolitiikkaa ja työtekevien etuja johdonmukaisimmin ajavan SKDL:n jatkuva voimistuminen. Toiseksi se näkyy siitä ristiriitoja osoittavasta tosiasiasta, että maassamme on ollut vallassa kolmatta vuotta vähemmistöhallitus, joka ulkopoliitikassa on pääpiirtein noudattanut puolueettomuuden periaatetta mutta sisäisessä talous- ja sosiaalipoliitikassa on kulkenut oikeistolaisilla linjoilla. Kolmanneksi sitä osoittaa se, että maamme on liittymässä Euroopan Vapaakauppaliittoon, EFTAan, ja että samanaikaisesti on voimistunut yhtyneen oikeistorintaman muodostaminen sisä- ja ulkopoliittikan suunnan muuttamiseksi entistä enemmän oikealle.

SKDL:n voimien kasvu ja jatkuva eteenpäinmeno vuoden 1958 valtiol-lisissa ja vuoden 1960 kunnallisissa vaaleissa osoittavat merkittävästi ke-

sivistyneistöille. Monoponistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisvil-jelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

hityksen suuntaa maamme työtätekevän väestön poliittisessa asennoitumisessa. Se on tällä hetkellä jo maamme suurin poliittinen ryhmittymä siitä huolimatta, että taistelussaan meitä vastaan muut puolueet muodostavat aina yhteisen rintaman. Tämä merkitsee, että SKDLn edustamat periaatteet, rauhan ja ystävyyden lujittaminen ulkopoliitikassa kaikkia maita ja ennenkaikkea sosialistista naapurimaatamme kohtaan ja taloudellisen kanssakäymisen jatkuva kehittäminen sosialististen maiden kanssa, samoin kuin maamme talous- ja sosiaalipoliitikan harjoittaminen työtätekevän kansan etujen mukaisesti, ovat saaneet laajaa kannatusta Suomen kansan keskuudessa niin kaupungeissa kuin maaseudulla.

On ilmeistä, että SKDLn kannatuksen kasvuun on lisäksi vaikuttanut laajoissa työväestön piireissä elävä toive yhteistoiminnan syntymiseen kansandemokraattien ja sosialidemokraattien välillä. Tällaiseen yhteistoimintaan on SKDL pyrkinyt työväestön tavoitteiden toteuttamiseksi, varsinkin kun nykyisessä eduskunnassa on yhteinen enemmistö. Näitä työväestön toiveita ei kuitenkaan ole eräitä viime vuoden saavutuksia lukuunottamatta lunastettu, vaan päinvastoin sosialidemokraattisen puolueen johto on liittoutunut yhä kiinteämmin äärimmäisen oikeiston kanssa. Vuoden 1958 valtiollisten vaalien jälkeen muodostettiin maahamme sosialidemokraattisen pääministerin johdolla eräs oikeistolaisimpia hallituksia, joita Suomessa on ollut sodan jälkeen, mutta joka lyhytnäköisen ulkopoliittikkansa johdosta kaatui muutamia kuukausia myöhemmin.

Se, että maassamme on vuoden 1959 tammikuusta lähtien ollut kolmatta vuotta vallassa yhtä puoluetta edustava hallitus, osoittaa erittäin selvästi ulkopoliittikkaa ja sisäpolitiikkaa koskevien perusristiriitojen kärjistymisen. Tämä tilanne ilmentää sitä tosiasiaa, että äärimmäisessä oikeistossa ja sosialidemokraattisen puolueen johdossa ei ole halluttu tinkiä niistä tekijöistä, jotka ovat omiaan heikentämään nykyisiä ulkopoliittisia suhteitamme, mutta se ilmentää toisaalta myös sitä, että SKDLää diskriminoidaan puolestaan sen vuoksi, että se taas ei tingi työtätekevän kansan eduista.

Ulkopoliitikan kannalta on tärkeätä joka tapauksessa se, että kansamme enemmistö kannattaa rauhan ja ystävyyden politiikkaa kaikkiin maihin ja nimenomaan naapurimaahamme Neuvostoliittoon päin. Se näkyy siitäkin, että ne poliitikot, joilla on antipatioita Neuvostoliittoa kohtaan, vaalien lähestyessä tavallisesti korostavat olevansa Paasikiven linjalla. Osittain se ilmenee myös siinä, että ulkopoliittikkaamme koskevat erimielisyydet ovat muiden tekijöiden ohella aiheuttaneet hajaantumisiilmiöitä toisten puolueiden kuin SKDLn keskuudessa. Voidaan sanoa, että yhä laajemmissa piireissä on alettu nähdä sosialististen maiden kehityk-

sen vauhti ja erityisesti Neuvostoliiton suuret saavutukset ja yhä enemmän on alettu aavistaa, että näillä mailla on edessään ennen näkemättömän korkean aineellisen ja henkisen kukoistuksen aikakausi. Sekä tämän että Neuvostoliiton rauhanpolitiikan johdosta on Suomen kansan keskuudessa pidetty yhä luonnollisempaa ystävyyssuhteiden kehittämistä naapurimaatamme Neuvostoliittoa kohtaan.

On ilmeistä, että edellä sanottu nähdään myös äärimmäisessä oikeistossa. Nähdään maailmantilanteen kehityksen yleissuunta ja uusia mahdollisuuksia avaavan sosialismin esimerkin voimistuminen sekä toiselta puolen kiristymiä taloudellisia näköaloja kapitalistisessa maailmassa ja ennemmin tai myöhemmin myös Suomessa. On myös yhtä ilmeistä, että juuri näiden näköalojen vuoksi äärimmäinen oikeisto on ryhtynyt entistä määrätietoisemmin keskittämään voimiaan valta-asemansa turvaamiseksi ja maamme politiikan perussuunnan muuttamiseksi niin sisä- kuin ulkopoliitikassa sen päämäärien mukaiseksi.

Tässä mielessä on myös syytä lähestyä niitä kahta päivänpolttavaa kysymystä, jotka nyt ovat etualalla maamme poliittisessa elämässä, nim. liittymistämme EFTAan ja jo aloitettua presidentinvaalikamppailua.

Koska Suomen talouselämä on ratkaisevasti riippuvainen ulkomaankaupasta, on ulkomaankaupalla siten tärkeä merkityksensä paitsi kansamme elintason, erityisesti myös talouden rakenteen kehityksen kannalta. Maamme oikeisto onkin nyt nähnyt EFTAan liittymisessä tilaisuuden lujittaa riippuvaisuusiteitämme entistä enemmän Lännen kapitalistiseen talouteen ja vastaavasti mahdollisuuksia vähentää suhteellisesti kauppaamme ripeästi edistyviin sosialistisiin maihin. Täten vahvistetaan elimellistä yhteyttä maailman kapitalistiseen rintamaan ja liitetään kohtalot tiiviimmin sen kohtaloihin.

EFTAan liittymistä on äärimmäinen oikeisto sosialidemokraattisen puolueen johto mukaan lukien vaatinut mahdollisimman nopeasti ilman pitempiä tutkimuksia ja ehtoja. SKDL puolestaan on ollut siihen liittymistä vastaan, koska sen edut eivät ole niin suuret kuin on väitetty mutta sen sijaan vaarat ovat huomattavasti suuremmat kuin vastaavasti on on myönnetty. Periaatteemme on ollut, että kauppasuhteet pyrittäisiin hoitamaan muulla tavoin EFTA-maihin ja muille perinteellisille Lännen vientimarkkinoille niin, että samalla voitaisiin kehittää elintärkeätä kauppaamme sosialististen maiden kanssa.

Tilanne on nyt kuitenkin se, että Suomi liitetään EFTAan sen ministerineuvoston tekemän tarjouksen mukaisesti eräänlaisena ulkojäsenenä. Ilmeisesti tämä ratkaisu antaa maallemme jossain määrin paremmat mahdollisuudet ylläpitää ja kehittää kauppasuhteitamme sosialistisiin maihin kuin suoranainen jäseneksi liittyminen olisi tehnyt. Tämän jälkeen

sivistyneistölle. Monopoliistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastakin käy ilmi, että yksityisviljelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

onkin kysymys siitä, miten maamme työväestön ja pienviljelijöiden jokapäiväisen jo ennestäänkin kapean toimeentulon heikkeneminen ja pienyrittäjien aseman vaikeutuminen kyseisen ulkojäsenyyden vaikutuksesta voidaan torjua.

Lähin uhka piilee siinä jo moneen kertaan toistetussa tosiasialla, että tullien alentua — alustavien tietojen mukaan ensi heinäkuussa 30 % ja vuoteen 1970 mennessä poltuessa kokonaan — kilpailu kiristyy kotimarkkinateollisuuden ja tuonnin välillä. Menemättä yksityiskohtiin todettakoon, että osa kotimarkkinateollisuudesta joutuu vaikeuksiin. Siitä seuraa epäilemättä työttömyysilmiöitä ja toiselta puolen painetta kustannustasoa vastaan, mikä viime kädessä kohdistuu työvoiman palkkoihin ja erilaisiin sosiaalisiin menoihin. Se merkitsee, että myös valtion talous- ja sosiaalipolitiikassa tulevat puhaltamaan viileät tuulet, sillä kun toisaalta helpotetaan tuotannon edellytyksiä esim. veronhuojennuksin, poistoja lisäämällä ja sosiaalisia veloituksia vähentämällä, joudutaan toisaalta palkannauttijoiden ja muiden työtuloisten verorasitusta lisäämään julkisten menojen rahoittamiseksi.

Tämä taas sosiaalisen jännityksen kiristytessä vaatii luonnollisesti määrättyjä sisäpoliittisia edellytyksiä, ts. sitä yhtyneen oikeistorintaman luomista, johon oikeiston yhteisen presidenttiehdokkaan asettamispyrkimyksetkin tähtäävät. Muutenhan olisi minkään puolueen vaikea ottaa yksin harteilleen kansan elintasoa näin jyrkästi kaventavia toimenpiteitä. Koska yhteisrintamankin vallitessa siihen epäilemättä liittyvät omat riskinsä, on todennäköistä, että samalla poliittinen hyökkäys työväenliikettä ja nimenomaan SKDL:ää vastaan muodostuu erittäin voimakkaaksi ja häikäilemättömäksi. Näin sen vuoksi, että juuri SKDL muodostaa vahvimman ja määrätietoisimman rintaman taantumusta vastaan. Mutta ilmeistä on myös, että painostus kohdistetaan samalla kaikkia niitä edistyksellisiä piirejä kohtaan, jotka kannattavat sosiaalisia ja taloudellisia uudistuksia ja jotka muutenkin ovat vapaamielisiä, kuuluvat he sitten mihin kansalaisryhmään tahansa. Toinen asia on, millaisiin tuloksiin se johtaa, sillä kiistämätön tosiasia on myös, että SKDL:llä on voimaa ja se voima kasvaa joka päivä.

Oma pitkän ajan ongelmansa on, missä määrin EFTA:an liittymisemme lisää taloutemme suhdanneherkkyyttä ja tekee meidät alttiiksi kansainvälisten laskusuhdanteiden siirtymiselle maahamme. Vaikka kansainvälisessä taloudessa ei vielä ole esiintynyt sellaisia laskusuhdanteita kuin esim. 30-luvulla ja vaikka viime vuosi olikin eräs parhaita nousuvuosiamme, on tällä kysymyksellä varmasti ajan mittaan keskeinen merkitys. Laskusuhdanteiden syyt ovat nim. niin syvällä kapitalistisessa talousjärjestelmässä ja kapitalististen maiden taipumus pyrkiä tarvittaes-

sa selviytymään toisten kustannuksella niin voimakas, että pienten maiden ja siten myös Suomen turvallisuus on tässäkin suhteessa talousalueissa suurten voimatekijöiden rinnalla tulevaisuudessa erittäin kyseenalaisten.

Ulkopolitiikan osalta on yhtenä tekijänä huomattava, että näyttää olevan vain ajan kysymys, milloin EFTA ja Euroopan talousyhteisö liittyvät yhteen. Jopa siinäkin EFTA:n ministerineuvoston kokouksessa, jossa Suomelle tarjottiin ulkojäsenyyttä, oli pääkysymyksenä sillan rakentaminen kummankin talousalueen välille. Suomeksi on porvarillisella taholla myönnetty talousyhteisön selvästi sosialismia vastaan tähdätty poliittinen päämäärä, ja jos nämä ryhmittymät yhtyvät, sävyttää silloin talousyhteisön poliittinen luonne koko yhteenliittymän luonnetta. Siinä tapauksessa, että Suomikin on tässä mukana, on sen entistä vaikeampi noudattaa puolueettomuuden politiikkaa. Todettakoon samalla, että on näyttänyt siltä, kuin Suomen liittymistä EFTA:aan olisi pyritty kiirehtimään ennenkuin mainittu yhteenliittyminen tapahtuu. Olisikin vaikeata pyrkiä siihen ellei jo ennestään olla mukana sen yhdessä osassa.

Maamme asema kansainvälisessä politiikassa muuttuu EFTA:an liittymisen jälkeen joka tapauksessa varsin erikoiseksi. Me olemme silloin sellaisen kapitalistisen talousalueen jäsen, jonka yhtenä tehtävänä on keskitää kapitalististen maiden voimavarat kamppailuun sosialistista talousaluetta vastaan. Toiselta puolen meillä on ystävyys- ja avunantosopimus sosialismin johtavan maan, Neuvostoliiton kanssa. Ei voida kieltää, etteikö tässä ole tiettyä ristiriitaa tai että se ainakin asettaa erityisen suuret vaatimukset ulkopoliitikalle, mikäli seistään sanojen ja sopimusten takana. Voidaan todeta, että ulkopoliitiikan merkitys maaillemme on tällä hetkellä kasvamassa, koska jäsenyytemme EFTA:ssa luo uudet olosuhteet.

Edellä esitetyn mukaan voimme sanoa, että poliittisessa taistelussa on lähivuosina monia suuria kysymyksiä. Kamppailu koskee ensinnäkin EFTA:an liittymisestä aiheutuvia talous- ja sosiaalipoliittisia seurauksia, toiseksi se koskee ulkomaankauppapolitiikkaamme ja kauppasuhteitamme nimenomaan sosialistisiin maihin, kolmanneksi ja edelliseen väliin liittyen ulkopoliitiikkaamme perussuuntaa sekä neljänneksi toisaalta työväenliikkeen vaikutusvallan kasvua ja toisaalta yhtyneen oikeistorintaman muodostamista maassamme.

Tältä pohjalta on myös syytä nähdä nyt esille noussut presidentinvaalikysymys ja vaalitaistelun aloittaminen jo näin varhaisessa vaiheessa ja näin kiihkeällä tavalla kuin on tapahtunut. Ns. Honka-operation toteuttamisella äärimmäinen oikeisto pyrkii epäilemättä luomaan perustan tavoitteittensa saavuttamiselle niin sisä- kuin ulkopoliitikassakin. Sen ta-

sivistyneistöille. Monopoliistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöö. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisviljelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

holta tosin kiistetään ulkopoliitiikan suunnan muuttamispyrkimykset, mutta liian monet tosiasiat puhuva toista. Ei voida olla ottamatta huomioon esim. sitä, missä määrin on jatkuvasti hyökkäilty ulkopoliitiikan tähänastista harjoittamista vastaan ja ivattu Neuvostoliittoa ja sen kansainvälistä rauhanpolitiikkaa, tai sitä, että tämän operation ovat aloittaneet juuri ne piirit, joiden viimeisimmät saavutukset ulkopoliitiikan alalla päätyivät ns. yöpakkasiin.

Mitä tulee taas Honka-rintaman ehdokkaan puolesta esitettyihin laillisuus- ja epäpoliittisuusperusteluihin, todettakoon, että laillisuuden palauttamisen osalta poliittiseen elämään ei varmastikaan tarkoiteta SKDLn diskriminoinnin lopettamista, mihin todella olisi aihetta, vaan viime kädessä äärimmäisen oikeiston ylivallalle soveltuvien olosuhteiden luomista. Siihen tuskin sosialidemokraattisetkaan työläiset ovat kovin valmiit. Päinvastoin sosialidemokraattisen puolueen johdon toimenpide onkin aiheuttanut tyrmistystä puolueen työläisjäsenissä.

Epäpoliittisuusperustelun osalta todettakoon, että tavallisen logiikan mukaan on vaikea pitää juuri sitä etuna tärkeintä poliittista luottamustehtävää täytettäessä. Kun otetaan huomioon, että presidentti, jolla Suomessa on suuri poliittinen vaikutusvalta, vastaa nimenomaan maamme ulkopoliitikasta ja että ulkopoliitiikan hoitaminen vaatii nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa erittäin suurta taitavuutta, on presidentiksi valittavalta edellytettävä ennen kaikkea perehtyneisyyttä poliittiseen elämään ja varsinkin kansainvälisiin kysymyksiin. Jos presidentti on tässä suhteessa asioita tuntematon, vaikuttavat silloin ulkopoliittikkaan tieteenkin ratkaisevasti hänen takanaan olevat miehet. Tämä onkin eräs kyseisen operation peitetyistä tavoitteista. Mutta Suomen kansalla ei aikaisempien raskaiden kokemusten vuoksi ole näissä asioissa varaa seikkailuluontoisiin kokeiluihin. Me emme siten tosiaankaan voi pitää epäpoliittisuutta poliittisena hyveenä.

Presidentinvaalitaistelussa ei kysymys siis ole vain henkilöstä, vaan nimenomaan sekä ulko- että sisäpolitiikan perussuunnasta ja ulkopoliittika kulkee tässä etualalla. Suomen tulevaisuuden kannalta on välttämätöntä, että ulkopoliitiikan hoidossa noudatetaan järkkymättä sitä rauhan ja ystävyyden linjaa, joka on osoittautunut pienen maamme suureksi linjaksi, jopa sellaiseksi, että sen esimerkkiä muuallakin noudattaen kansainvälinen tilanne olisi nykyistä huomattavasti keveämpi. Mutta meidän maassamme on myös paljon tehtävää niiden taloudellisten ja sosiaalisten ongelmien suhteen, joiden ratkaisuja työtätekevät, vanhukset ja sairaat ovat odottaneet vuosia. Kansan elintaso on kohotettava ja maan teollistamista edistettävä. Tämän kaiken eräänä edellytyksenä on, että maamme korkeimmalla paikalla tehtävissä ratkaisuissa tunnetaan sekä otetaan

huomioon työtätekevän kansan mielipiteet ja oikeutetut tavoitteet. Nämä ovat silloin myös luonnollisesti ne pääkriteeriot, jotka ohjaavat SKDLää presidentinvaalikysymyksessä.

Me olemme lähteneet siitä, että maamme työtätekevällä kansalla täytyy olla oma ehdokas ja että työväenliikkeessä on miehiä, jotka pystyvät johtamaan maamme kansan parhaaksi, niinkuin Suomen työväki ja pienviljelijät ovat se voima, joka viime kädessä tätä maata rakentaa. Me olemme tässä niinkuin muissakin työväestöä koskevissa kysymyksissä pyrkineet saamaan aikaan työväestön yhteisrintamaa, mutta tunnustelumme eivät ole johtaneet tulokseen. On syytä korostaa, että me emme ole lähteneet siitä, että ehdokkaaksi pitäisi tulla meidän edustajamme, vaikka me olemmekin suurin ryhmä. Tärkeimpänä olemme tässä pitäneet sitä, että neuvotteluilla olisi saatu yhteiseksi ehdokkaaksi henkilö, joka nauttii työväestön luottamusta ja jonka taakse kaikki olisivat voineet asettua.

Koska tällaista yhteistä ehdokasta ei ole saatu eikä yhteistyörintamaa ole siinä mielessä syntynyt, on SKDLn asetettava oma mies työtätekevän kansan ehdokkaaksi edessä oleviin presidentinvaaleihin. Näin sitä suuremmalla syyllä kun sosdem. puolue yhteistoiminnassa äärimmäisen oikeiston kanssa yrittää epäpoliittisuudella hämäten tarjota työläisillekin kokoomukselaista ehdokasta. Samoin kuin maamme työväestö ja pienviljelijät ovat yhä suuremmassa määrin antaneet kannatuksensa SKDLn tinkimättömälle toiminnalle kansan hyväksi samoin on varmaa, että meidän ehdokkaamme taakse asettuu satojen tuhansien Suomen työtätekevien miesten ja naisten rintama. Tämän liittokokouksen yhtenä tärkeänä tehtävänä on päättää meidän ehdokkaastamme.

Presidentinvaalikysymyksen tärkeydestä ja päivänpolttavuudesta huolimatta on kuitenkin syytä todeta, että se on vain eräs kysymys. Meillä on edessämme myös eduskuntavaalit, joissa on samat pääongelmat kuin tässäkin. Sitä paitsi meillä on koko ajan esillä monia suuria kansan elämään välittömästi koskevia uudistuksia, jotka voidaan saada aikaan näilläkin valtiopäivillä, jos sosialidemokraatit yhdessä SKDLn kanssa ajavat niiden toteuttamista.

Työllisyyslaki esim. vaatii uudistuksia varsinkin nyt, kun kansainvälisissä suhdanteissa on nähtävissä epävarmoja piirteitä. Lyhennetty työviikko palkkatasoa alentamatta merkitsisi taas työtahdin kiristymisen rasittamille ihmisille tervetullutta helpotusta ja toisille uusia työtilaisuuksia. Sairausvakuutus puolestaan toisi ei vain turvaa yksityisille, vaan myös etuja yhteiskunnalle kansan terveyden kohoamisena. Samoin kansaneläkkeiden parantaminen, työsuhteessa olevien eläkeoikeuden turvaaminen, lapsilisien korottaminen ja samapalkkaisuusperiaatteen toteutta-

sivistyneistöille. Monopoliistisen kapitansmin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistöille lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisviljelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

minen ovat kaikki suuria ja oikeutettuja tavoitteita, jotka nykyajan yhteiskunnassa kyettäisiin toteuttamaan ja jotka pitääkin toteuttaa, ennen kuin voidaan puhua edistysvaltiosta. Ne ovat tavoitteita, joita SKDL ajaa tinkimättömästi. Ja on myös selvää, että ne ovat liian kalliita asioita jätettäväksi jonkin Honka-operation kohun taakse ja liian kipeitä käytettäväksi joidenkin työväenpuolueiksi itseään nimittävien puolueiden vaalilupauksina, ellei niitä myös kerran lunasteta. Siihen on mahdollisuus nyt ja sitä odottaa myös SKDL.

Maamme poliittisessa elämässä on siis tällä hetkellä keskeisinä kysymyksinä toiselta puolen edellämainittujen uudistusten läpivieminen ja toiselta puolen taistelu yhtyneen oikeistorintaman muodostamista ja sen tavoitteita vastaan. Tässä taistelussa on epäilemättä vahvin voima kansandemokraattinen rintama. Se on ennenkaikkea työväen ja maanviljelijöiden järkkymätöntä, sitkeätä voimaa — voimaa, joka kasvaa jatkuvasti. Sen kokoavat kautta Suomen niemen nuo neljä kirjainta, SKDL, joiden samumista ohimenevänä ilmiönä muut puolueet ennustivat, mutta jotka tänään palavat poliittisella taivaallamme kirkkaimpina kuin koskaan ennen.

Yrjö Enne:

SKDLn ASEMA, LUONNE JA TEHTAVAT

SKDLn perustamiseen johtaneet syyt sanotaan liittomme ohjelman alkulauseessa seuraavalla tavalla:

”Suomen Kansan Demokraattinen Liitto (SKDL) — Demokraattiska Förbundet för Finlands Folk (DFFF) perustettiin lokakuussa 1944 kahden kansallemme kohtalokkaan sodan jälkeen, joihin hallitsevan suurporvariston vallanhimo, epäkansallinen ulkopoliittikka ja työväenliikkeen hajanaisuus maamme olivat johtaneet, kokoomaan Suomen työväenliikkeen ja samalla Suomen kansan kaikkia edistyksellisiä ja rauhaarakastavia voimia rakentamaan uutta kansallista ja yhteiskunnallista perustaa kansamme olemassaololle.»

Sotaa edeltäneen politiikan seuraamukset, jotka huipentuivat kansalle tuhoisaan sotaan, johtivat kansamme edistykselliset ainekset, ensikädessä kommunistit ja sotapolitiikasta irtisanoutuneet sosialidemokraatit perustamaan yhteisen järjestön.

Liiton perustamisen yhteydessä todettiin työväenliikkeen hajanaisuuden turmiollinen vaikutus maallemme ja kansallemme ja nähtiin liiton perusvoiman muodostuvan työläisistä ja pienviljelijöistä. Samalla nähtiin laajempienkin edistyksellisten piirien mukaan tulon välttämättömyys. Missä mielessä, mitä varten ja millaisia piirejä käsittäväksi liittomme perustettiin käy selville perustamisjulistuksesta, jossa sanottiin:

»Suomen Kansan Demokraattinen Liitto yhdistää kaikki taantumusta, fasismia ja natsilaisuutta loppuun saakka ja varauksitta vastustavat piirit ja kansalaiset yhteiseen taisteluun kansansa demokratian ja vapauden, sivistyksen ja hyvinvoinnin puolesta. —

Puolueväri ei saa olla esteenä demokraattisten voimien yhteenliittymiselle, eikä demokraattinen rintama puolestaan voi sitoa eri kansanluokkien käsiä elinestujen puolustamisessa. Mutta kun on kysymyksessä edistys tai taantumus, niin raja on selvä. Edistyksellisessä rintamassa ovat kakkien kansalaispiirien kaukonäköiset, kansan etua katsovat kansalaiset, työläiset ja maanviljelijät, henkisyöntekijät ja liikkeenharjoittajat. Taantumuksen rintamassa

sivistyneistöille. Monopollistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivistyneistöä. Tämän selviäminen sivistyneistöille lisää mahdollisuuksia liittomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edellytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisviljelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,

ovat kaikenkarvaiset sotarikolliset, sosialisteiksi itseään nimittä-
vistä selviin natseluihin saakka.»

Liiton synty perustui siis ratkaisevalla tavalla taisteluun natsilaisuut-
ta vastaan ja samalla yleensä taantumuksen vastustamiseen. Sen mukai-
sesti ei puoluevärin katsottu olevan esteenä yhteenliittymiselle taantu-
musta vastaan.

Liittomme kulkemaa taivalta tarkasteltaessa voidaan siinä erottaa
kaksi jonkun verran toisistaan eroavaa vaihetta. Jos halutaan ajassa
määritellä ensimmäisen vaiheen pituutta, voitane se katsoa päättyneen
vuonna 1948. Ensimmäiselle kaudelle oli tunnusomaista perustan raken-
taminen Suomen ja Neuvostoliiton väliselle ystävyydelle. Se voitiin ra-
kentaa pohjalle, jonka maamme vasemmistolainen työväenliike oli omak-
sunut vuosikymmenien aikana ankaran vainon vallitessa. Ennenkuin pe-
ruskivi voitiin laskea oli rakennustyömaa puhdistettava rojuista. Sitä
varten piti suorittaa taistelu natsilaisuutta ja sotarikollisia vastaan. Se
ei kuitenkaan vielä riittänyt, vaan peruskivi oli laskettava niin syvään,
ettei routa voinut sitä vahingoittaa. Siksi oli kansan syvien rivien kes-
kuudessa eläneet oikeat käsitykset otettava perustaksi luotaessa uutta
sekä kestäväää ja poistettava sodan edellisten vuosikymmenien ja sodan ai-
kaisen kasvatuksen, politiikan ja propagandan aiheuttamat virheelliset
käsitykset Neuvostoliiton oloista ja sen pyrkimyksistä sekä suhteesta
maahamme ja kansaamme.

Oli vedettävä Suomen ulkopoliitiikan selvät suuntaviivat. Vuonna 1945
otettiin ns. kolmen suuren, s.o. kansandemokraattisen, sosialidemokraat-
tisen ja maalaisliiton eduskuntaryhmien yhteistyösopimukseen kansande-
mokraattien aloitteesta seuraava kohta:

»Ulkopoliitiikan alalla on päättävästi ja lopullisesti pyrittävä
luopumaan siitä maalle ja kansalle turmiollisesta suuntauksesta,
jota meillä taantumukselliset piirit viime vuosien jopa koko itse-
näisyytemme ajanakin ovat noudattaneet ja suhteemme kaikkiin
demokraattisiin valtioihin ennenkaikkea Neuvostoliittoon, on saa-
tava todella vilpittömälle, molemminpuolisen luottamuksen ja kun-
nioituksen sekä keskinäisen kanssakäymisen ja kestävä ystävyy-
den pohjalle.»

Ystävällisten suhteiden solmimista Neuvostoliittoon ei voida pitää yk-
sinomaan kansandemokraattisen liikkeen ansiona, mutta sen osuus tässä
työssä on ollut hyvin merkittävä. Tässä nähdäkseni onkin liittomme, sen
jäsenjärjestöjen ja jäsenten suurin ja arvokkain saavutus toimintamme
alkutaipaleella. Demokraattisen rintaman työn tuloksena maittemme ys-
tävyys vahvistettiin myös virallisilla valtiosopimuksilla. Kansamme val-

tava enemmistö on nyt yksimielinen siitä, että Suomen ja Neuvostoliiton
kansojen tulee elää ikuisessa ystävyudessa keskenään.

Tuolle kaudelle antoi leimaa myös ns. kolmen suuren yhteistyöhalli-
tus, joka saatiin aikaan kansandemokraattien ponnistelujen tuloksena.
Tämä hallitus suoritti suuren työn monellakin alalla. Suhteet Neuvosto-
liittoon paranivat jatkuvasti, sodan seurauksena syntynyt inflaatiovyöry
pystyttiin vähitellen hillitsemään. Sotakorvaukset, joiden maksussa Neu-
vostoliitto myönsi Suomelle suuria helpotuksia, suoritettiin, ja siinä yh-
teydessä luotiin kotimarkkinatasolla pysyneestä metalliteollisuudesta
vientiteollisuus, joka näyttää nyt huomattavaa osaa maamme viennissä.
Pekkanen hallituksen suuriin saavutuksiin on laskettava myös kansan
elintason nopea kohottaminen ja ennen näkemätön sosiaalinen uudistus-
toiminta.

Toinen vaihe liittomme toiminnassa voidaan todeta alkaneen vuoden
1948 vaalitappiomme jälkeen. Porvarillinen oikeisto ja siihen liittynyt
sos.dem puolueen johtoon päässyt ns. asevelisliipi saivat rikottua kolmen
suuren yhteistyön. Pekkanen hallitus erosi eduskuntavaalien jälkeen ja
tilalle tuli Fagerholmin hallitus, jolloin maamme työtätekevän väestön
elämänehdot alkoivat huonontua ja samalla alkoi kansandemokraattien
diskriminointi yhteiskuntaelämän eri aloilla.

Vastoinikäymisten alettua karisi joukostamme osa sellaista väkeä, jo-
ka oli sodan loputtua kansandemokraattien vaikutusvallan kasvaessa liit-
tynyt mukaamme. Tällöin tuli välttämättömäksi lujittaa liikkeemme pe-
rustaa, joka on työläisten ja pienviljelijäin joukoissa. Sen vuoksi tälle
toiselle kaudelle onkin ollut ominaista ennenkaikkea työläisten ja pien-
viljelijäin etujen voimakas puolustaminen, jossa talouspoliittiset kysy-
mykset ovat näytelleet huomattavaa osaa. Tästä johtuen esiintyy liitos-
samme tällä kaudella voimakkaana työväenliikkeen luonne. Kaikkia työ-
tätekevien kerroksia yhdistävän laajan kansalaisjärjestön näköalat jää-
vät ikäänkuin sivummalle. Taistelu ulkopoliitiikan ja sisäpolitiikan suun-
nasta kiihtyy ja samalla hyökkäys kansanvaltaisia oikeuksia ja liitoam-
me vastaan kärjistyi taantumusainesten selvittyä sodan jälkeisestä la-
maannustilastaan.

Nyt on liikkeemme perusta vahvistettu. Tämä näkyy liittomme toi-
minnassa ja jatkuvana kannatuksemme lisääntymisenä.

Nyt me olemme mielestäni aloittamassa uutta kautta liittomme toi-
minnassa. Mitkä ovat ne perusteet, jotka oikeuttavat tällaiseen johtopää-
töksen? Lyhyesti sanottuna tilanteen muuttuminen, joka on tapahtunut
viime vuosien aikana koko maailmassa ja myös meillä Suomessa. Nämä
muutokset on meidän arvioitava ja otettava vakavasti huomioon suun-
niteltaessa liittomme tulevaa toimintaa.

sivistyneistölle. Monopolistisen kapitalismin ote kuristaa myös sivisty-
neistöä. Tämän selviäminen sivistyneistölle lisää mahdollisuuksia liit-
tomme toiminnalle sivistyneistön keskuudessa ja luo yhä paremmat edel-
lytykset ASSn toiminnan lujittamiseksi ja laajentamiseksi.

käyttöä. Maatalouslaskennan konetilastostakin käy ilmi, että yksityisvil-
jelmien n. 70.000:n nousevasta traktorikannasta, mikä merkitsee sitä,